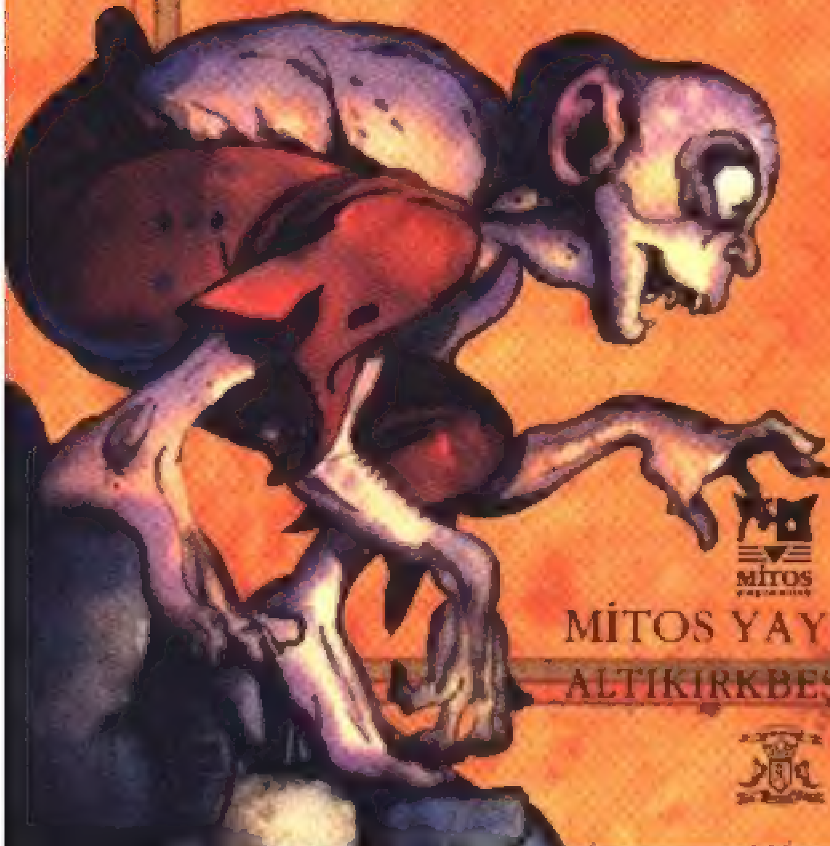

JRR
TOLKIEN

HOBBİT

ORADAYDIK VE ŞİMDİ BURADAYIZ

MİTOS YAYINLARI
ALTIKIRKBEŞ YAYIN

GÜNEYDE DAİN'İN YAŞADIĞI
DEMİR TEPELER UZANIR.

YALNIZ DAĞ

DALE'İN EFENDİSİ GRİON
İŞTE TAM BURADAYDI

UZUN
GÖL'ÜN
GİRİŞİ

AKAN NEHİR

ESKİDEN DAĞ'IN ALTINDAKİ KRAL
THRAİN'İN BULUNDUĞU YER

SMAUG'UN ÇORAK
TOPRAKLARI

KUZEYDE ÇOK
UZAKLARDA
GRİ DAĞLAR
VE
BÜYÜK
EJDERLERİN
GELDİĞİ
UĞULDAYAN OCAK
BULUNUR.

UZUN GÖL'DEKİ
ESGAROTH'DA
İNSANLAR
YAŞAR.

ORMAN
NEHRİ
BURDA AKAR

ELF KRALLIĞI

BATIDA MUAZZAM KASVETORMANI
UZANIR. ÖRÜMCEKLER VARDIR.

THROR'UN HARİTASI

BU KiTAP BİR **ALTI** KIRKBEŞ – MİTOS ORTAK YAPIMIDIR

ALTIKIRKBEŞ YAYIN 36 MİTOS YAYINCILIK 14

J.R.R. Tolkien - *The Hobbit*, 1937
Türkçesi: Emel İzmirli
1. Baskı: Temmuz 1996

Bu kitabın Yayın Yönetmenleri
M. Küpüşoğlu / Ç. Şan / K. Çaydamlı

Kapak Tasarımı
Altuğ Güzey (Figür)

Dizgi
Zeliha Güler
Baskı
Mart Matbaası

Bu çevirinin yayın haklarını sahiplendik. Tanıtım alıntıları dışında –makul boyutlarda– izinsiz çoğaltılması ahlak kurallarına ve yasalarımıza aykırı görünmektedir. Böyle bir harekete kalkışmak istediğinizde önce bize sorarsanız uygar dünya adına seviniriz.

P.S.: Tüm fotokopi fanzinler, yukardaki açıklamadan bağımsızdırlar. Onlar istedikleri ALTIKIRKBEŞ (sadece bu kitap için MİTOS da olabilir) kitabını veya metnini çoğaltabilir, bozup yeniden yaratabilirler. Okurlarımızı yasal dergileri değil "fotokopi fanzinleri" izlemeye çağırıyoruz. Onlar sizi uçurumdan aşağı itecek güce sahiptirler ve uçmayı öğrenmenin zamanı geldi.
Yaşasın FOTOKOPİ, Yaşasın KAOS

ALTIKIRKBEŞ YAYIN
bir Kaybedenler Klübü tiribidir
Yazışma adresi: P.K. 114 Acıbadem, İstanbul
Tel: (0.212) 249 31 68- 249 08 21

MİTOS YAYINCILIK
ise bir LTD. şti.'dir
Yazışma adresi: e-mail:mitos@levi.com.tr
Tel / Fax: (0.212) 245 00 26

AKBN 96-7-4-36-1601-QX-JRRT
ISBN 975-8023-25-X

J. R. R. TOLKIEN

HOBBİT

ORADAYDIK VE ŞİMDİ BURADAYIZ

Türkçesi: Emel İzmirli

ALTIKIRKBEŞ YAYIN / MİTOS YAYINCILIK
İstanbul **1996**

kişisel toplantı notları'ndan

I./

Her uyku dilimi, geçmişe yönelik bütün bilgilerimi siliyor ve her sabah, yeniden öğrenmek zorunda kalıyorum. Bütün isimleri, işimle ilgili bütün bilgileri, bedenleri ve kıvrımları, alışılmışları. Yabancı bir dünyaya uyanmayı bile anımsayamıyorum bazen. Öğrendiğim şeyleri, uykusuzluk hastalığına yakalanamadığım için, belirsiz bir süre sonra kaybediyorum. Bilgilerimin zamana, daha doğrusu uykusuzluğa bağlı olması, kaybediş için bir zorunluluk halini alıyor.

Tolkien'in belleğin ve geçmişin hayaletlerinin oyun gücüne dayanarak elfler ve hobbitler üreten bir adam olduğunu hatırlıyorum. Yaklaşık bir yıllık bir uğraş, çevirmen, düzelti, Küpüşoğlu faktörü, yurtdışı faksları, tahmini olarak şişman bir İngiliz kadını – yazları güney sahillerimizdeki açık pazarı ziyaret edenlerden–, araya giren bir yayınevi, enteresan gelişmeler ve Küpüşoğlu'nun bir sır gibi sakladığı ayak oyunları... Yenilgi ve zafer. Nihai ölçüde kanundışılık. Tüm bunları birileri anlatmak zorunda bana.

Amnesia. Sabah, vapurdayım, belleğim o kadar zayıfladı ki.

Ç.

Unutuşlar ve Unutuluşlar Ana Bilim

Dalı

II./

Vay canına sayın okuyucular, vay canına*

K.

6.45 M. Mystere Takipçileri Birimi

*) Olay zaten yeterince karışık, karmaşayı daha da arttırmak adına, olayın başladığı ilk yıllara dönmek istiyorum. – Hayatımız hep ilk'ini bulma arayışıyla mı geçecek? Saflık ilk'likle orantılı bir şey mi? Kaybetmenin bir coğrafyası olabilir mi? Mutlak değer parantezi hayat içinde bir kullanım alanı bulabilir mi?– VDGG'den sonra satın alınabilecek herhangi bir ses nesnesi kaldı mı? diye düşünürken dinledik ilk Marillion'u.

HOBBİT

ORADAYDIK VE ŞİMDİ BURADAYIZ

İçindekiler

ᚦᛖ·ᚻᚩᛒᛒᛁᛏ

ᚩᚱ

ᚦᛖᚱᛖ·ᚪᚾᛞ·ᛒᚪᚳᛣ·ᚪᚷᚪᛁᚾ

Bu çok eskilerin bir hikâyesidir. O zamanlarda konuşulan diller ve kullanılan harfler bugün kullandıklarımızdan oldukça farklıydı. Hikâyeyi anlatmak için İngilizce kullanılmıştır. Dikkat edilmesi gereken iki nokta vardır. (1) İngilizce'de *dwarf*ın (cüce) çoğulunun doğrusu *dwarfs* (cüceler) ve sıfat hali *dwarfish*'dir (cücesel). Ama bu hikâyede *dwarves* ve *dwarvish* kullanılmıştır; o da Thorin ve arkadaşlarının ait olduğu eski halktan bahsedilmesi durumunda.* (2) *Orc*, İngilizce bir sözcük değildir. Yalnızca bir iki yerde geçmektedir, genellikle *goblin* (daha büyük türleri için *hobgoblin*) diye çevrilmiştir. *Orc*, o sıralar hobbitlerin bu yaratıklara taktığı isimdir ve bu sözcüğün bizim yunus balığı türü deniz hayvanları için kullandığımız *orc*, *ork* sözcükleriyle hiçbir ilişkisi yoktur.

Runler aslında tahta, taş ya da metal üzerine, keserek ya da kazınarak yazılan eski harflerdi; bu nedenle ince ve köşelidirler. Bu hikâyenin geçtiği sıralarda bu harfleri sadece Cüceler düzenli olarak kullanıyorlardı; özellikle de özel ve gizli kayıtlar için. Cücelere ait runlar bu kitapta bugün çok az sayıda insan tarafından bilinen İngilizce runlarla gösterilmiştir. Eğer Thror'un haritasındaki runlar, çağdaş harflerle yazılmış haliyle (bkz. s.30 ve 65)

---

* Bunun nedeni *The Lord of the Rings*'in 3. cildinde verilmiştir. (İkinci baskı, s. 415.)

karşılaştırılacak olursa, modern İngilizce'ye uyarlanmış alfabe de çözülebilir ve yukarda verilen başlık da okunabilir. Haritada X harfi için verilen ᛉ dışında her harf kullanılmıştır. J ve V yerine I ve U kullanılmıştır. Q harfine karşılık gelen run yoktur (CW kullanılmıştır); Z harfi için de run olmadığından bunun yerine ᛦ cüce runu kullanılabilir. Bununla birlikte bazı çağdaş ikili harfler için tek runlar vardır: *th, ng, ee*; başka bazı runlarda (ᛠ *ea* ve ᛥ *st*) kullanılmıştır. Gizli kapı **Dᛞ** ile işaretlenmişti. Yanda buna işaret eden bir elin altında şunlar yazılıydı.

ᚠᛁᚢᛖ·ᚠᛟᛏ·ᚻᛁᚷᚻ·ᚦᛖ·ᛞᚩᚱ·ᚪᚾᛞ·ᚦᚱᛟ·ᛗᚪᚣ·ᚹᚪᛚᚳ·ᚪᛒᚱᛖᚪᛋᛏ: ᚦ. ᚦ.

Son iki run Thror ve Thrain'in isimlerinin baş harflerini simgeliyor.

Elrond'un çözdüğü ay runları ise şunlardı:

ᛋᛏᚪᚾᛞ·ᛒᚣ·ᚦᛖ·ᚷᚱᛖᚣ·ᛋᛏᚩᚾᛖ·ᚻᚹᛖᚾ·ᚦᛖ·ᚦᚱᚢᛋᚻ·ᚳᚾᚩᚳᚳᛋ·ᚪᚾ
ᛞ·ᚦᛖ·ᛋᛖᛏᛏᛁᛝ·ᛋᚢᚾ·ᚹᛁᚦ·ᚦᛖ·ᛚᚪᛋᛏ·ᛚᛁᚷᚻᛏ·ᚩᚠ·ᛞᚢᚱᛁᚾᛋ·ᛞᚪᚣ·
ᚹᛁᛚᛚ·ᛋᚻᛁᚾᛖ·ᚢᛈᚩᚾ·ᚦᛖ·ᚳᛖᚣᚻᚩᛚᛖ.

Haritada yönlerde Doğu genellikle cüce haritalarında olduğu üzere yukarıyı gösteriyor ve saat yönüyle şöyle devam ediyor: (D)oğu, (G)üney, (B)atı, (K)uzey.

BÖLÜM 1

BEKLENMEDİK BİR PARTİ

Toprakta bir kovukta bır hobbit yaşardı. Bu kovuk ne solucan pislikleriyle dolu, yapışkan kokulu, ıslak, kirli ve iğrenç bır kovuk, ne de kuru, çıplak, kumlu, içinde ne yiyecek ne de uzerıne oturulabilecek bir şeyler bulunan bır kovuktu· Bu bir hobbit-kovuğuydu, ki bu da rahatlık demekti.

Bu kovuğun lumboz kadar mükemmel yuvarlaklıkta yeşile boyalı bir kapısı ve kapısının tam ortasında da pırıl pırıl, sarı pirinç bir tokmağı vardı. Kapı, boru gibi tünelimsı bır hole açılırdı. Bu havadar tünel, lambrili duvarları, fayans döşeli ve halı kaplı yerleri, cılalı iskemleleri ve bir sürü şapka ve palto asacağıyla – bizım hobbit misafırlere bayılırdı – müthiş rahat bir tüneldi. Tunel, hemen hemen Tepe'nin – civardaki halk oraya bu adı vermişti – yamaeına kadar kıvrıla kıvrıla giderdı ve birçok yuvarlak, minık kapı da önce bir tarafta sonra dığerinde olmak üzere bu tünele açılırdı. Hoıbıt ıçin üst kat söz konusu değildi: Yatak odaları, banyolar, mahzenler, kilerler (kı bır sürü kiler vardı), gardıroplar (daha doğrusu yalnızca giysilere ayrılmış odalar), mutfaklar, yemek odaları, hepsi, hepsı aynı kattaydı, hatta aynı geçitte. En güzel odaların tümü içeriye doğru girerken solda kalırlardı, çünkü yalnız bu odaların derin, yuvarlak pencereleri bahçesini ve nehre kadar uzanan çayırları görürdü.

Bu hobbit hali vakti yerinde bir hobbittı ve adı da

Baggins'di Bagginsler hatırlanamayacak kadar uzun bir süredir Tepe'nin civarlarında yaşıyorlardı ve halk onları yalnızca varlıklı oldukları için değil, özellikle de hiç maceraya atılmadıkları ve beklenmedik bir şeyler yapmadıkları için çok saygın bulurdu: Öyle ki bır Baggins'in herhangi bir soruya ne yanıt vereceğini daha soruyu sormadan bilebilirdiniz. Bu hikâye bir Baggins'in nasıl bir maceraya atıldığının ve kendisini nasıl hem beklenmedik şeyler yapar hem de beklenmedik şeyler söylerken bulduğunun hikâyesidir. Belki komşularının saygısını yitirmiştir, ama kazandığı şeyler – neyse, sonunda bir şey kazanıp kazanmadığını nasıl olsa göreceksiniz.

Şu bizim özel hobbitimizin annesi – hobbıt de ne mi? Hımm, sanırım hem günümüzde iyice azaldıklarından ve hem de bize verdikleri isimle Büyük İnsanlardan korktuklarından dolayı hobbitlerin biraz anlatılmaya ihtiyaçları var. Hobbitler nerdeyse yarı boyumuzda, sakallı cücelerden bile ufak, minik insanlardır (ya da insanlardı). Hobbitlerin sakalı yoktu. Sizin ya da benim gibi iri bir aptal, bir mil öteden bile duyabilecekleri fil gibi sesler çıkarta çıkarta, sağına soluna bakmadan geldiği zaman, hemen sessizce kaybolmalarına yardım eden sıradan gunlük sihirleri dışında bir numaraları yoktur. Göbek yapmaya eğilimlidirler, parlak renkli (daha çok yeşil ve sarı) giysiler giyerler; ayaklarında kafalarındakine benzeyen kıvırcık, gür, kahverengi tüyler ve kalın derili bir tabanları olduğundan ayakkabı giymezler; uzun, zeki, kahverengi parmakları, tonton yüzleri ve (özellikle mümkün olursa günde iki kez yedikleri akşam yemekleri sonrasında attıkları) kocaman şen şakrak kahkahaları vardır. Eh artık devam etmeye yetecek kadar biliyorsunuz; dediğim gibi bu hobbitin – yani Bilbo Baggins'ın annesi ünlü Güzellergüzeli Took'du, Tepe'nin dibinde akan küçük nehrin, Su'nun, karşı tarafında yaşayan hobbitlerin başı,

Yaşlı Took'un üç harikulade kızından biri. Sık sık, Took atalarından birinin bir periyle evlendiğine dair bir soz dolanırdı (diğer aileler arasında). Bu çok saçmaydı elbette, ama onlarda tamamıyla hobbitvari olmayan bir şeylerin olduğunu ve Took klanından birilerinin kırk yılda bir de olsa gidip macera yaşadıklarını göz ardı etmemek gerekirdi. Tedbiri elden bırakmadan ortadan koybolurlar, aile de bunu örtbas ederdi; ama Took'ların Baggins'lerden şüphe götürmez denlı zengın olmalarına rağmen, onlar kadar saygın olmadıkları gerçeği de değişmezdi.

Güzellergüzeli Took, Bayan Bungo Baggins olduktan sonra hiç maceraya falan atılmadı. Bilbo'nun babası Bungo, onun için (ve kısmen onun parasıyla) Tepe'nin civarındakilerden, Su'nun öteki tarafındakilerden bile daha lüks, hatta en lüks hobbit-kovuğunu yaptı ve ömürlerinin sonuna dek orada yaşadılar. Güzellergüzeli'nin tek oğlu Bılbo, sağlam karakterli ve rahatına düşkün babasının adeta ikinci bir kopyası gibi gözükmesi ve davranmasına rağmen yine de yapısında, Took soyundan, azıcık garip, ortaya çıkmak için fırsat kollayan bir şeyler olması olasıydı. İşte bu fırsat, ta ki Bilbo Baggins büyüyüp, elli yaşlarına gelene dek hiç ortaya çıkmadı. Bilbo bu sıralarda, size daha once bahsettiğim, babasının yaptığı şu güzel hobbit kovuğuna bir daha taşınmamak üzere yerleşmişti.

Çook, çok önce dünyanın sessizliğinde bir sabahtı ve yeryüzünde daha az gürültü ve daha çok yeşil varken ve bır sürü hobbit rahat rahat yaşarken, Bilbo Baggins kahvaltısını yapmış, kapısında duruyor ve nerdeyse kıvırcık tüylü (ki bu tüyler güzelce taranmıştı) ayaklarına dek uzanan dehşet uzun tahta bir pipoyu tüttürüyordu ki garip bir şey oldu – Gandalf çıkageldi. Gandalf! Eğer siz, benim onun hakkında duyduklarımın yalnızca dörtte birini dahi duymuş olsaydınız – ki benim duyduklarım bile onun hakkında duyulabileceklerin küçücük bir kısmı – harikulade bir

hikâyeye hazır olurdunuz. O nereye gitse en olağanüstü hikâyeler ve maceralar orada boy verirdi. Doğrusu uzun, çok uzun zamandır, taa eski dostu Yaşlı Took öldüğünden beri, Tepe'nin altındaki bu yollara gelmemişti, öyle ki nerdeyse hobbitler onun neye benzediğini bile unutacaklardı. Buradaki hobbitler daha küçük, minicik hobbit çocuklarken, o, Tepe'nin ötesinde, Su'nun öbür tarafında kendi işleriyle meşguldü.

Hiçbir şeyden kuşkulanmayan Bilbo, o sabah bastonlu yaşlı bir adam gördü. Uzun, sivri uçlu, mavi bir şapkası, uzun, gri pelerini, beyaz sakalının üzerinden geçip ta belinin altına kadar düştüğü gümüşi bir atkısı ve kocaman siyah çizmeleri vardı.

'İyi günler!' dedi Bilbo ve yalnızca bunu soylemek istedi. Güneş pırıl pırıl parlıyordu ve çimenler yemyeşildi Ama Gandalf, uzun, gür, uçları gölgeli şapkasının kenarından bile çıkan kaşlarının altından ona baktı.

'Ne demek istiyorsun?' dedi. 'Bana iyi bir gün mü diliyorsun, yoksa istesem de istemesem de iyi bir gün olacağını mı söylemek istiyorsun; ya da bugünün iyi olduğunu mu, yoksa iyi olunabilecek bir gün olduğunu mu?'

'Hepsini birden,' dedi Bilbo. 'Ayrıca dışarda bir pipo tütün içmek için de harika bir gün olduğunu. Eğer yanınızda bir piponuz varsa oturun ve tütünümden bir tutam alın! Telaşa hiç gerek yok, önümüzde koskoca bir gün var!' Sonra Bilbo kapısının yanında bir tabureye oturup bacak bacak üstüne attı ve bozulmadan Tepe'nin üzerinden süzülüp gidecek hoş, gri bir duman-halkasını havaya üfledi.

'Çok güzel!' dedi Gandalf. 'Ama bu sabah duman-halkalar üfleyecek vaktim yok. Düzenlediğim maceraya katılacak birisini arıyorum ve bu sıralar böyle birisini bulmak da epey zor.'

'Bence de öyle – hele ki bu bölgede! Bizler sıradan,

sessiz kimseleriz ve ben de maceralardan hiç hoşlanmam. Rahatsız edici, tatsız, berbat şeylerdir, üstelik yemeğe gecikmenize de neden olurlar! İnsanların maceralarda ne bulduğunu bir türlü anlayamıyorum,' dedi bizim Bay Baggins ve başparmaklarından birini pantolon askısına geçirip daha da büyük bir duman-halka daha üfledi. Sonra yaşlı adam orada değilmişçesine sabah mektuplarını çıkartıp okumaya başladı. Onun pek de kendisine göre birisi olmadığına karar vermişti ve çekip gitmesini diledi. Ama yaşlı adam kıpırdamadı. Orada, öylece sopasına dayanıp, ağzını bile açmadan gözlerini hobbite dikti; ta ki Bilbo iyice rahatsız olup biraz da aksilenene dek.

'İyi günler!' dedi en sonunda. 'Biz burada macera falan istemiyoruz, teşekkürler! Tepe'nin ardına bir bakın ya da Su'nun öbür kıyısını deneyin.' Ve böylece konuşmasının sona erdiğini söylemek istiyordu.

'*İyi günleri* ne kadar çok şey için kullanıyorsun öyle!' dedi Gandalf. 'Şimdi de benden kurtulmak istediğini ve ben gitmeden rahatlayamayacağını söylemek istiyorsun.'

'Rica ederim, sayın bayım, rica ederim! Durun bakayım, henüz isminizi bildiğimi sanmıyorum.'

'Evet, evet, biliyorsunuz sevgili bayım – ben de sizin isminizi biliyorum, Bay Bilbo Baggins. Ve benim o isme ait olduğumu hatırlamasanız bile, siz de benim ismimi biliyorsunuz. Ben Gandalf'ım ve Gandalf da ben demektir. Kapıya gelip düğme satıyormuşçasına, Güzellergüzeli Took'un oğlu tarafından iyi günlenmek için mi bunca zaman yaşadım!'

'Gandalf, Gandalf! Aman Tanrım! Şu kendilerini birbirlerine ilikleyip, sonra da emir alana dek çözülmeyen bir çift sihirli elmas kol düğmesini Yaşlı Took'a armağan eden gezgin büyücü değil mi? Şu eğlencelerde ejderhalar, goblinler, devler, kurtarılan prensesler ve dulun oğullarının beklenmedik şanslarıyla ilgili harika hikâyeler anlatan kişi

değil mi? Şu en güzel, en mükemmel havai fişekleri yapan adam mı! Onları hatırlıyorum! Yaşlı Took Yaz dönümü arifesinde patlatırdı onları. Muhteşemdiler! Ateşten kocaman nilüferler, arslanağızları, sarısalkımlar gibi yükselirler, akşamın alacakaranlığında öylece asılı kalırlardı!' Sizin de fark edeceğiniz gibi Bay Baggins olduğunu sandığı kadar sıkıcı değildi, üstelik çiçeklerden çok hoşlanıyordu. 'Tanrım!' diye devam etti. 'Şu bir sürü genç kız ve delikanlının çılgın maceralar için Mavi'ye gitmesinden sorumlu Gandalf değil mi? Ağaçlara tırmanmaktan, elfleri ziyarete – ya da teknelerle uzak diyarlara yelken açmaya dek! Olur şey değil, bir zamanlar hayat oldukça ilg– yani siz bir zamanlar burada ortalığı birbirine katardınız. Özür dilerim, ama hâlâ bu işlerle ilgilendiğinizi bilmiyordum.'

'Ya neyle ilgilenmeliydim?' dedi büyücü. 'Bununla beraber benim hakkımda bir şeyler hatırlamana sevindim. Havai fişeklerimi hatırlar gibisin ve bu da ne olursa olsun umitsiz vaka olmadığını gösterir. Doğrusu yaşlı buyükbaban Took'un ve elbette zavallı Güzellergüzeli'nin hatırı için sana istediğini vereceğim.'

'Affınızı dilerim ama ben hiçbir şey ıstemedim.'

'Evet, istedin! Hem de iki kere. Affettim ve bunu sana veriyorum. Hatta seni bu maceraya gönderecek kadar da ileri gideceğim. Benim için harika olacak, senin içınse mükemmel – ve çok da kazançlı, çok Elbette üstesinden gelebılirsen.'

'Özür dilerim! Ben macera falan istemiyorum, teşekkür ederim. Bugün değil. Iyi günler! Ama lütfen çaya buyurun – ne zaman isterseniz! Hatta neden yarın olmasın! Yarın gelin! Hoşça kalın!' Ve hobbit dönüp yuvarlak yeşil kapısından hızla içeri girip, cesaret edebildiği kadar çabucak kapattı. Büyücüler her şeye rağmen büyücüydüler.

'Sanki ne diye onu çaya davet ettim ki!' diye kendi

kendine söylendi kilere girerken. Daha yeni kahvaltı etmişti, ama bu gerilimden sonra bir iki dilim kek ve içecek bir şeylerin kendisine iyi geleceğini düşündü.

Bu sırada Gandalf kapının önünde durmuş, sessizce ama uzun uzun gülüyordu. Bir süre sonra ayaklandı ve elindeki bastonun sivri ucuyla hobbitin güzel yeşil kapısına garıp bir işaret kazıdı. Sonra, tam Bilbo ikinci dilim kekini bitirip, maceralardan paçayı iyi kurtardığını düşünmeye başladığı sırada kocaman adımlarla uzaklaştı.

Ertesi gün geldiğinde Bilbo nerdeyse Gandalf'ı unutmuştu. Zaten eğer Randevu Tahtası'na *Çarşamba Gandalf'la Çay* gibisinden bir not almazsa, bu tür şeyleri kolay kolay hatırlayamazdı. Dün de böyle bir not almayı anımsayamayacak kadar aklı başından gitmişti.

Çay vaktinden azıcık önce kapı korkunç bir şekilde çalındı ve işte o zaman hatırladı! Aceleyle koşup çaydanlığı ateşe, bir çay bardağıyla tabağını ve fazladan bir iki dilim keki de masaya koyarak kapıya koştu.

Tam, 'Sizi beklettiğim için özür dilerim!' diyecekti ki kapıdakinin hiç de Gandalf olmadığını gördü. Bu, mavi sakalı altın bir kemere sıkıştırılmış ve koyu yeşil başlığının altında gözleri pırıl pırıl parlayan bir cüceydi ve kapı açılır açılmaz davet edilmişçesine içeriye daldı.

Başlıklı pelerinini en yakın askıya asıp, 'Dwalin, hizmetinizdeyim!' dedi yerlere kadar eğilerek.

'Bilbo Baggins, ben de sizin!' dedi hobbit, öyle şaşırmıştı ki hiçbir şey soramadı o an. Bunu takip eden sessizlik rahatsızlık derecesine varınca da ekledi; 'Çay içmek üzereydim, lütfen gelip bana katılın.' Belki biraz resmiydi, ama içten bir şekilde bunu söylemek istemişti. Davetsiz bir cüce gelip hiçbir açıklama yapmadan holünüze eşyalar assa siz ne yapardınız ki?

Masada pek uzun oturmamışlardı, hatta daha ancak üçüncü kekteydiler ki kapı bir kez daha ve bu kez daha da

büyük bir gürültüyle çalındı.

'İzninizle!' dedi hobbit ve kapıya yöneldi.

'Sonunda gelebildiniz!' diyecekti Gandalf'a. Ancak gelen Gandalf değildi. Onun yerine kırmızı başlıklı, beyaz sakallı, oldukça yaşlı gözüken bir cüce vardı kapıda ve o da kapı açılır açılmaz davet edilmişçesine içeriye daldı.

'Görüyorum ki gelmeye başlamışlar,' dedi Dwalin'in asılı duran yeşil başlığı gözüne çarpınca. Kendi kırmızı başlığını bunun yanına asıp elini göğsüne koydu ve, 'Balin, hizmetinizdeyim!' dedi.

'Teşekkür ederim!' dedi bir nefeste Bilbo. Belki bu söylenmesi gereken şey değildi, ama *gelmeye başlamışlar* lafı onu fazlasıyla telaşlandırmıştı. Tamam, misafirleri severdi, ama misafirler gelmeden önce haberdar olmayı da severdi. Üstelik misafirlerini kendisinin davet etmesini tercih ederdi. Birden keklerinin yetmeyebileceği gibi korkunç bir düşünce geldi aklına, – gerçi evsahibi olarak görevini bilir ve ne kadar rahatsız edici olursa olsun yerine getirirdi – ama keksiz idare etmek zorunda da kalabilirdi.

'İçeri girin ve bir çay alın!' demeyi becerdi uzun bir nefesin ardından.

'Eğer sizin için fark etmeyecekse ben biraz birayı tercih ederim sayın efendim,' dedi beyaz sakallı Balin. 'Ama eğer varsa biraz keke – yani susamlı keke elbette hayır demem.'

Bilbo tüm şaşkınlığına rağmen, 'İstemediğiniz kadar!' diyerek mahzene koca bir kupa bira doldurmaya ve sonra da akşam yemeğinin ardından atıştırmak üzere öğleden sonra yaptığı iki güzel yuvarlak susamlı keki almaya kilere gider buldu kendisini.

Geri döndüğünde Balin ve Dwalin masada oturmuş, iki eski dostmuşçasına sohbet ediyorlardı (eh, zaten aslına bakarsanız kardeştiler). Bilbo birayı ve keki tam önlerine koymuştu ki bangır bangır bir zil sesi, sonra bir zil sesi daha duyuldu.

'Bu sefer kesin Gandalf'tır,' diye düşündü Bilbo, öfleye püfleye geçidi geçerken. Ama yanıldı. İkisi de mavi başlıklı, gümüş kemerli ve sarı sakallı iki cüce daha gelmişti ve her birinin elinde bir torba alet edavat ve bir bahçıvan beli vardı. Kapı açılır açılmaz içeri daldılar -- Bilbo şaşıramadı bile.

'Sizler için ne yapabilirim, cücelerim?' dedi Bilbo.

'Kili, hizmetinizdeyim!' dedi birisi. 'Fili, ben de!' diye ekledi diğeri; ve ikisi de başlıklarını çıkartıp eğilerek selam verdiler.

'Ben de sizin ve ailelerinizin!' diye yanıtladı Bilbo bu sefer görgü kurallarını unutmayarak.

'Görüyorum ki Dwalin'le Balin gelmişler bile,' dedi Kili. 'Hadi gidip curcunaya katılalım!'

'Curcuna mı?' diye düşündü Bay Baggins. 'Bu fikri hiç sevmedim. Gerçekten bir iki dakika oturup, bir şeyler içmeli, aklımı başıma toplamalıyım.' Tam köşede oturmuş ve içkisinden bir yudum almış ve bu sırada cüceler de masanın etrafına oturmuş ve madenden, altından, goblinlerle olan dertlerinden, ejderhaların yağmalarından, ve daha anlamadığı, hoş fazla maceracı geldiği için de anlamak dahi istemediği pek çok şeyden bahsediyorlardı ki, zili *ding-dong-a-ling-dang* diye, sanki küçük yaramaz bir hobbit-çocuk kulpunu kopartmaya çalışıyormuşçasına çalındı.

'Kapıda birisi var!' dedi gözlerini kırparak.

'Sese bakarsak bence dördüsü,' dedi Fili. 'Hem biz onları tam arkamızdan gelirken görmüştük.'

Zavallı küçük hobbit hole çöküp ellerini başının arasına aldı ve ne olduğunu, ne olacağını ve hepsinin akşam yemeğine kalıp kalmayacağını merak etti. Sonra zil öyle gürültülü çalmaya başladı ve susmadı ki hemen kapıya koşmak zorunda kaldı. Bırakın dört olmalarını, tamı tamına BEŞ kişiydiler. O holde sallana dururken bir cüce daha

gelmışti. Hepsi birer birer içeri dalıp birbiri ardına selam vermeden ve 'hizmetinizdeyim' demeden önce zor bela kolu çevirdi. İsimleri Dori, Nori, Ori, Oin ve Gloin'di ve hemen iki mor, bir gri, bir kahverengi, ve bir beyaz başlık askılarda yerlerini aldılar ve cüceler de kocaman elleri altın ve gümüş kemerlerinde, diğerlerine katılmak üzere ilerlediler. Çoktan bir curcuna oluşmuştu bile. Bazısı tatlı bira, bazısı kara bira, biri kahve ve hepsi de kek istedi, dolayısıyla da hobbit bir süre başını bile kaşıyamadı.

Koca bir çaydanlık kahvenin ateşe konulduğunu, susamlı keklerin tükendiği ve cücelerin tereyağlı bir gözlemeye başladığı sırada kapının kuvvetli kuvvetli vurulduğu duyuldu. Gerçekten zil çalmıyordu, hobbitin güzel yeşil kapısına güm güm diye vuruluyordu Birisi sopayla vuruyordu kapıya!

Ve Bilbo, hem şaşkın ve bunalmış, hem de çok kızgın, geçit boyunca aceleyle koştu. – bu başından geçen en münasebetsiz çarşambaydı. Kapıyı öyle hızlı çekip açtı ki, kapıdakilerin hepsi birbirlerinin üzerine düştüler. Biraz cüce daha, tam dört cüce! Ve arkalarında Gandalf bastonuna dayanmış gülüyordu. Bilbo'nun güzel kapısına oldukça büyük bir çentik atmış ve böylece önceki sabah oraya yaptığı gizli işareti yok etmişti.

'Dikkatli ol, Dikkatli ol!' dedi, 'Dostlarını paspasta bekletip sonra da kapıyı mantar tabancası gibi açmak hiç sana yakışmıyor Bilbo! İzninle Bifur, Bofur, Bombur ve özellikle de Thorin'i tanıştırayım!'

Bifur, Bofur ve Bombur sıraya girip, 'Hizmetinizdeyiz!' dediler. Sonra iki sarı, bir soluk yeşil, bir de uzun gümüşi püsküllü gök mavisi başlığı askılara astılar. Bu sonuncu başlık, çok çok önemli bir cüceye, Thorin'e, daha doğrusu Thorin Meşekalkan'ın ta kendisinden başkasına ait değildi ve Thorin, üstünde Bifur, Bofur ve Bombur'la Bilbo'nun paspasına düşmüş olmaktan hiç mutlu görünmüyordu

Hem Bombur oldukça şişman ve ağırdı. Thorin ise gerçekten kibirli birisiydi ve *hızmet* konusunda hiçbir şey soylemedi; ama zavallı Bay Bilbo Baggins öyle çok özür diledi ki sonunda, 'lütfen, rica ederim' diye homurdandı ve kaşlarını çatmaktan vazgeçtı.

'Artık hepimiz buradayız!' dedi Gandalf, onüç başlığın oluşturduğu diziye en iyi ayrılabilir parti başlıkları – ve askıda asılı duran kendı şapkasına bakarak. 'Oldukça keyifli bir toplantı! Umarım geç gelenler için de yiyecek içecek bir şeyler kalmıştır! O ne? Çay mı! Hayır, teşekkür ederim! Ben biraz kırmızı şarap alacağım sanırım.'

'Ben de,' dedi Thorin.

'Ve yabançileği reçeliyle elmalı turta da,' dedi Bifur.

'Ve üzümlü turtayla peynır, dedi Bofur.

'Ve etli börekle salata da,' dedi Bombur.

'Ve biraz daha kek – ve tatlı bira – ve kahve, elbette sakıncası yoksa,' diye bağırdılar kapıdan diğer cüceler

'Bir iki tane de yumurta al, buna çok sevinecek birisi var!' diye bağırdı Gandalf tam kilere doğru koşturan hobbitin arkasından 'Ve söğüş tavukla salatalık turşusu da getir!'

'Kilerimin içini en az benım kadar iyi biliyor gibi!' diye düşündü, berbat bir maceranın evinde patlayıp patlamadığını merak etmeye başlayan Bay Baggins. Ve bu arada şişeleri, kap kacağı, bıçakları çatalları, bardakları, tabakları ve kaşıkları ve daha bir sürü şeyi büyük tepsilere yerleştirmişti ve gitgide kızarıyor ve sinirleniyordu.

'Baş belası ve sıkıntı kaynağı cüceler!' dedi yüksek sesle. 'Neden gelip bir el atmıyorlar?' Tam bu sırada başına ne gelse beğenirsiniz! Balin ve Dwalin mutfağın kapısında, Fili ve Kili de onların tam arkasında duruyorlardı ve o *bıçak* bile diyemeden tepsileri, bir çift küçük masayı çabucak salona atıp, her şeyi yeniden kurdular.

Gandalf etrafında onüç cüceyle ziyafet sofrasının başına

oturmuş: Bilbo da ateşin başında bir tabureye çökmüş, bir bisküvi kemiriyor (çünkü iştahı çoktan kaçmıştı) ve tüm bu olanlar tamamen sıradan ve hiçbir biçimde macerasal falan değilmiş gibi gözükmeye çalışıyordu. Cüceler yedikçe yediler, konuştukça konuştular ve zaman geçip gitti. Sonunda sandalyelerini geri çektiler ve Bilbo tabakları ve bardakları toplamak üzere ayağa kalktı.

'Sanırım hepiniz yemeğe kalacaksınız?' dedi en kibar ve ısrarsız tonuyla.

'Kuşkusuz!' dedi Thorin. 'Ve daha sonrasına da. İşe vakit iyice geç olmadan başlamayacağız, hem önce biraz müziğimiz olmalı. Şimdi temizlik zamanı!'

Ve o dakika oniki cüce – Thorin dışındaki cüceler, çünkü o önemli birisiydi ve Gandalf'la konuşmaya devam etti – ayağa fırlayıp, her şeyi üst-üste dizdiler ve tepsileri beklemeden, üzerlerinde birer şişeyle tabak yığınlarını tek ellerinde dengeleyerek çıktılar. Tabii, hobbit korkudan nerdeyse titreyerek; 'Lütfen dikkat edin!' ya da 'Lütfen uğraşmayın! Ben halledebilirim,' diye peşlerinden. Ancak cüceler yalnızca şarkı söylemeye başlayıp yaptıklarına devam ettiler.

Tuz buz edin bardakları ve parçalayıp kurtulun tabaklardan!
Koreltin bıçakları ve bükün çatalları!
Bilbo Baggins nefret eder tüm bunlardan–
Vurun şişeleri ve yakın mantarları!

Kesin örtüleri ve bulayın yağa!
Dökün tüm sütleri kilerin toprağına!
Bırakın kemikleri yatak odasının paspasına!
Püskürtün şarapları hadi tüm kapılara!

Batırın çanak çömleği kaynayan suya!
Ezin onları sonra kocaman bir sopayla!

Ve işiniz bittiğinde eğer sağlam olanı kalmışsa!
Koridora gönderin onları yuvarlamaya!

Bilbo Baggins nefret eder tum bunlardan!
Haydi, dıkkatli olun! Dıkkatli olun tabaklarlan!

Ama tabii bu korkunç şeylerin hiçbirisini yapmadılar ve hobbit mutfağın ortasında dönüp duruyor ve ne yaptıklarını görmeye çabalıyorken, her şey bir şimşek çabukluğunda temizlenip sağ salim yerleştirildi. Sonra odaya döndüler ve Thorin'i ayaklanmış, eşikte pipo içerken buldular. Olabilecek en kocaman duman-halkalarını havaya üflüyor ve bu duman-halkaları da o nereye gitmelerini söylerse oraya – bacadan yukarı, şöminenin üstündeki rafta duran saatın arkasına ya da masanın altına ya da tavanın orasina burasına – gidiyorlardı; ancak nereye giderlerse gitsinler, hiç Gandalf'dan kaçabilecek denli hızlı olamıyorlardı. Gandalf da kısa, kil piposundan küçük bır duman halkasını tam Thorin'inkilerin ortasına yolluyordu. Ve plop! Sonra Gandalf'ın duman-halkası yeşilleşip büyücünün başının üzerinde asılı kalmak üzere geri dönüyordu. Çoktan Gandalf'ın başının üzerinde bır bulut oluşmuştu ve bu bulut, onun loş ışıkta garip ve büyülü gözükmesine yol açıyordu. Bilbo durup seyretti – duman-halkalarını pek severdi – ve sonra dün sabah, rüzgârla Tepe'nin üzerine gönderdiği duman-halkalarıyla ne kadar da gururlandığını duşunüp utançtan kıpkırmızı oldu

'Şimdi de biraz müzik zamanı!' dedi Thorin. 'Müzik aletlerini çıkartın!'

Kili ve Fili çantalarına koşup küçük kemanlar getirdiler; Dori, Norı ve Ori ceketlerinin bir yerlerinden flütler çıkarttılar; Bombur bir şeyleri davul haline getirdi; Bifur ve Bofur da dışarı çıkıp, yürüyüş sopalarının arasına

bıraktıkları klarnetleriyle geri döndüler. Dwalin ve Balin: 'Affedersiniz, ben benimkini verandada bıraktım!' dedi. Thorin de, 'Gelirken benimkini de getiriverin!' dedi. Onlar da kendileri kadar büyük viyolalarını ve Thorin'in yeşil bir örtüye sarılı harpını alıp geldiler. Çok güzel altın bir harptı ve Thorin parmaklarını dokundurur dokundurmaz müzik tümüyle bir anda başladı; öyle anı ve tatlıydı ki Bilbo'nun aklındaki her şey uçup gitti. Ve Tepe'nin altındaki hobbit-kovuğundan çok uzaklara, Su'nun ötesinin de uzağına, tuhaf ayların aydınlattığı karanlık diyarlara sürüklendi.

Tepeye doğru açılmış ufak pencereden içeri karanlık süzüldü ve şöminedeki alevler titrek titrek parıldadılar – nisan ayıydı – ve onlar, Gandalf'ın sakalının gölgesi duvarda sallanırken çaldılar, çaldılar.

Karanlık tüm odayı doldurdu, ateş köz oldu, gölgeler kayboldu ve onlar çaldılar, çaldılar. Sonra aniden ilki, sonra bir diğeri ve diğeri hem çalıp hem söylemeye başladılar. Eski evlerin derin yerlerinde cücelerin pes sesten şarkıları; ve işte bu, eğer onların müziği olmadan dahi onların şarkısına benzeyebilecekse o şarkıdan bir parçadır.

Soğuk dumanlı dağlar ardına
Derin zındanlara ve yaşlı mağaralara
Gitmeli buradan şafak atmadan,
Solgun büyülü altını aramaya.

Eski cüceler yaptı güçlü sihirler,
Ki bu arada balyozlar çınlaya çınlaya inerler
Derin diplerinde uyur karanlık şeyler de,
Dolu işte, dağlar altındaki oyuk salonlar.

Eski kral ve elflerin efendisi
Parıldar yığın yığın altın istifi
İşlediler ve oydular ve ışığı yakaladılar

Saklamak üzere mücevhere bir kılıç kabzasındaki.

Dizdiler gümuş kolyeler üzerine
Çiçeklenen yıldızları, geçirdiler taç içine
Ejderha ateşini, burgulu teli
Ördüler ay ve güneş ışığıyla göz göze.

Soğuk dumanlı dağlar ardına
Derin zindanlara ve yaşlı mağaralara
Gitmeli buradan şafak atmadan,
Çoktan unutulmuş altınımıza sahip çıkmaya.

Oydular orada pek çok kadeh kendilerine
Ve harpler altından olma; aramaz ki kimse
Yatarlar orada uzunca zaman,· söylenmiş çok şarkı
Duyulmamış insanlarca ya da elflerce.

Çamlar yükseklerde kükrer durur,
Rüzgâr gece de inilder ulur.
Ateş kırmızıdır, yayılır alevlenerek;
Ağaçlar meşaleler gibi ışıldar nur.

Çalıyordu çanlar Dale'de
Yukarı bakar insanlar soluk yüzlerle;
Hem ateşten de yakıcı ejderin hiddeti
Yerle bir etti kulelerini de evlerini de

Dağlar dumanlanır altında ayın,
Cüceler mi, onlar duyar yazgının ayak sesini.
Boşalttılar salonlarını geçen güzle
Altında ayın, altında dağ eteklerinin.

Amansız dumanlı dağlar ardına
Derin zindanlara ve yaşlı mağaralara

Gitmeli buradan şafak atmadan,
Harplerimizi ve altınımızı ondan geri almaya

Onlar şarkılarını söylerken hobbit de, elle, marifetle ve sihirle yapılmış güzel şeylerin sevgisının içinde kıpırdadığını hissetti. Ateşli ve kıskanç bır sevgiyi; cücelerin kalplerinin tutkusunu. Sonra içinde Tookça bir yan uyandı ve gidip yüce dağları görmeyi, çam ağaçlarını ve şelaleleri işitmeyi, mağaralar keşfetmeyi, yürüyüş sopası yerine bir kılıç taşıyor olmayı istedi. Pencereden dışarı baktı. Yıldızlar ağaçların üzerindeki karanlık gökte parlıyorlardı. Cücelerin mücevherlerini kocaman karanlık mağaralarda parıldarken düşündü. Sonra birden Su'nun ardındaki ormandan bir kıvılcım sıçradı – büyük bir olasılıkla birisi ateş yakıyordu – ve orada yağmacı ejderhaların, sakin Tepe'sine konduğunu ve her şeyi ateşe verdiklerini hayal etti. İçi ürperdi ve birden Tepe'nin altına dönüp yine o sade, Bag-Yaka'nın yavan Bay Baggıns'i oluverdi.

Titreyerek kalktı. Beyninin bir yarısı lambayı yakmak istiyor, diğer bir yarısı, hatta daha kocaman bir yarısı ise buna hiç kalkışmayıp gidip, kilerde bira fıçılarının ardına saklanmak ve tüm cüceler buradan gidene dek de oradan çıkmamak istiyordu. Birden müziğin ve şarkıların sustuğunu fark etti, hepsi karanlıkta parıldayan gözlerle ona bakıyorlardı.

'Nereye gidiyorsun?' dedi Thorın, hobbitin beyninin iki yarısındakini de tahmin ettiğini gösterircesine bir tonla.

'Biraz ışığa ne dersiniz?' dedi Bilbo özür diler bir tavırla.

'Biz karanlığı severiz,' dedi tüm cüceler. 'Karanlık işler için karanlık gereklidir! Şafaktan önce uzun saatler var.'

'Elbette,' dedi Bilbo ve aceleyle oturdu. Ama taburеyi ıskalayıp gürültüyle kösek ve küreğe çarparak şöminenin paravanının üzerine düştü.

'Susun!' dedi Gandalf. 'Thorın konuşsun!' Ve böylece Thorin konuşmaya başladı.

'Gandalf, cüceler ve Bay Baggins! Dostumuz ve suikastçı yoldaşımız, bu en mükemmel ve gözü pek hobbitin evinde toplanmış bulunuyoruz – ayaklarının tüyü inşallah hiç dökülmesin, tüm övgüler şaraplarının ve biralarının olsun!–' Nefes almak ve hobbitten nazik bir teşekkur kabul etmek için sustu, ancak zavallı Bilbo Baggins iltıfatları çoktan unutmuştu. Ağzından tek bir sozcük dökulmese bile dudakları, *gözü pek* ve en kotusu de *suıkastçı yoldaş* dıye nitelenmiş olmaya itiraz kıpırtıları yapıyordu ve kocaman bir şaşkınlığa duşmüştü. Böylece Thorin devam ettı

'Bizler planlarımızı, yöntemlerimizi, araçlarımızı, politikamızı ve hilelerimizi tartışmak üzere toplanmış bulunuyoruz İçimizden bazılarının (belki de dostumuz ve yol göstericimiz, dahi büyücü Gandalf dışında hıçbirimizin) gerı dönemeyeceği bu uzun yolculuğa şafak sökmeden az önce başlayacağız. Bu çok cidcli bir andır Konumuzun hepımiz tarafından iyıce bilındiğini varsayıyorum. Ancak şu ankı net durumu Saygıdeğer Bay Baggins, hatta belki genç cücelerden de bir ikisi için (ki sanırım Kili ve Fili demek yanlış olmaz) kısaca açıklamak gerekebilir–'

Thorın'ın tarzı buydu. Önemli bır cüceydi. Eğer bırakılsa oradakiler tarafından daha önceden bilinmeyen tek bir kelime dahi etmeden nefesi kesilinceye dek devam ederdi. Ama sözü kabaca kesildi. Zavallı Bilbo daha fazla tahammül edemedi. *Bir daha geri dönemeyeceği* lafı geçerken içinde bir çığlığın yükseldiğini hissetti ve az sonra da tünelden çıkan bir trenin düdüğü gibı patladı. Tüm cüceler masaya vurarak ayağa fırladılar. Gandalf sihirli sopasının ucunda mavi bir ışık yaktı ve bu ateşin pırıltısında zavallı hobbitin şömine kıliminin üzerine diz çokmüş, eriyen bir jöleymişçesine titrediği görüldü. Sonra

dümdüz yere düştü ve ust uste, 'yıldırım çarptı, yıldırım çarptı!' dıye bağırıp durdu ve uzun süre ondan başka hiçbir ses alamadılar. Sonunda kaldırıp misafir odasındaki kanapeye yatırdılar, yanıbaşına içecek bır şeyler koydular ve karanlık ışlerine geri döndüler.

'Telaşlı küçük adam,' dedi Gandalf otururken 'Garip, komik nöbetler geçiriyor, ama yine de en iyilerden bıri, en iyılerden – kapana kısılmış bir ejderha kadar gozu pek.'

Eğer kapana kısılmış bir ejderha görmüş olsaydınız, bunun herhangi bir hobbite yapılmış (bir atı bıle kaldırabilecek güçte bir hobbit olan Yaşlı Took'un büyük büyükamcası Boğakükreten için bile) şiirsel bir abartı olduğunun farkına varırdınız. O, Yeşil Tarlalar Savaşı'nda Gram Dağı goblinlerine saldırmış ve tahta bir sopayla kralları Golfimbul'un başını uçurmuştu. Sonra bu baş havada yüzlerce mil uçup bir tarla faresi deliğine girince savaş kazanılmış ve aynı zamanda Golf oyunu bulunmuştu.

Bu sıralarda, nasılsa, Boğakükreten'in daha nazik torunu misafir odasında kendine geliyordu. Bir ıçki içip kendisine geldikten sonra sinirli sinirli oturma odasının kapısına doğru süründü ve maalesef Gloin'i şunları söylerken duydu: 'Hıhh! (ya da az çok buna benzer bir homurtu). 'Yapacağını mı sanıyorsunuz? Gandalf için bu hobbitten gozü pek diye bahsetmek kolay, ama ufak bir heyecan anında deminki gibi bir çığlık ejderhayı ve tüm akrabalarını uyandırmaya ve sonra da onların gelip bizi öldürmelerine yetip de artacaktır. Hem bence bu çığlık heyecandan çok korku kokuyordu. Zaten kapıdaki işaret olmasaydı, yanlış eve geldiğimizden tamamen emin olacaktım. Onu paspasın üzerinde bir o yana bir bu yana üfleyip püflerken gördüğümden beri şüphe içindeyim. Bir hırsızdan çok bir bakkalı andırıyor!'

Sonra Bay Baggins kapı kolunu çevirip içeri girdi. Took yanı ağır basmıştı. Birdenbire, yatacak yatağı ve yiyecek

yemeği olmasa bile sırf gözü pek diye nitelenmek için gidebileceğini hissetti *Paspasta bir o yana bir bu yana öfleyip püfleyen* lafı onu nerdeyse *gerçekten* gözü pek yapmıştı. Baggins tarafı, şu anda yaptığını birçok kez reddettikten sonra kendi kendine hep şöyle dedi: 'Bilbo sen bir aptalsın; kendini ateşin tam ortasına attın.'

'Affedersiniz,' dedi, 'Söylediklerinize kulak misafiri oldum Söylediklerinizden ya da hırsızlara dair yaptığınız göndermelerden bir şey anladığımı sanmıyorum. Ama sanırım (o buna onurlu davranmak diyordu) benim pek iyi olmadığıma inandığınız konusunda yanılmıyorum. Size göstereceğim. Kapıda hiçbir işaret yok – daha bir hafta önce boyandı – ve ben sizin yanlış eve geldiğinizden eminim. Kapıda sizin komik yüzlerinizi görür görmez şüphelendim. Ama konuyu sanki doğru kapıymış gibi ele alacağım. Bana yapılmasını istediğiniz şeyi söyleyin ve ben de Doğunun Doğusuna yürümem gerekse ve Son Sahra'da vahşi ejderadamlarla savaşmam gerekse dahi deneyeyim. Benim Boğakükreten Took adında bir büyük-büyük-büyükamcam vardı ve–'

'Evet, evet, ama bu çok uzun zaman önceydi,' dedi Gloin. 'Bense *senin* hakkında konuşuyordum. Ve seni temin ederim ki bu kapıda bir işaret var – genelde anlaşmamızda olan ya da hep olmuş olan işaret – ki genellikle *Hırsız iyi bir iş, Heyecan ve kaydadeğer bir Ödül arıyor* diye yorumlanır. Eğer daha çok hoşuna gidecekse *Hırsız* yerine *Uzman Hazine Avcısı* da diyebilirsin. Çünkü bazıları öyle der. Bizim için fark etmez Gandalf bize buralarda acele İş arayan bu türden bir adam olduğunu ve bu çarşamba çay vakti bir görüşme ayarladığını söyledi.'

'Tabii ki işaret var,' dedi Gandalf. 'Onu oraya bizzat kendim yaptım. Çok da iyi nedenlerim vardı. Siz bana zorlu yolculuğunuz için gerekli ondördüncü adamı

bulmamı söylediniz, ben de Bay Baggins'ı seçtim. Eğer yanlış adamı ya da yanlış evi seçtiğimi söylerseniz, onuç kişi kalır ve hoşunuza gidecek tüm kötü şansı da üzerinize çekersiniz ya da kömür kazmaya geri dönersiniz.'

Gandalf, Gloin'e öyle tehditkâr bir bakış fırlattı ki, cücecik sandalyesinde bir tespihböceği gibi büzülüp kaldı; ve Bilbo bir soru sormak için ağzını açmaya kalktığında da ona dönüp, korkudan ağzını sımsıkı kapatana dek kaşlarını çatıp, çalı kaşlarını havaya kaldırarak gözlerini dikti. 'Artık yeter,' dedi Gandalf. 'Daha fazla tartışmayalım Ben Bay Baggins'i seçtim; bu da size yetmek zorunda. Eğer ben onun bir Hırsız olduğunu söylüyorsam, o bir Hırsızdır ya da zamanı gelince olur. Onda sizin ya da kendisinin bile tahmin ettiğinden çok daha fazla bir cevher gizli. Dahası bana teşekkür borçlu olacaksınız (büyük bir olasılıkla). Şimdi, Bilbo, çocuğum, feneri yak da biraz ışık gelsin!'

Büyük fenerin loş kırmızı ışığında masaya haritaya benzer bir parşömen yaydı.

'Bu senin büyükbaban Thror tarafından yapılmıştı, Thorin,' dedi cücelerin heyecanlı sorularını yanıtlamak amacıyla. 'Dağ'ın bir planı.'

'Bunun bize pek yardım edeceğini sanmıyorum,' dedi Thorin, hayal kırıklığıyla haritaya bir bakış fırlattıktan sonra. "Ben Dağ'ı ve civarındaki toprakları yeterince iyi hatırlıyorum. Ve Kasvetormanı'nı ve büyük ejderhaların çoğaldıkları Kurumuş Ocak'ın nerede olduğunu biliyorum.'

'Dağ'da kırmızıyla işaretlenmiş bir ejderha var,' dedi Balin, 'ama eğer oraya varabilirsek onu işaretsiz bulmak da yeterince kolay olacaktır.'

'Göz ardı ettiğiniz bir nokta var,' dedi büyücü 'gizli girişi unutuyorsunuz. Batı tarafındaki Runik yazıyı ve diğer yazılarda o tarafı işaret eden eli görmüyor musunuz? Bu Aşağı Odalar'a giden gizli bir geçidi gösteriyor.' (Kitabın başındaki haritaya bakarsanız Runik yazıları görürsünüz.)

'Bir zamanlar gizli olmuş olabilir,' dedi Thorin, 'ama halen gizli olduğunu nereden biliyoruz? Yaşlı Smaug, o mağaralar hakkında bilinebilecek ne varsa öğrenebilecek kadar uzun zamandır orada yaşıyor.'

'Olabilir – ama burayı yıllar, yıllar boyu kullanmış olamaz.'

'Neden?'

'Çünkü orası çok küçük. "Kapı beş ayak yüksekliğinde ve üç kişi genişliğindedir," diyor Runik yazı, ama Smaug artık bu büyüklükte bir yere sığamaz. Genç bir ejderhayken bile sığamazdı ki, bir de o kadar çok cüce ve Dale'li yedikten sonra hiç sığamaz!'

'Bana oldukça büyük bir kovukmuş gibi geliyor,' diye homurdandı yalnızca hobbit-kovuklarını bilen ve hiç ejderhayla karşılaşmamış olan Bilbo. Yeniden heyecanlanmaya ve ilgilenmeye başlıyordu ve bu yüzden de çenesini tutamamıştı. Haritaları severdi ve holünde, üzerinde en sevdiği tüm yürüyüşlerinin kırmızı mürekkeple işaretlendiği, geniş bir Kır Turu haritası asılıydı. 'Nasıl olur da bu büyüklükte bir kapı ejderha haricindeki kimselerden gizli saklı tutulabilir ki?' diye sordu. Ama unutmayın ki o yalnızca küçük bir hobbitti.

'Birçok yolla,' dedi Gandalf 'Ama bunun nasıl saklandığını gidip görmeden bilemeyiz. Haritadan anladığıma göre, Dağ'ın yüzeyine benzetilmiş kapalı bir kapı var. Bu zaten her zamanki cüce yöntemidir – sanırım bu doğru, değil mi?'

'Tamamıyla,' dedi Thorin.

'Ve de,' dedi Gandalf, 'size haritayla birlikte küçük harika bir anahtardan bahsetmeyi unuttum. İşte bu!' ve Thorin'in eline gümüşten yapılmış uzun saplı, girintili çıkıntılı bir anahtar tutuşturup, 'Onu iyi sakla!' dedi.

'Tabii ki,' dedi Thorin ve anahtarı alıp ceketinin içinde boynundan sarkan hoş bir zincire geçirdi. 'Artık bir şeyler

daha ümit verici olmaya başlıyor,' dedi. 'Bu haber her şeyi iyiye götürüyor. Şu ana dek ne yapmamız gerektiği konusunda doğru düzgün bir fikrimız yoktu. Doğuya, Uzun Göl'e dek olabildığince sessiz ve dikkatli gitmeyi düşünmüştük. Asıl sorun da ondan sonra başlayaçaktı—'

'Her şeyden önce keşke Doğuya giden yollar hakkında bir şeyler bilseydim,' diye sözünü kesti Gandalf.

'Oradan, Akan Nehir boyunca, yukarı doğru gidebilirdık,' diye devam etti Thorin onu dikkate almayarak. 'Ve oradan da Dale'in yani o vadideki Dağ'ın gölgesinde kalan eski kasabanın – kalıntılarına. Ancak hiçbirimiz Ön Kapı fikrini sevmedik. Nehir, Dağ'ın güneyindeki büyük sarp kayalıklardan geçiyor ve işte buradan da, eğer alışkanlıklarını değiştirmediyse, ejderha çıkageliyor.'

'Bu hiçbir ışe yaramaz,' dedi büyücü; 'eğer ki güçlü bir Savaşçı, hatta bir Kahraman yoksa. Ben bir tane bulmaya çalıştım, ama savaşçılar uzak ülkelerde birbirleriyle savaşmakla meşguller ve bu civarlarda da kahramanlar pek nadir ya da hiç bulunmuyor Bu bölgedeki kılıçlar kör ve baltalar da ağaç kesmek için kullanılıyor; kalkanlarsa ya beşık ya da tencere kapağı yapılmış; hele ejderhalar konusu çok çok uzak (hatta nerdeyse efsanevi). Ben de bu nedenle *hırsızlık*'ta karar kıldım – özellikle de bir Yan-kapının bulunduğunu hatırlayınca. Ve işte bizim küçük *hırsızımız*, Bilbo Baggins; beğenilip seçilmiş hırsızımız. Evet, şimdi ışe koyulup, bazı planlar yapalım.'

'Çok güzel o halde,' dedi Thorin, 'tabii uzman hırsızın bize bazı fikir ve öneriler vereceğini varsayarsak!' Ve alaycı bir nezaketle Bilbo'ya döndü.

'İlkin bir iki şey daha bilmek isterim,' dedi Bilbo tamamen kafası karışmış ve ürkek bir halde, ama Tookça bir tavırla tüm bunları sürdürmeye karar verdi 'Yani altın ve ejderha hakkında demek istiyorum, oraya nasıl gittiği ve

kime ait olduğu ve elbette diğer konular üzerine.'

'Tanrım! dedi Thorin. 'Elinde bir harita yok mu? Ve şarkılarımızı dinlemedin mi? Ve saatlerdir burada konuşmuyor muyuz?'

'Benim için hepsi bir, yalnızca daha açık bir şekilde istiyorum,' dedi ısrarla (genelde kendisinden borç para isteyenlere karşı takındığı) işadamı tavrını takınarak ve Gandalf'ın yüzünü kara çıkartmamak için olabildiğince olgun, temkinli ve profesyonel gözükmeye çalıştı. 'Ayrıca tüm riskleri, cepten karşılayacağım masraflarımı, gerekli zamanı, ücretimi vesaireyi öğrenmek isterim.' - Şunu demek istiyordu: 'Bundan ne elde edeceğim ve sağ salim geri dönebilecek miyim?'

'Pekâlâ,' dedi Thorın. 'Uzun zaman önce büyükbabam Thror zamanında, ailemiz uzak Kuzeyden dışarıya sürülmüş ve tüm servetleri ve aletleriyle haritada gözüken bu Dağ'a gelmişler. Bu Dağ, uzaktan atam olan Yaşlı Thrain tarafından keşfedilmişti, ama onlar kazdılar, tüneller yaptılar ve daha büyük odalar, daha büyük atölyeler inşa ettiler – tüm bunlara ek olarak sanırım büyük miktarlarda altın ve mücevher buldular. Neyse, muazzam servet ve ün yaptılar ve büyükbabam Dağ'ın altına Kral oldu ve Güneyde yaşayan ölümlülerden korkunç itibar gördü, böylece Akan Nehir'den taa Dağ'ın gölgesi altında kalan vadiye dek yayıldılar. O günlerde mutlu Dale kasabasını inşa ettiler. Krallar gelip bizden demirci alır ve en yeteneksizini bile çok cömertçe ödüllendirirlerdi. Babalar oğullarını çırak olarak almamız için bize yalvarırlar ve bize korkunç paralar öderler, bizi, yetiştirmeye ya da temin etmeye hiç zahmet etmediğimiz yiyeceklerle donatırlardı. O günler bizim için güzel günlerdi ve en fakirimizin bile harcayacak ve borç verecek parası ve yalnızca zevk için güzel şeyler, bugün bulunamayacak, sözü bile edilemeyecek denli muhteşem ve sihirli oyuncaklar yapacak vakti vardı.

'Dolayısıyla büyükbabamın odaları zırhlar, mucevherler, oymalar ve kupalarla doldu ve Dale'in oyuncak marketi Kuzeyin harikası oldu.

'Şüphesiz ki ejderhayı işte bunlar getirmişti. Bildiğiniz gibi ejderhalar nerede bulurlarsa insanlardan ve cücelerden altın ve mücevher çalarlar ve yaşamları süresince (ki eğer öldürülmezlerse sonsuza dek yaşarlar) ganimetlerini çok iyi korurlar ve bu ganimetin keyfini bir pirinç yüzük kadar dahi çıkartmazlar. Zaten iyi bir işi kötüsünden güçlükle ayırt ederler, ama malın pazardaki değerini genellikle iyi bilirler; kendileri için bir çöp bile yapamazlar, hatta zırhlarının sallanan pullarını bile tamir edemezlerdi. O günlerde Kuzeyde pek çok ejderha vardı ve büyük bir olasılıkla, cüceler güneye göçtüklerinden ya da öldürüldüklerinden, altın da zor bulunur bir hale geliyordu; bütün bu boş harcamalar ve yıkımlar sonucu ejderhalar da kötüden berbata doğru gidiyorlardı. Ama özellikle Smaug adında açgözlü, çok güçlü ve hain bir ejderha vardı Bir gün havaya uçup güneye geldi. Onu ilk duyduğumuzda Kuzeyden bir tufan geldiğini sandık, Dağ'daki çam ağaçları rüzgârda çatırdayıp gıcırdıyordu. O sırada tesadüfen dışarda olan cüceler (ki şans eseri ben de onlardan biriydim – o günlerde orada burada dolaşan, maceraya duşkün bir gençtim ve bu da o gün benim hayatımı kurtardı) – neyse, bayağı uzaktan ejderhanın alev püskürterek dağımıza konuşunu gördük. Sonra yamaçlardan aşağı inip ormana ulaştığında her yeri alevler kapladı. O sırada Dale'deki tüm çanlar çalıyordu ve savaşçılar silahlarını kuşanıyorlardı. Cüceler büyük kapılarından dışarı fırladılar, ancak ejderha onları bekliyordu. Hiçbiri bu yolla kaçamadı. Nehir buharlaştı ve Dale'in üzerine bir sis çöktü ve bu siste ejderha savaşçıların üzerine gidip bir çoğunu yok etti – şu malum mutsuz hikâye, yalnız o günlerde biraz fazlaca yaygındı. Sonra geri döndü ve sürünerek Ön Kapı'dan içeri

girdi, tüm odaları, dehlizleri, tünelleri, ara yolları, şarap mahzenlerini, konakları ve geçitleri dolaştı. Tabii o zaman içerde hiçbir canlı cüce kalmadı.ve o da onların servetlerini ele geçirdi. Ejderhanın tarzı bu olduğundan, büyük bir olasılıkla ganimetleri içerde uzak bir yerde kocaman bir yığın haline getirmiştir ve bunu yatak yaparak üzerinde uyuyordur. Sonraları, büyük kapıdan dışarı sürünür ve geceleri Dale'e gelir, insanları, özellikle bakireleri yemek üzere kaçırırdı ve ta ki Dale tümüyle mahvolup, herkes ölene ya da burayı terk edene dek de böyle yaptı. Şu sıralar oralarda neler olup bittiğini bilmiyorum, ancak bugünlerde hiç kimsenin Dağ'a, Uzun Göl'ün kıyısından daha yakın yaşadığını sanmıyorum.

'Dışarda olan pek azımız, saklandığımız yerde ağlanıp, sızlandık ve Smaug'a lanetler yağdırdık. Ve o arada beklenmedik bir şekilde babam ve büyükbabam alazlanmış sakallarıyla bize katıldılar. Çok korkunç gözukuyorlardı, ama pek az şey anlattılar. Onlara nasıl olup da kurtulduklarını sorduğumda, bana dilimi tutmamı ve bir gün gerektiği zaman bunu öğreneceğimi söylediler. Sonra uzaklara gittik ve yaşamımızı en iyi bildiğimiz yolla, bir aşağı bir yukarı kazarak kazandık, çoğu kere demircilerin çalışabileceği derinliğe kadar, hatta bazen komur çıkartacak denli aşağı indik Ama hiçbir zaman çalınmış hazinemizi unutmadık. Hatta şimdi bile çok kotü değılsek ve biraz oyalanmaya izin verirsem – bu sırada Thorin boynundaki altın zincirle oynadı – onu geri almak ister ve Smaug'a beddualar göndeririz.

'Sık sık babamın ve büyükbabamın kaçışını merak ederim. Şimdi yalnızca onların bildiği bir Yan-kapı olduğunu anlıyorum. Ama anlaşılan bir harita yaptılar ve ben de Gandalf'ın bunu nasıl ele geçirdiğini ve bu haritanın neden doğrudan bana, en yerinde mirasçıya gelmediğini öğrenmek istiyorum!'

'Onu "ele geçirmedim," onu bana verdiler,' dedi büyücü. 'Hatırlarsan Büyükbaban Thror, Moria madenlerinde, Goblin Azog tarafından öldürülmüştü.'

'Lanet olsun adına ki, evet,' dedi Thorin.

'Ve baban Thrain, yüzyıl önce geçen Perşembe, Nisanın yirmibirinde gitti ve sen de onu o zamandan beri bir daha görmedin–'

'Doğru, doğru,' dedi Thorin.

'Pekâlâ, baban bana bunu sana vermem için verdi; ve eğer ben bunu sana vermek için kendi zamanımı ve yolumu seçtiysem, hele seni bulmak için gösterdiğim çabayı da göz önünde bulundurursak, beni suçlayamazsın. Baban bu kâğıdı bana verdiğinde kendi ismini bile hatırlamıyordu ve bana senin isminden de hiç bahsetmedi. Böyle bakınca doğrusu övülmem, müteşekkir olunmam gerektiğini düşünüyorum! İşte burada, al,' dedi Gandalf Thorin'e haritayı verirken.

'Anlayamıyorum,' dedi Thorin ve Bilbo da aynı şeyi söylemek istediğini hissetti. Açıklama pek de açıklayıcı gözükmüyordu.

'Büyükbaban,' dedi yavaşça ve sert bir ifadeyle büyücü, 'Moria madenlerine gitmeden önce, haritayı güvenliği açısından oğluna verdi. Baban, büyükbaban öldürüldükten sonra haritayı alıp şansını denemeye kalkışmıştı. Bu arada en tatsızından maceralar yaşadı, ama Dağ'a hiç yaklaşamadı. Nasıl gittiğini de bilmiyorum, ama onu Ölümbüyücüsü'nün zindanlarında hapsolmuş buldum.'

'Sen orada ne yapıyordun?' diye sordu Thorin ürpertiyle Ve tüm diğer cüceler titrediler.

'Kafanı yorma. Her zamanki gibi bir şeylerle uğraşıyordum; pis, tehlikeli bir işti. Ben, Gandalf, bile güç bela kaçtım. Babanı kurtarmaya çabaladım, ama artık çok geçti. Aklını yitirmişti, dolanıp duruyordu ve nerdeyse harita ve anahtar dışında her şeyi unutmuştu.'

'Bunun acısını Moria goblinlerinden çoktan çıkarttık,' dedi Thorin; 'sıra Ölümbüyücüsü'ne geldi demek.'

'Saçmalama! Tüm cüceler, dünyanın dört bir tarafındaki cüceler, güçlerini birleştirebilseler bile, bu düşmanın gücü onları aşar. Babanın tek isteği oğlunun haritayı okuyup anahtarı kullanmasıydı. Ejderha ve Dağ senin için yeterince büyük görevler!'

'Yaşasın, duyuyorum!' dedi Bilbo ve kazara bunu yüksek sesle söyledi.

'Neyi duyuyorsun?' dediler hepsi birden ona dönerek. Öyle aklı başından gitmişti ki, 'Söyleyeceklerimi duyuyorum,' dedi.

'Evet, ne var?' diye sordular.

'Pekâlâ, sizin Doğuya gidip etrafı bir kolaçan etmeniz gerektiğini söylemeliyim. Her şeyden öte bir Yan-kapı var ve sanırım ejderhalar da bazen uyurlar. Eğer kapının eşiğinde yeterince oturursanız, eminim ki aklınıza bir şeyler gelir. Hem farkında değil misiniz, sanırım bir gece için yeterince uzun konuştuk. Ne demek istediğimi anlarsınız. Yatmaya ve yarın güne erken başlamaya ne dersiniz? Siz gitmeden önce size güzel bir kahvaltı hazırlarım.'

'*Biz* gitmeden önce mi dedin sen?' dedi Thorin. 'Hırsız olan sen değil misin? Ve kapıdan içeri girmeyi şimdilik göz ardı edersek, kapının önünde oturmak da senin işin değil mi? Fakat yatak ve kahvaltı konusunda sana katılıyorum. Ben yolculuğa çıkmadan önceki sabahlarda, jambonla altı yumurta severim: Yumurtalar yağda kızartılmış olmalı suda pişmiş değil ve dağıtmamaya dikkat et.'

Geri kalanlar da bir lütfen bile eklemeden (ki bu Bilbo'yu çok rahatsız etmişti) kahvaltılarını sipariş edip kalktılar. Hobbit hepsi için oda bulmalıydı ve tüm misafir yatak odalarını doldurup, hepsi yerleşmeden önce sandalyeler ve kanapeler üzerine yataklar yaptı. Çok

yorgun ve doğrusu pek de mutlu olmayarak kendi küçük yatağına gitti. Kafasına gerçekten koyduğu bir şey de erken kalkmamak ve kimsenin rezil kahvaltısını hazırlamaya falan kalkışmamaktı. Tookluk etkisi yavaş yavaş azalıyordu ve şu anda, sabah herhangi bir yolculuğa çıkıp çıkmayacağından pek emin değildi.

Yatağına uzandığı sırada Thorin'in odasının yanındaki en iyi yatak odasında hâlâ kendi kendine homurdandığını duyabiliyordu·

Soğuk dumanlı dağlar ardına
Derin zindanlara ve yaşlı mağaralara
Gitmeli buradan şafak atmadan;
Uzun zaman önce unutulan altınımızı bulmaya.

Bilbo kulaklarında bu seslerle uykuya daldı ve bu sesler onun rahatsız edici düşler görmesine neden oldu. Uyandığında çoktan şafak sökmüştü.

BÖLÜM 2

KUYU KEBABI

Bilbo ayağa fırladı ve sabahlığını üzerine geçirip yemek odasına gitti. Orada, aceleyle yapılmış kocaman bir kahvaltının izlerinden başka hiçbir şey yoktu. Odada ürkütucü bır karmaşa, mutfakta yığınla yıkanmamış çanak çömlek vardı. Nerdeyse sahip olduğu her kap ve her kacak kullanılmıştı. Bulaşık o denli kasvetlice gerçekti ki, Bilbo, dün geceki partinin hiç de umduğu gibi kabuslarının bır parçası değil, gerçek olduğuna inanmak zorunda kaldı. Doğrusu onu almadan ve onu uyandırmaya dahı kalkışmadan ('ama bir teşekkür bile etmeden' dıye düşündü) gitmeleri onu iyice rahatlattı. Ama yine de, az biraz da olsa, bir hayal kırıklığı duymaktan kendıni alamadı. Bu duygu onu şaşırttı.

Aptal olma, Bilbo Baggins!' dedi kendi kendine, 'bu yaşında ejderhaları ve tüm o saçmalıkları düşünmek senın neyine!' Böylece üzerine bir önlük geçirip ateş yaktı, su kaynattı ve bulaşık yıkadı. Sonra işini bitirip yemek odasına geçmeden önce mutfakta güzel, küçük bir kahvaltı yaptı. Bu arada guneş de yükselmişti; ve ön kapı da içeriye ılık bir bahar meltemini buyur etmek üzere açık duruyordu. Bilbo yüksek sesle ıslık çalmaya ve bir önceki geceyı unutmaya başladı. Doğrusu tam da yemek odasında, açık pencerenin yanına oturmuş ikinci kez ufak, sevimli bir kahvaltıya başlıyordu ki Gandalf içeri girdi.

'Sevgili dostum,' dedı, 'ne zaman gelmeyı

düşünüyorsun? Hani güne *erken başlıyorduk*? – ve sen burada oturmuş halen kahvaltı ediyorsun ya da on buçukta artık buna ne denirse! Bekleyemeyecekleri için sana bir not bıraktılar.'

'Ne notu?' dedi zavallı Bay Baggins telaşla.

'Büyük Filler Adına! dedi Gandalf, 'Sen bu sabah pek kendinde değilsin. Şömine rafının tozunu da mı almadın!'

'Bunun bu konuyla ilgisi ne? Doğrusu ondört kişilik bir bulaşık yetti!'

'Eğer şömine rafının tozunu almış olsaydın, tam saatin altında bir not bulacaktın,' dedi Gandalf Bilbo'ya notu uzatırken (tabii not onun not kâğıtlarından birine yazılmıştı).

Bilbo notu okudu:

'Thorin ve Arkadaşları'ndan selamlar Hırsız Bilbo'ya! Misafirperverliğinize en içten teşekkürlerimizi sunar ve profesyonel yardım önerinizi müteşekkirlikle kabul ederiz. Şartlar· Toplam kazancın (tabii eğer olursa) ondörtte birini aşmayacak, teslimde nakit ödemeli pay, herhangi b.r durumda tüm seyahat harcamaları tarafımızdan karşılanacak, gerekli olduğu takdirde, eğer aksi daha önce belirlenmemişse, cenaze masrafları bizim ya da temsilcilerimiz tarafından karşılanacaktır.

'Sayın istirahatinizi bozmanın gereksizliğini göz önünde bulundurarak, hazırlıkları önceden yapmak üzere yola koyulmuş bulunuyoruz ve zatıalilerinizi Sukıyısı'ndaki Yeşil Ejderha Hanı'nda sabah saat tam 11.00'de bekleyeceğiz. Her şeyi *tam zamanında yapacağınıza* güveniyor,

'Ve hizmetinizde olmanın gururunu taşıyoruz

'Derin saygılarımızla

'Thorin ve Ark '

'Bu yalnızca on dakikan kaldığını gösteriyor. Koşmak zorunda kalacaksın,' dedi Gandalf.

'Ama–' dedi Bilbo.

'Buna zaman yok,' dedi büyücü.

'Ama–' dedi Bilbo yine.

'Onun için de zaman yok! Hadi git artık!'

Bilbo ömrünün sonuna dek, ikinci kahvaltısını yarım bırakıp ve sabah temizliğini bitirmeden kendisini nasıl dışarda şapkasız, yürüyüş sopasız, hatta parasız ya da genelde dışarı çıkarken yanına aldığı şeylersiz bulduğunu, nasıl da anahtarlarını Gandalf'ın eline tutuşturup büyük Yeldeğirmeni'nin oradan, Su'nun ötesine, hatta bir iki mil daha öteye, tüylü ayaklarının taşıyabildiğince hızlı koştuğunu asla hatırlayamadı.

Saat tam onbiri vururken Sukıyısı'na vardığında nefes nefese kalmıştı ve bir cep mendili dahi almadan geldiğini fark etti!

'Bravo!' dedi hanın kapısında durup yolunu gözleyen Balin.

Ve birazcık sonra diğerleri de köyden gelen yolun dönemecinde göründüler. Midillilere binmişlerdi ve her midilli her türden sandık, çıkın, kutu ve muhtelif teçhizatla yüklenmişti. Bilbo için olduğu belli olan çok küçük bir midilli de vardı.

'İkiniz de kalkın da yola koyulalım!' dedi Thorin.

'Çok üzgünüm,' dedi Bilbo, 'Ama şapkasız geldim, cep mendilimi evde unuttum ve üzerimde hiç para yok. Kesin konuşmak gerekirse notunuzu 10.45'den önce almadım.'

'Kesin konuşma,' dedi Dwalin, 've kaygılanma da! Daha yolculuğun sonu gelmeden cep mendilleri ve daha bir sürü şey olmadan idare etmek zorunda kalacaksın. Şapkaya gelince sandığımda fazladan bir başlık ve pelerin var.'

Mayıs arifesinde güzel bir sabah, işte böyle handan ayrılıp yüklü midillilerinin üzerinde yola koyuldular; ve Bilbo Dwalin'den ödünç aldığı (havadan biraz hırpalanmış) koyu yeşil bir başlık ve koyu yeşil bir pelerin giyiyordu. İkisi de onun için öyle büyüktü ki, komik gözüküyordu.

Babası Bungo'nun Bilbo için ne düşüneceğini ben düşünmeye cesaret edemem. Tek tesellisi, sakalı olmadığı için cüceye benzememesiydi

Pek uzun gitmemişlerdi ki Gandalf muhteşem bir tavırla beyaz bir at üzerinde çıkageldi. Bilbo'nun pıposunu ve tütününü ve bir sürü de cep mendili getirmişti. Böylece kafile neşe içinde yoluna devam etti ve yemek için durmalarının haricinde tüm gün boyunca hikâyeler anlatıp şarkılar söyleyerek midillilerini sürdüler. Bu yemek molaları Bilbo'nun hoşuna gidebilecek denli sık değıldı, ama yıne de maceraların her şeye rağmen o kadar kotu olmadığını düşünmeye başlamıştı.

İlkin nezih sakinleri, güzel yolları, bir iki hanı olan geniş, saygın bir ülkeden, hobbit-topraklarından geçtiler ve arada sırada ağır ağır işe giden bir çiftçi ya da cüceye rastlıyorlardı. Sonra insanların garip konuştuğu ve Bilbo'nun hiç duymadığı şarkılar söylediği topraklara geldiler. Sonra taa, hiç kimsenin kalmadığı, hiç han bulunmayan ve yolların gittikçe kötüleştiği Yalnız-topraklar'a kadar gittiler. Gitgide yükselen, ağaçlardan dolayı karanlık, kasvetli dağlar artık uzaklarında değildi. Bazılarında adeta kötü niyetli kişilerce yapılmış gibi kotü görünüşlü eski kaleler vardı. O gün hava feci şekilde döndüğünden her şey hüzünlü gözüküyordu. Hava çoğunlukla bir mayıs havasının ancak hikâyelerde olabileceği denli güzel olmuştu, ama şimdi soğuk ve ıslaktı. Yalnıztopraklar'da uygun bir yer bulduklarında kamp yapmak zorundaydılar, ama hiç değilse etraf kuru olsaydı

'Pek yakında haziran olacağını düşünürsek,' diye söylendi Bilbo bir çamur birikintisini geçerken diğerleri tarafından çamura boğulunca. Çay vakti geçmişti, yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu ve tüm gün yağmıştı; sular başlığından gözlerine damlıyordu ve pelerini de tüm suyu çekmişti; midillisi yorgundu ve taşlarda tökezleyip

duruyordu; diğerleri de konuşmaya kalkışılmayacak denli somurtuyorlardı. 'Eminim ki yağmur kuru giysilere ve yiyeceklere de geçmiştir,' diye düşündü Bilbo. 'Hırsızlığın ve ilgili her şeyin canı cehenneme! Keşke güzel kovuğumda çaydanlığım tam ıslık çalmaya başlarken ateşin başında olsaydım!' Ama bu, bunu son kez dileyişi değildi!

Cüceler hobbiti dikkate almayarak arkalarına bile bakmadan yollarına devam ettiler. Güneş gri bulutların arkasında bir yerde batmış olmalıydı, çünkü ortasında bir nehir olan o derin vadiye girdikçe karanlık artıyordu. Rüzgâr uyandı ve nehrin kıyısındaki söğütler eğilip bükülüp içlerini çektiler. Neyseki yol, eski, taş bir köprünün üstünden karşı tarafa geçiyordu, çünkü nehir yağmur sularıyla kabarmış, kuzeydeki tepelerden ve dağlardan aşağı azgınca akıyordu.

Karşı tarafa geçtiklerinde nerdeyse gece olmuştu. Rüzgâr gri bulutları dağıttı ve uçuşan paçavralar arasından tepelerin üzerinde avare bir ay belirdi. Sonra durdular ve Thorin akşam yemeği hakkında bir şeyler mırıldandı, 've uyuyacak kuru bir yeri nereden bulacağız?' diye sordu.

O zamana dek Gandalf'ın ortalarda olmadığını fark etmemişlerdi. Şimdiye dek tüm yolu onlarla birlikte gelmiş ama ne maceraya dahil olduğuna ne de yalnızca bir süre için onlara eşlik ettiğine dair bir şeyler söylemişti. En çok o yemiş, en çok o konuşmuş ve en çok o gülmüştü. Ama şimdi öylece ortalıktan kaybolmuştu!

'Üstelik tam da bir büyücünün en işe yarayabileceği sırada,' diye sızlandı (düzenli, bol ve sık yemekler konusunda hobbitin görüşlerini paylaşan) Dori ve Nori.

Sonunda bulundukları yerde kamp yapmak zorunda olduklarına karar verdiler. Bir ağaç kümesine yöneldiler; burası nispeten kuru olmasına rağmen rüzgâr yapraklardaki yağmur damlalarını silkeliyordu ve damlalar, işte o damlalar en can sıkıcı olanıydı. Üstelik bu şanssızlık

ateşe de bulaşmış gözüküyordu. Rüzgâr olsun olmasın cüceler hemen her yerde, hemen her şeyden ateş yakabilirlerdi, ama o gece beceremediler, hatta bu konuda özellikle iyi olan Oin ve Gloin bile.

Sonra midillilerden biri hiç yoktan ürküp kaçtı. Ve onlar yakalayamadan nehre girdi ve tekrar dışarı çıkartamadan, ki Kili ve Fili nerdeyse boğuluyorlardı, taşıdığı tüm yük suya düşüp gitti. Tabii bu yükün çoğu yiyecekti ve akşam yemeğine son derece az, kahvaltıya ise daha da azı kalmıştı.

Hepsi asık suratlarla, ıslak ve homurdana homurdana oracığa çökerlerken Oin ve Gloin de kavga edip, ateşi yakmaya çalışmaya devam ettiler. Bilbo üzgün üzgün maceraların yalnızca mayıs güneşinde midilli sürmek olmadığını düşündüğü sırada daimi gözcüleri Balin, 'Orada bir ışık var!' dedi. Biraz uzakta bazı yerleri oldukça yoğun, ağaçlıklı bir tepe vardı. Şimdi, ağaçların karanlık yoğunluğundan bir ateş ya da göz kırpan meşaleler olabilecek rahatlatıcı görünen kırmızımtırak bir ışığı görebiliyorlardı.

Işığa bir müddet daha baktıktan sonra tartışmaya başladılar. Bazıları 'hayır' bazıları 'evet' dedi. Bazıları yalnızca gidip bakmaları gerektiğini, her şeyin az akşam yemeği, daha da az kahvaltı ve gece boyu ıslak giysilerden daha iyi olduğunu söyledi.

Diğerleri ise şöyle dedi: 'Buralar pek de iyi bilinmiyor ve dağlara da fazlasıyla yakın. Şu sıralar gezginler bu yöne nadiren geliyorlar. Eski haritaların hiç hukmü yok; her şey kötüye gitti ve yolda korunmasızız. Hatta buradakilerin çoğunun kraldan bile haberleri yoktur, ve yola devam ederken ne kadar az meraklı olunursa o kadar az belayla karşılaşılır.' Bazıları, 'her şeye karşın ondört kişiyiz,' dedi. Diğerleri, 'Gandalf nereye kayboldu?' dedi. Bu sözler herkes tarafından tekrarlandı. Sonra yağmur her

zamankinden beter yağmaya ve Oin ve Gloin de kavga etmeye başladılar.

Sonunda ortalık yatıştı. 'Her şeye rağmen bizimle birlikte bir hırsızımız var,' dediler ve böylece (gerekli ve yerinde tüm ihtiyatla) yola koyulup midillilerini ışığın yönünde sürdüler. Tepeye ulaştılar ve az sonra da ormana girdiler. Tepeyi geçtiler, ama şöyle bir eve ya da çiftliğe gidebilecek, görülebilecek düzgün bir patika olmadığından zifiri karanlıkta ağaçların arasından geçerken oldukça çatırtı, gıcırtı ve hışırtı yaptılar (ve oldukça da homurdanıp söylendiler).

Birden kırmızı ışık pek uzakta olmayan ağaç govdelerinin arasından pırıl pırıl parladı.

'Artık sıra hırsızın,' dediler Bilbo'yu kastederek. 'Gitmeli ve o ışık hakkındaki her şeyi, niçin yandığını ve tümüyle güvenli ve tedbirli olup olmadığını öğrenmelisin,' dedi Thorin hobbite. 'Şimdi yok ol ve eğer her şey yolundaysa çabucak buraya geri dön. Yolunda değilse eğer becerebilirsen geri dön. Beceremezsen iki kez peçeli baykuş, bir kez de cüce baykuş gibi öt, biz elimizden geleni yaparız.'

Bilbo nasıl bir kez bile bir yarasa gibi uçmamışsa, herhangi bir baykuş gibi de ötemeyeceğini açıklayamadan gitmek zorunda kaldı. Ama ne olursa olsun hobbitler ormanda sessizce ilerleyebilirlerdi, hem de tümüyle sessizce. Bununla gurur duyarlardı ve Bilbo, ilerlerlerken, tüm bu cüce şamatası dediği şeyi koklayıp durmuştu ki, sanırım siz ya da ben rüzgârlı bir gecede tüm bir süvari alayı iki adım ötemizden geçmedikçe bir şey fark etmezdik. Bilbo'ya gelince, o kırmızı ışığa doğru işini öyle ciddiye alır bir tavırla ilerliyordu ki, bir gelinciğin yüzündeki tek bir kılın bile oynadığını zannetmem. Böylece doğal olarak hiç kimseyi rahatsız etmeden doğruca ateşe – çünkü bu bir ateşti – ulaştı. Ve gördükleri

işte şunlardan ibaretti.

Kayın kütüklerinden çok kocaman bir ateşin etrafında oturmuş üç kocaman adam uzun tahta şişlere geçirilmiş koyun etlerini kızartıyor ve parmaklarından damlayan yağlı et sularını yalıyorlardı. Çok güzel, iştah açıcı bir koku vardı. Ve yanlarında da bir fıçı güzel bir içecek vardı ve testilerle içiyorlardı. Ancak bunlar troll'lerdi. Bunlar açıkça troll'lerdi. Hatta sıkı korunmuş yaşamına rağmen Bilbo bile bunu görebiliyordu. Hem de onların büyük, sert yüzlerinden, iriliklerinden, bacaklarının şeklinden ve hiç mi hiç misafir odası nezaketinde olmayan konuşmalarından.

'Dün koyun, bugün koyun ve eğer yarın da koyun değilse helal olsun,' dedi troll'lerden biri.

'Yeterince uzun zamandır ufacık bir parça olsun insan eti yemedik,' dedi bir ikincisi. 'William'ın hangi cehennem olası fikrinden dolayı bizi buralara getirdiği beni mahvediyo – ve içeceğimiz de azalıyo üstelik,' dedi testisinden bir fırt alan William'ın dirseğini dürtükleyerek.

William ağzını tıka basa doldurdu. 'Kapa teneni!' dedi diyebilir diyebilmez. 'Biyisinin kalkıp da sise yemek olmak itin bulda dulmasını bekleyemessin. Dağdan indığimisden beyi bil butuk koyun yedin? Daha ne istiyorsun? Saman bisten yana değil. Bunun gibi güsel etli, semis biy vadi koyunu itin "Sağ ol Bill" demen gerekilken hem de.' Kızarttığı koyun butundan koca bir ısırık alıp ağzını koluna sildi.

Evet korkarım ki yalnızca tek kafaları olan troll'ler bile böyle davranırlar. Bilbo tüm bunları duyduktan sonra hemen bir şeyler yapması gerektiğini düşündü. Ya sessizce geri gidip yakınlarda orta cüssede kızarmış cüce, hatta değişiklik olsun diye midilli, bile denemeye yatkın iğrenç üç troll olduğuna dair cüceleri uyarmalı ya da bir parça güzel, hızlı bir hırsızlık yapmalıydı. Birinci sınıf efsanevi

bir hırsız bu noktada elini devlerin ceplerine daldırır – eğer becerebilirseniz bu hemen her zaman işe yarar – koyunları şişlerinden aşırır, birayı çalar ve onlar bunu fark etmeden sıvışıp giderdi. Daha pratik, ama daha az profesyonel gurur taşıyan diğerleri de, belki onlar görmeden her birisine bir hançer saplardı. Daha sonra da gece neşe içinde geçirilebilirdi.

Bilbo bunu biliyordu. Hiç görüp yapmadığı pek çok şey hakkında okumuştu. Şimdiyse hem korkmuş hem de bezmişti; yüzlerce mil uzakta olmayı istedi, hem – hem, bir şekilde Thorin ve Arkadaşlarına eli boş dönemezdi. Böylece gölgede durup tereddüt içinde bekledi. Duyduğu çeşitli hırsızlık yöntemlerinden troll'lerin ceplerinden bir şeyler aşırmak en az zor olanıymış gibi geldi ve o da sonunda William'ın arkasındaki bir ağaca sessizce sokuldu.

Bert ve Tom fıçıya yöneldiler. William'sa bir içki daha almıştı. Derken Bilbo cesaretini topladı ve küçük elini William'ın kocaman cebine soktu. Orada, Bilbo'ya bir çanta kadar kocaman gelen bir kese vardı. 'Ha!' diye düşündü yeni işine ısınır ve keseyi dikkatlice dışarı çekerken, 'bu bir başlangıç!'

Öyleydi! Troll'lerin keseleri muziptirler ve bu kese de bir istisna değildi. 'Neredesin, kimsin?' diye ihbar etti tam cepten çıkınca; ve William arkasına dönüp Bilbo ağacın arkasına savuşamadan onu boynundan yakaladı.

'Vay canına, Bert, bak ne enseledim?' dedi William.

'Nedir o?' dedi diğerleri oraya gelirken.

'Biliyorsam nameldim! Nesin sen?'

'Bilbo Baggins, bir hırsı-şey-hobbit,' dedi zavallı Bilbo tümüyle titreyerek ve onlar kendisini boğazlamadan önce baykuş seslerini nasıl çıkartabileceğini merak etti.

'Bil hıysı-şey-hobbit mi?' diye sordular bir an şaşkın. Troll'lerin anlayışları azıcık kıttır ve kendilerine yeni her şeye de şüpheyle bakarlar.

'Hey neyse, bir hıysı-şey-hobbitin benim cebimde iti ne?' dedi William.

'Onları pişirebilir miyiz?' dedi Tom.

'Deneliz,' dedi Bert eline bir şiş alıp.

'Bil lokmadan fasla etmes!' dedi oldukça iyi bir akşam yemeği yemiş olan William, 'hele deyisi yüsülüp kemikleyi ayrılırsa hiç etmes.'

'Belki etyafta onun kibileri vardıy ve pide, böyek falan yapabiliyiz!' dedi Bert. 'Hey sen, etrafta gizlenen senden başkaları vay mı, seni iyrenç tavşan,' dedi hobbitin tüylü ayaklarına bakarak ve onu ayaklarından tutup salladı.

'Evet, bir sürü,' dedi Bilbo arkadaşlarını ele vermemeyi hatırlamadan önce. 'Hayır hiç yok, bir tane bile,' dedi hemen ardından.

'Ne demek istiyosun?' dedi bu seferde onu saçından yakalayıp dik tutan Bert:

'Söylediğimi,' dedi Bilbo nefesi kesilerek. 'Ve lütfen beni pişirmeyin nazik efendilerim. Ben kendim iyi bir ahçıyımdır ve piştiğimden daha iyi pişiririm, anlıyor musunuz? Eğer beni akşam yemeği yapmazsanız sizin için çok güzel şeyler pişiririm, size harika güzellikte bir kahvaltı hazırlarım.

'Savallı kütük adam,' dedi William. Çoktan yiyebileceğinden çok fazla yemek yemiş ve bir sürü de bira içmişti. 'Savallı kütük adam! Bırakın gitsin!'

'*Bil sürü* ve *biçle* neyi kastettiğini söylemeden olmaz,' dedi Bert. 'Uykumda bogazımın kesilmesini istemiyolum. Konuşana dek ayaklarını ateşe tutun!'

'Ben almıycam,' dedi William 'Onu ben tuttuğum halde.'

'Sen şişko bir aptalsın William,' dedi Bert, 'bu akşam yine söylediğim gibi.'

'Ve sen de bil hödüksün!'

'Ve bunu söylemeni kabullenemem Bill Huggins,' dedi Bert ve yumruğunu William'ın gözüne geçirdi.

Derken müthiş bir şamata koptu. Köpekler gibi kavga etmeye ve birbirlerine her türden mükemmelen doğru ve yakışır isimleri bağıra çağıra sarfetmeye başladılar. Bert Bilbo'yu yere düşürdüğünde, onların ayakları altından sıvışmaya yetecek kadar aklı ancak başında kalmıştı. Çok geçmeden birbirlerinin kollarında düğümlendiler ve tekmeleye yumruklaya ateşin yanına yuvarlanırlarken Tom akıllarını başlarına getirmek için ağaçtan kopmuş bir dalla ikisine birden güm diye vurdu – ama bu onları daha kötü çıldırttı.

Bu Bilbo için sıvışma zamanıydı. Ancak zavallı küçük ayağı Bert'in kocaman pençesinin altında ezilmişti ve vücudunda hiç soluk kalmamıştı ve başı da dönüyordu; bu yüzden bir müddet orada alevlerin oluşturduğu ışık halkasının hemen dışında soluk soluğa yatakaldı.

Tam kavganın ortasında Balin çıkageldi. Cüceler gürültüleri uzaktan duymuşlar ve bir süre Bilbo'nun geri gelmesi ya da baykuş gibi ötmesi için bekledikten sonra, birer birer ve olabildiğince sessiz, ışığa doğru sürünmeye başlamışlardı Çok geçmeden Tom, alevlerin aydınlattığı Balin'i görüp korkunç bir uluma fırlattı. Troll'ler cüce görmekten (hele bir de pişmemiş olurlarsa) nefret ederler. Bert ve Bill de kavgayı aniden durdurdular ve 'Bir torba, Tom, çabuk!' dediler. Ve tüm bu karmaşanın içinde Bilbo'nun nerede olduğunu merak eden Balin neler olup bittiğini öğrenemeden kafasına bir torba geçti ve yere düştü.

'Ya daha çok gelecek var,' dedi Tom, 'ya da tamamen yanlış anladım. Bil sürü ve hiç, hiç hıysı-şey-hobbit yok, ama bu cücelerden bir sürü var. Bu aynı o kılıkta!'

'Sanırım haklısın,' dedi Bert, 'en iyisi ışıktan çekilelim.'

Ve öyle de yaptılar. Koyunları ve diğer ganimetlerini taşımak için kullandıkları torba ellerinde, gölgede beklediler. Ve her cüce gelip, ateşe, dökülüp saçılmış

testilere ve dişlenmiş koyunlara şaşkınlıkla bakarken, sürpriz, plap! kafasının üzerine iğrenç kokulu bir torba geçti ve yakalandı. Az sonra Dwalin, Balin'in yanında, Fili ve Kili birlikte, Dori, Nori ve Ori, tümü bir yığında ve Oın, Gloin, Bifur, Bofur ve Bombur'da ateşin yanında istiflenmiş rahatsızca yatıyorlardı.

'Bu onlara günlerini gösterir!' dedi Tom. Bifur'la Bofur genelde cüceler köşeye sıkıştırıldığında yaptıkları gibi delıce savaştıkları ve epeyce sorun yarattıkları için.

En son Thorin geldi ve o habersiz yakalanmadı. O kötülüğe hazır gelmişti ve işlerin iyi gitmediğini anlamak için arkadaşlarının bacaklarının torbalardan çıktığını görmesi gerekmiyordu. Biraz ötede uzakta gölgede durdu ve, 'Nedir tüm bu bela? Kim benim insanlarımı yıkıyor böyle?' dedi.

'Troll'ler!' dedi Bilbo Onu tamaman unutmuşlardı. 'Çalılıkların arasında, ellerinde torbaları saklanıyorlar,' dedi.

'Ya! Sahi mi?' dedi Thorin. Ve troll'ler üzerine atlayamadan ateşe doğru sıçradı. Bir ucu yanan büyük bir dalı kaptı ve Bert yana kaçamadan bu yanan ucu gözüne yedi. Bu onu bir süre çarpışmadan uzak tuttu. Bilbo yapabileceğinin en iyisini yaptı. Tom'un bacağını yakaladı – elbette ne kadar iyi yakalayabilirse, çünkü genç bir ağaç kütüğü kadar kalındı – ama Tom kıvılcımları Thorin'in yüzüne doğru tekmelerken döne döne çalıların üzerine savruldu.

Bir dal Tom'un dişlerine çarptı ve ön dişlerinden birisini kaybetmesine neden oldu. Size diyebilirim ki bu onu uluttu. Ama tam o sırada arkadan William geldi ve tam Thorin'in kafasından ayaklarına dek bir torba geçirdi. Böylece kavga sona erdi. Şimdi hepsi harika bir halde salamura olmuşlardı: Hepsi torbalara geçirilmişlerdi ve üç kızgın troll (ikisi unutamayacakları yanık ve eziklerle) başlarında oturmuşlar ve onları yavaş yavaş kebap

yapmaları mı yoksa ince ince kıyıp kaynatmaları mı ya da yalnızca jöle yapmak üzere birer birer üzerlerine oturup ezmeleri mi gerektiği tartışıyorlardı ve Bilbo, derisi ve elbiseleri yırtılmış, bir çalının üzerinde bekliyor, duyarlar korkusuyla hareket etmeye cesaret edemiyordu.

İşte tam bu sırada Gandalf geri döndü. Ama kimse onu fark etmedi. Troll'ler de, tam cüceleri şimdi kebap yapmaya, ama sonra yemeye – bu Bert'in fikriydi, ama uzun tartışmalardan sonra hepsi bu fikri kabul etmişlerdi – karar vermişlerdi.

'Onları timdi kısartmak hit de iyi olmaz. Bütün gece sürey!' dedi bir ses. Bert, William'ın konuştuğunu sandı.

'Tartışmayı baştan başlatma Bill,' dedi, 'Yoksa gerçekten bütün gece *sürecek*.'

'Kim tar-tartıtıyol?' dedi konuşanın Bert olduğunu sanan William.

'Sen tartışıyolsun,' dedi Bert.

'Sen bil yalancısın,' dedi William ve tüm tartışma en baştan başladı. Sonunda onları kıyma yapıp kaynatmaya karar verdiler. Böylece büyük kara bir kazan aldılar ve bıçaklarını çıkarttılar.

'Kaynatmak hiç de iyi olmaz, suyumuz yok ve kuyu da oldukça usak,' dedi bir ses. Bert ve William bu sesin Tom'a ait olduğunu sandılar.

'Kes sesini!' dediler, 'Yoksa bu işi hiç bitilemelecegız. Ve eğer bil sös daha edelsen suyu gidip kendin alabililsin.'

'Sen kes sesini!' dedi sesin William'ın olduğunu sanan Tom 'Senden başka kim tartışıyo ki, bilmek isterim.'

'Sen biy mankafasın,' dedi William.

'Mankafa sensin!' dedi Tom.

Ve tartışma sil baştan başladı ve eskisinden de hararetli bir halde devam etti, ta ki sonunda torbaların üzerine birer birer oturup önce onları ezmeye ve sonra da onları kaynatmaya karar vermelerine dek.

'Önce kimin üzeline otulacağız?' dedi ses.

'En iyisi önce sonuncusunun üzeline otulalım,' dedi gözü Thorin tarafından incitilmiş olan Bert. O Tom'un konuştuğunu düşünüyordu.

'Kendi kendine konuşma,' dedi Tom. 'Ama eğer

sonuncusunun üzeline otulmak istiyosan git otul. O hangisi?'

'Salı tolapları olan,' dedi Bert.

'Saçma, gli torapları olan,' dedi William'inkine benzer bir ses.

'Ben salı olduğuna dikkat ettim,' dedi Bert.

'Salıydı,' dedi William.

'Peki neden glı olduğunu söyledin?' dedi Bert.

'Ben hiç öyle bilşey demedim. Onu Tom soyledi.'

'Kesinlikle ben değildim,' dedi Tom 'o sendin.'

'İkiye bil, bu yüzden çeneni kapa!' dedi Bert.

'Sen kiminle konuştuğunu sanıyosun?' dedi William.

'Tamam artık kesin!' dediler Tom ve Bert bir arada. 'Gece ilelliyol ve şafak elken sökücek. Hadi artık başlayalım.'

'Şafak hepinizi alsın ve sizi taş yapsın,' dedi William'ınkine benzer bir ses. Ama onunki değildi. Çünkü tam o sırada tepenin üzerinden bir ışık çıkageldi ve dalları da bir çıtırtıdır sardı. William hiç konuşmadı, çünkü öne eğildiğinde taş kesilip kalmıştı ve Bert ve Tom da ona bakarlarken kaya gibi hareketsizleşmişlerdi. Ve orada, kuşların tünemelerinin dışında tek başlarına, güneşin altında durdular; çünkü troll'ler sizin de büyük bir olasılıkla bildiğiniz gibi, şafaktan önce yeraltına girmelidirler, yoksa yapıldıkları dağ hamuruna geri dönüşürler ve bir daha kıpırdayamazlar. İşte Bert, Tom ve William'ın başına gelen de buydu.

'Mükemmel!' dedi Gandalf bir ağacın arkasından çıkıp Bilbo'nun dikenli çalıdan aşağı inmesine yardım ederken. Sonra Bilbo her şeyi anladı. Işık gelip troll'lerin sonlarını getirene dek dolaşmalarını ve kavga etmelerini sağlayan büyücünün sesiydi.

Yapılacak iş, torbaların ağızlarını açmak ve cüceleri dışarı çıkarmaktı. Nerdeyse boğulacaklardı ve bu işe canları

çok sıkılmıştı. Orada öylece yatıp troll'lerin onları kızartmaları, ezmeleri ve kıyma yapmaları konusundaki planlarını dinlemek hiç eğlenceli değildi. İçleri iyice rahat etmeden önce başına neler geldiğinin hikâyesini Bilbo'dan baştan sona iki kez dinlediler.

'Aşırma ve çalma alıştırması yapmak için aptalca bir zaman,' dedi Bombur. 'Hem de istediğimiz yalnızca ateş ve yiyecekken!'

'İşte bu da o adamlardan çarpışmadan alabileceğiniz bir şey değildi,' dedi Gandalf. 'Neyse, şimdi vakit kaybediyorsunuz. Troll'lerin yakınlarda bir yerde güneşten saklanmak için bir mağaraları ya da inleri olması gerektiğinin farkında değil misiniz? Gidip içine bir göz atmalıyız!'

Etrafı araştırdılar ve biraz sonra troll'lerin taş botlarının izlerini ağaçların içine doğru giderken buldular. İzleri tepenin yukarısına, ta çalılıklar arasına gizlenmiş, bir mağaraya açılan büyük taş kapıyı bulana dek takip ettiler. Ama kapıyı açamadılar, hatta hepsi itelerken ve bu arada Gandalf çeşitli büyüler denerken bile.

'Bu işe yarar mı?' dedi Bilbo yorgun düşer ve acıkırlarken. 'Troll'lerin kavga ettikleri yerde buldum,' diye ekledi. Kuşkusuz William'ın minicik ve gizli olduğunu düşündüğü, ancak kocaman bir anahtarı uzatarak. Şans eseri, taşa dönüşmeden önce cebinden düşmüş olmalıydı.

'Ne halt etmeye daha önce bundan bahsetmedin?' diye bağırdılar. Gandalf anahtarı kapıp anahtar deliğine soktu. Sonra taşkapı kocaman bir itişle ardına dek açıldı ve hepsi içeri girdiler. Yerde kemikler ve havada da iğrenç bir koku vardı; epey bir miktar yiyecek, raflarda, yerde ve bir köşede toplanmış pirinç düğmelerden altın paralarla dolu kazanlara dek dağınık bir yağma pisliği arasında oraya buraya saçılmış duruyordu. Duvarlarda asılı bir sürü kıyafet vardı – troll'lere göre öyle küçüktüler ki korkarım

kurbanlarının kıyafetleriydi – ve aralarında bazı değişik marka, biçim ve büyüklüklerde kılıçlar vardı. Özellikle iki tanesi, güzel kınlarından ve mücevher süslü kabzalarından dolayı gözlerine çarpmıştı.

Gandalf ve Thorin bunlardan birer tane aldılar ve Bilbo da deri kılıflı bir bıçak kaptı. Bu bir troll için ancak küçuk bir cep çakısı olabilirdi, ama hobbit için nerdeyse ufak bir kılıçtı.

'Bunlar iyi kılıçlarmış gibi görünüyor,' dedi büyücü kılıçların yarısını kınlarından çıkartıp merakla inceleyerek. 'Herhangi bir troll ya da buralarda ve bugünlerde yaşayan herhangi bir demirci tarafından yapılmamışlar, ama üzerlerindeki Runik yazıyı okuyabilirsek daha çok şey öğrenebiliriz.

'Bu korkunç kokudan dışarı çıkalım,' dedi Fili. 'Böylece para kazanlarını, eldeğmemiş ve yenilebilecek gibi gözüken yiyecekleri ve halen dolu olan bir fıçı birayı dışarı çıkarttılar. O sırada canları kahvaltı yapmak istediğinden ve çok aç olduklarından troll'lerin erzak depolarından edindiklerine burun kıvırmadılar. Kendi erzakları oldukça kısıtlıydı. Şimdiyse ekmek, peynir, bol miktarda bira ve közde kızartmak için biraz jambonları vardı.

Geceleri iyice rahatsız geçtiğinden uyudular ve akşamüstüne dek başka bir şey yapmadılar. Sonra midillilerini getirdiler ve kazanlarca altını taşıyıp, nehrin civarındaki izden pek de uzak olmamak kaydıyla çok gizlice gömdüler ve geri gelme ve dışarı çıkartma olasılıklarına karşı da üzerlerine bir sürü tılsım düzdüler. Bu iş bittiğinde bir kez daha yüklenip Doğuya giden patikada yola koyuldular.

'İznınle nereye gittiğini sorabilir miyim?' dedi Thorin Gandalf'a at sürerlerken.

'İleriye bir göz atmaya,' dedi o da.

'Peki ne seni tam vaktinde geri getirdi?'

'Geriye bir goz atmak,' dedi o da.

'Tastamam!' dedi Thorın, 'ama biraz daha açık olabilır misin?'

'Yolumuzda casusluğa çıktım. Pek yakında daha tehlikeli ve zor bir hale gelecek. Ayrıca küçük erzak kumanyamızı tekrar doldurma konusunda da endişeliydim. Bununla beraber çok uzağa gitmemiştim ki Rivendell'den bir çift arkadaşıma rastladım.'

'Orası neresi?' dedi Bilbo.

'Sozümü kesme!' dedi Gandalf. 'Birkaç gün içinde oraya varacaksınız ve eğer şansımız yardım ederse her şeyi öğreneceksiniz. Söylediğim gibi Elrond halkından iki kişiye rastladım. Troll'lerin korkusundan dolayı acele ediyorlardı. Bana üç troll'ün dağlardan indiğini ve yolun yakınında ormana yerleştiklerini söyleyen onlardı. Herkesi korkutarak bölgeden uzaklaştırmışlar ve yabancılara pusu kuruyorlarmış.

'Ardından geri istendiğim hissine kapıldım. Geriye bir göz attığımda uzakta bir ateş gördüm ve ona yöneldim. Sonrasını biliyorsunuz. Lütfen gelecek sefere daha dikkatli olun, yoksa hiçbir yere ulaşamayacağız.'

'Sağ ol!' dedi Thorin.

BÖLÜM 3

KISA BİR DİNLENME

Hava düzeldiği halde o gün ne şarkı söylediler ne de hikâyeler anlattılar; ertesi gün de sonraki gün de Tehlikenin iki tarafta da pek uzak olmadığını sezmeye başlamışlardı. Yıldızların altında kamp kurdular ve atlarının onlarınkinden daha fazla yiyeceği oldu. Çünkü bol miktarda çimen vardı, ama troll'lerden aldıklarını hesaba katsak bile çantalarında pek fazla bir şey kalmamıştı. Bir sabah bir nehri geniş sığ, köpük ve taş sesleriyle dolu bir yerinden geçtiler. Diğer kıyı dik ve kaygandı. Midillilerini sürerek en tepeye ulaştıklarında büyük dağların iyice yaklaştığını fark ettiler. Daha şimdiden en yakındakinin eteklerine dek yalnızca bir günlük kolay bir yolculuk izlenimi veriyorlardı. Kahverengi eteklerinde gün ışığı yamaları olduğu ve yamaçlarının ardında karlı tepelerin zirveleri parladığı halde karanlık ve kasvetli görünüyorlardı.

'Dağ, *bu* mu?' diye sordu Bilbo ciddi bir ses tonuyla ve faltaşı gibi açılmış gözlerle bakarken. Daha önce hiç bu denli büyük görünen bir şey görmemişti.

'Tabii ki hayır!' dedi Balin. 'Bu yalnızca Puslu Dağlar'ın başlangıcı ve bunların gerisindeki Dahayabanıltopraklar'a ulaşabilmek için ya içlerinden ya üstlerinden ya da bir şekilde altlarından geçmeliyiz. Ve bu da, bu dağların diğer eteğinden Doğuda, Smaug'un hazinemizin üzerinde yattığı Yalnız Dağ'a kadar bile upuzun bir yol demektir.'

'Yaa!' dedi Bilbo ve tam o sırada daha önce

hatırlayabildiğinden çok daha yorgun hissetti kendini. Bır kez daha hobbit-kovuğunda, en sevdiği odasındaki ateşin önünde duran rahat koltuğunu ve çaydanlığının su ısındı ıslığını düşündü. Tabii ki bu son düşünüşü olmayacaktı!

Sonra Gandalf başa geçti. 'Yolu kaybetmemeliyız yoksa bu sonumuz olur,' dedi. 'Bir kez yiyecek *ve* uygun güvenlikte bir dinlenmeye gereksinimimiz var – ayrıca Puslu Dağlar'a düzgün bir yoldan tırmanmak gerekir, yoksa kaybolur ve geri dönüp her şeye yeniden başlamak zorunda kalırsınız (tabii bir daha geri dönebilirsenız).'

Cüceler Gandalf'a nereye yöneldiğini sordular ve o da şöyle yanıtladı: 'Bazılarınızın da bildiği gibi Yaban'ın en kenarına dek geldik. Önümüzde bir yerlerde Elrond'un Son Evcıl Ev'de yaşadığı, güzel Rivendell vadisi gızli. Arkadaşlarımla bir mesaj yolladığım için bekleniyoruz.'

Bu haber hoş ve rahatlatıcı geldi, ama henüz oraya ulaşmamışlardı ve o Son Evcil Ev'i Dağlar'ın batısında bulmak sanıldığı kadar kolay değildi. Önlerindeki toprağı bölecek hiçbir ağaç, hiçbir vadi ya da hiçbir tepe yokmuş gibi gözüküyordu; yalnızca en yakındaki dağın eteklerine ulaşmak üzere yavaş yavaş yukarı tırmanan bır uçsuz bucaksız bir yokuş ve yer yer su bulunabileceğini gösteren yosun yeşili ve çimen yeşili parçaların olduğu süpürge otu ve ufalanan kaya renginde geniş bir arazi.

Sabah geçti, öğleden sonra oldu; fakat tum bu sessiz çoraklıkta herhangi bir yerleşim izi yoktu. Artık evin nerdeyse kendileri ve dağlar arasında herhangi bir yere gizlenmiş olabileceğini gördüklerinden endişeleri artıyordu. Birdenbire önlerine çıkıveren dik yamaçlarıyla dar vadilere geldiler ve aşağıya bakıp altlarında ağaçlar ve dipte akan bir su görünce şaşırdılar. Üzerlerinden nerdeyse atlayabilecekleri sel sularından oluşma küçük dereler vardı, ama küçük şelalerle iyice derinleşmişlerdı. Kımsenın ne üzerinden sıçrayabileceği ne de

tırmanabileceği karanlık, derin dereler vardı. Bazıları, uzun ve parlak, büyüyen çiçekleriyle bakılmaya değer hoş yeşil yerler olan bataklıklar vardı; ancak sırtında bir çantayla oraya giren bir midilli bir daha asla geri çıkamazdı.

Aslında ırmağın sığ yerinden dağlara dek olan topraklar tahmin edebileceğinizden çok daha genişti. Bilbo hayrete düşmüştü. Tek patika bazıları küçük, diğerleri ise yarı yarıya yosun ya da süpürge otuyla kaplı beyaz taşlarla işaretlenmişti. Hepsi bir arada, yolunu oldukça iyi bilirmiş gibi görünen Gandalf'ın kılavuzluğunda bile yolu takip etmek oldukça yavaş bir işti

Gandalf taşları aranırken sakalı ve başı bir o yana bir bu yana sallanıp durdu ve onlar da onun ardından gittiler, ama gün tükenmeye başlarken aramanın sonuna pek yaklaşamadılar Çay vakti çoktan geçmişti ve anlaşılan yemek vakti de birazdan aynısını yapacaktı Ortalıkta uçuşan pervaneler vardı ve ay henüz doğmamış olduğundan hava iyice loşlaşmıştı. Bilbo'nun midillisi köklere ve taşlara takılıp tökezlemeye başladı Dik bir inişin kenarına öyle çabuk geldiler ki Gandalf'ın atı nerdeyse yokuştan aşağı kayacaktı.

'Sonunda bulduk!' diye bağırdı ve diğerleri etrafına toplanıp kenardan aşağı baktılar. Taa aşağılarda bir vadi gördüler. Dipte kayalık bir yatakta koşuşturan suyun sesini duyabiliyorlardı, ağaçların kokusu havaya yayılmıştı, ve suyun vadi tarafında bir ışık vardı

Bilbo, Rivendell'in gizli vadisine giden dik, zikzak yolu alacakaranlıkta tökezleyerek ve kayarak inişlerini hiç unutmadı. Onlar indikçe hava gitgide ısındı ve çam ağaçlarının kokusu uyuşturup uykusunu getirdi ve böylece arada bir kafası öne eğiliyor ve düşecek gibi oluyor ya da kafasını midillinin boynuna çarpıp duruyordu. Aşağı, daha aşağı indikçe ruhları yükseldi. Ağaçlar kayına ve meşeye dönüştü ve alacakaranlıkta huzur verici bir hava vardı.

Sonunda dereden çok yüksekte olmayan ağaçsız bir alana geldiklerinde son yeşil de çimenden solup gitmişti sanki.

'Hımmm! Burası elfler gibi kokuyor!' diye düşündü Bilbo ve yıldızlara baktı. Mavi ve parlak yanıyorlardı. Ve tam bundan sonra ağaçlardan kahkahaya benzer bir şarkı tufanı çıkageldi:

Hey! Ne yapıyorsunuz,
Ve nereye gidiyorsunuz?
Nallanmak istiyor midillileriniz!
Taşıyor işte nehrimiz!
Hey! tra la la la li
işte aşağıdaki vadide!

Hey! Ne arıyorsunuz,
Ve nereye yollanıyorsunuz?
Tutüyor odun ve çalılarımız,
Pişiyor işte lavaşlarımız!
Hey! tril-lıl-lil-lollı
Bu vadi çok keyifli,
ha! ha!

Hey! Nereye gidiyorsunuz,
Sallanıp dururken sakallarınız?
Bilmiyoruz, bilmiyoruz
Neden gelmiş ki Bay Baggins,
Bir de Balin ile Dwalin
Taa aşağıya vadiye
haziranda
ha! ha!

Hey! Kalacak mısınız,
Yoksa kaçacak mısınız?
Kaybediyor yollarını midillileriniz!

Ölüyor gün ışığı fark edin siz!
Kaçmak çılgınca olacaktır
Kalmak keyifli bulunacaktır
Ve dinleyin, kulak verin ve,
Karanlığın sonu gelinceye,
İşte bizim türkümüz
ha! ha!

İşte böyle ağaçların içinde gülüşüp şarkılar söylediler; ve bunu oldukça saçma buldunuz sanırım. Aldırmazlardı bile buna; eğer böyle olduğunu söyleseniz yalnızca daha çok gülerlerdi. Bunlar elflerdi elbette. Çok geçmeden karanlık derinleştikçe Bilbo'nun gözüne çarpmaya başladılar. Onlarla çok az karşılaştığı halde Bilbo elfleri severdi, ama azıcık da korkardı. Cücelerse onlarla iyi geçinemezlerdi. Hatta Thorin gibi terbiyeli cüceler bile aptalca (ki bu da düşünülebilecek en aptalca şeydi) olduklarını düşünürler ya da onlardan rahatsız olurlardı. Bazı elfler de onlarla, daha çok da sakallarıyla alay eder ve gülerlerdi.

'Hey, hey!' dedi bir ses 'Bir bakın hele! Hobbit Bilbo bir midilli üstünde, aman Tanrım! Çok hoş, değil mi?'

'En şaşılacak harika!'

Ve demin tamamını yazdığım kadar gülünç bir şarkıya daha başladılar. Sonunda birisi, uzun ve genç birisi ağaçların arasından çıkıp reverans yaparak Gandalf ve Thorin'i selamladı.

'Vadiye hoşgeldiniz!' dedi.

'Teşekkür ederiz!' dedi Thorin bir parça hırçın; ama Gandalf çoktan atından atlamış ve elflere katılmış, mutlu mutlu sohbet ediyordu.

'Yolunuzdan birazcık sapmışsınız,' dedi elf: 'Ama tabii eğer suyun karşı kıyısındaki tek yola ve ilerisindeki eve gidiyorsanız. Biz size doğru yolu gösteririz, ama en iyisi köprüyü geçene dek yürüyün. Birazcık bizimle kalıp şarkı

söyleyecek misiniz, yoksa hemen devam mı edeceksiniz? Akşam yemeği ilerde hazırlanıyor. Yemek için yakılan odun ateşlerinin kokusunu duyabiliyorum.'

Bir müddet kalmak yorgun olduğu için Bilbo'nun hoşuna giderdi. Haziranda, yıldızların altında elfçe şarkılar söylemek kaçırılacak bir şey değildi, hele de böyle şeylere değer veriyorsanız. Hem daha önce görmediği halde, ismini ve hakkındaki her şeyi bilen bu insanlarla kalıp özel bir iki laf etmek isterdi. Bu macerası hakkındaki fikirlerinin ilginç olabileceğini düşündü Elfler çok şey bilirler ve haberlere meraklı kimselerdir ve bu topraklardaki halkın arasında neler olup bittiğini suyun akışı kadar, hatta daha da hızlı öğrenirler.

Ancak o anda cücelerin hepsi mümkün olduğunca çabuk akşam yemeğine ulaşmalıydılar ve kalmayacaklardı. Hepsi midillilerini sürerek devam ettiler, ta ki güzel bir patikaya ve en sonunda nehrin kıyısına gelene dek. Nehir, tıpkı dağ akıntılarının güneşin gün boyu taa yukarlardaki karlarda parıldadığı yaz akşamlarında aktığı gibi hızlı ve gürültülü akıyordu. Yalnızca, korkuluğu olmayan ve ancak bir midillinin rahat yürüyebileceği kadar dar, taş bir köprü vardı; ve üzerinden birer birer, yavaş ve dikkatli, her biri midillilerini yularından çekerek geçmek zorunda kaldılar. Elfler kıyıya parlak fenerler getirdiler ve kafile karşı tarafa geçerken neşeli şarkılar söylediler.

'Sakın sakalını köpüğe batırma, baba!' diye bağırdılar nerdeyse ellerinin ve dizlerinin üzerine çöken Thorin'e. 'Sulamadan da yeterince uzun.'

'Dikkat edin de Bilbo tüm kekleri yemesin!' diye bağırdılar. 'Anahtar deliklerinden geçmek için şimdi bile çok şişman!'

'Susun, susun! İyi İnsanlar! Ve iyi geceler!' dedi en son gelen Gandalf. 'Vadilerin kulakları vardır ve bazı elflerin de çeneleri biraz fazla neşeli. İyi geceler!'

Ve böylece hepsi Son Evcil Ev'e vardılar ve evin kapılarını ardına dek açık buldular

Aslında şimdi bu garip bir şeydir, ama sahip olunan güzel şeyler ve geçirilen güzel günler hemen anlatılır biter, dinlemesi pek keyifli değildir, ancak rahatsız edici, soluk kesici ve tüyler ürpertici şeyler güzel hikâyeler olurlar ve her zaman anlatılıp dururlar O güzel evde çok uzun bir süre, en az ondört gün, kaldılar ve ayrılmak çok güç geldi. Bilbo o evde – bir dileğin onu beladan uzak evine, hobbit-kovuğuna götürmesini umduğu halde – memnuniyetle sonsuza dek kalabilirdi. Yine de burada kalışları hakkında anlatılacak pek az şey vardı.

Ev sahibesi bir elf-dostuydu – şu ataları garip hikâyelere, Tarihin başlangıcından, goblinlerin ve elflerin savaşlarından ve Kuzeydeki ilk insandan önce karışmışlardan biri. Hikâyemizin geçtiği zamanlarda, ataları hem Kuzeyin kahramanları hem de elfler olan birileri halen vardı ve ev sahibi Elrond onların şefiydi.

Yüzü bir elf lordunun yüzü kadar soylu ve dürüst, bir savaşçı kadar güçlü, bir büyücü kadar bilge, cücelerin kralı kadar saygıdeğer, yaz kadar nazikti. Birçok hikâyede adı geçer, ancak Bilbo'nun muhteşem macerasının hikâyesindeki rolü yalnızca küçük, ama eğer sonuna ulaşabilirsek sizin de görebileceğiniz gibi önemli bir roldü. Eğer yiyeceği, uykuyu, çalışmayı, hikâye anlatmayı, şarkı söylemeyi ya da en iyisi yalnızca oturup düşünmeyi ya da hepsinin hoş bir karışımını seviyorsanız evi mükemmeldi. Kötü şeyler o vadiye uğramazdı.

Keşke sizlere o evde duydukları hikâyelerden birkaçını ya da bir iki şarkıyı anlatabilecek zamanım olsaydı. Orada hepsi, hatta midilliler bile, birkaç gün içinde kendilerine geldiler güçlendiler. Yaraları, sinirleri ve umutları gibi giysileri de onarıldı. Çantaları yiyecek ve yükte hafif ama pahada onları dağ geçitlerinden geçirmeye yetecek güçte

erzakla dolduruldu. Planları en iyi tavsiyelerle geliştirildi. Böylece vakit yaz dönümü arifesine geldi ve yaz dönümü sabahında günün ilk ışıklarıyla yola koyulmak zorundaydılar.

Elrond her türden Runik yazıyı iyi bilirdi. O gün troll'lerin ininden getirdikleri kılıçlara baktı ve 'Bunlar troll yapısı kılıçlar değil. Bunlar eski. Benim akrabam olan Batının Yüce Elflerinin çok eski kılıçları. Goblin-savaşları için Gondolin'de yapılmışlardı. Ejderhalar ve goblinler o şehri yüzyıllar önce yok ettikleri için bir ejderha ambarından ya da bir goblin ganimetinden gelmiş olmalılar. Bu, Thorin, Runikçe adıyla Orcrist, Eski Gondolin dilinde Goblin-uçurucu demek; çok ünlü bir kılıçtır. Bu, Gandalf, Glamdring, yani Gondolin kralının bir zamanlar taşıdığı Düşman topuzu. Onlara iyi bakın!'

'Troll'lerin onları ne zaman ele geçirdiklerini merak ettim,' dedi kılıcına yeni bir ilgiyle bakan Thorin.

'Bilemem,' dedi Elrond, 'ama sizin troll'lerinizin başka yağmacıları yağmaladığı ya da eskilerin dağlarında bir kovukta eski soygunların kalıntılarına rastlamış oldukları söylenebilir. Moria madenlerinin terk edilmiş mağaralarında, cüce ve goblin savaşlarından kalma unutulmuş hazinelerin bulunduğunu duymuştum.'

Thorin bu sözler üzerine uzun boylu düşünüp taşındı. 'Bu kılıcı onurla taşıyacağım,' dedi. 'Yakında bir kez daha goblinleri uçursun inşallah!'

'Dağlarda yerine getirilmesi pek yakın bir dilek!' dedi Elrond. 'Ama bana haritanızı gösterin artık!'

Haritayı aldı ve uzun süre baktı ve başını salladı. Cücelerı ve altına duydukları aşkı pek onaylamasa da, ejderhalardan ve zalim kötülüklerinden nefret ederdi ve Dale kasabasını ve neşeli çanlarının yıkılmasını ve Akan Nehir'in yanmış kıyılarını hatırlayarak müteessir oldu. Ay geniş, gümüşten bir hilal şeklinde parıldıyordu. Haritayı yukarı tuttu ve

beyaz ışık içinden pırıldadı. 'Bu da nesi?' dedi. Burada, "kapı beş ayak yüksekliğinde ve üç kişi genişliğindedir" diyen düz Runik sözcüklerin ardında ay-harfleri var.'

'Ay harfleri nedir?' diye sordu hobbit heyecanla. Size daha önce de söylediğim gibi haritaları severdi; ve aynı zamanda Runik harfleri ve hileli yazıları; kendisi yazdığı zaman bir parça örümcek gibi incecik yazdığı halde severdi

'Ay-harfleri de Runik harflerdir, ama onları göremezsin,' dedi Elrond, 'Tabii doğrudan bakarsan. Yalnızca ay arkalarından ışıdığı zaman görülebilirler ve daha da ötesi, daha hileli olarak da okunabilmeleri için ay, yazıldıkları gün, mevsim ve şekliyle olmalıdır. Arkadaşlarının da sana anlatabileceği gibi bu yazıyı cüceler buldular ve gümüş kalemlerle yazdılar. Bu yazı uzun zaman önce hilal aylı bir yaz dönümü arifesinde yazılmış olmalı.'

'Ne diyor?' dediler Gandalf ve Thorin birlikte, belki de Elrond'un da bunu ilk kez fark etmesine biraz bozularak; oysa daha önce bunun için ne bir şans olmuştu ve Tanrı bilir böyle bir şans bir daha ne zaman olurdu.

'Ardıçkuşu gagalarken gri taşın yanında dur,' diye okudu Elrond. 'Batan güneş, Durin Günü'nün son ışığıyla anahtar deliğinde parlayacaktır.

'Durin, Durin!' dedi Thorin, 'O, en eski Cüce ırkının, Uzunsakallıların, babalarının babasıydı ve benim ilk atamdı. Ben onun soyundanım.'

'Peki ya Durin Günü nedir?' diye sordu Elrond.

'Cücelerin Yeni Yılının ilk günü,' dedi Thorin, 'herkesin bilmesi gerektiği gibi Kış başlangıcında son Güz ayının ilk günüdür. Halen son Güz ayının ve güneşin gökyüzünde bir arada olduğu güne Durin Günü deriz. Ama bu bize pek yardımcı olmayacak, çünkü korkarım bugünlerde bu zamanın tekrar ne zaman geleceğini tahmin etmek becerilerimizi aşıyor.'

'Buna sonra bakarız,' dedi Gandalf. 'Başka yazı var mı?'

'Bu ayla görülecek başka yok,' dedi Elrond ve haritayı Thorin'e geri verdi; ve sonra hepsi suya, elflerin yaz dönümü arifesi için dans edip şarkı söylemelerini seyretmeye gittiler.

Ertesi sabah ancak düşlerde görülebilecek denli açık ve güzel bir yaz donümü sabahıydı. Ve bunun üzerine şimdi ruhları yeni bir maceraya hazır ve Puslu Dağlar'ın ötesindeki topraklara ulaşmak için yolla ilgili gerekli bılgıyle donanmış bir halde, iyi bir tempo ve ayrılık şarkıları arasında yola koyuldular.

BÖLÜM 4

TEPENİN ÜSTÜNDE, TEPENİN ALTINDA

Bu dağlara çıkan birçok patika, dağlarda da bir sürü geçit vardı. Ama patikaların birçoğu ya hiçbir yere çıkmayan ya da kötüleşen tuzak ya da aldatıcı patikalardı; geçitlerin çoğu da kötü yaratıklar ya da tüyler ürpertici tehlikelerle doluydu. Elrond'un bılge öğütleri, Gandalf'ın da bilgi ve belleğinden yardım alan cüceler ve hobbit doğru geçite giden doğru patikayı seçtiler

Vadıden tırmanıp çıktıktan ve Son Evcil Ev'i millerce geride bıraktıktan günler sonra bile, hâlâ yukarı ve yukarı ve yukarı gidiyorlardı. Bu zorlu ve tehlikeli bir patikaydı ve tuzaklı bir yol, yalnız ve uzun. Şimdi ayrıldıkları toprakları genlerde, taa aşağılarda görebiliyorlardı. Bilbo, Batıda, uzak, çok uzak bir yerde, her şeyin mavi ve belirsiz gözüktüğü yerlerde, küçük hobbit-kovuğunun, rahat şeylerinin ve güvenli ülkesinin bulunduğunu biliyordu. Ürperdi. Burada acı bir soğuk çıkıyordu ve rüzgâr da kayaların arasından uğuldayarak geliyordu. Arada sırada öğlen güneşinin karı ısıtmasıyla yerlerinden kurtulmuş kaya parçaları dağın yamaçlarından dört nala aşağı iniyor ve yanlarından (ki bu şans eseriydi) ya da kafalarının üzerinden (ki bu tehlikeliydi) geçiyordu. Geceler rahatsız ve soğuktu, şarkı söylemeye ya da yüksek sesle konuşmaya cesaret edemiyorlardı. Çünkü yankılar tekin değildi ve sessizlik bozulmaktan – tabii suyun gürültüsü, rüzgârın

uğultusu ve kayaların çıtırtıları dışındakı seslerle – hoşlanmaz gözüküyordu.

Aşağılarda yaz geliyor,' diye düşündü Bilbo. 'Ot biçme ve piknıkler sürüyor. Biz bu hızla daha dağın öbür yanından aşağı inmeye başlamadan onlar ekin biçmeye ve böğürtlen toplamaya başlayacaklar.' Ve dığerleri de, yaz dönümü sabahının coşkulu umuduyla Elrond'a hoşça kal derken, dağlardaki geçitten ve önlerındeki toprakları hızlı hızlı geçmekten neşeyle bahsettikleri halde nerdeyse aynı endışeli düşünceleri paylaşıyorlardı Yalnız Dağ'daki gizlı kapıya, belki de Guzün en yakın ilk ayında gelmeyi düşünmüşler – 've belkı de bu Durin Günü olur demişlerdi. Yalnızca Gandalf kafasını sallamış ve hiçbır şey söylememişti Cüceler o yolu uzun yıllardır geçmemişlerdı, ama Gandalf geçmışti ve ejderhaların insanları bu topraklardan sürdüğünden ve goblınlerin Morıa Madenleri çarpışmasından sonra ortadan kaybolmalarından beri Yaban da ne kötülük ve tehlikelerın belirdiği ve arttığını biliyordu. Ve bazen ınsan Yabanın Kıyısı'nda tehlikeli maceralardayken Gandalf gibi bilge büyücülerin ve Elrond gibi iyi arkadaşların güzel planlarının bıle yolunu şaşırdığı olurdu ve Gandalf bunu bilecek kadar bılge bir büyucüydü.

Beklenmedik bir şeyler olabileceğini biliyordu ve hiçbir kralın hüküm sürmediği vadiler ve ıssız zirveleriyle bu büyük yüce dağlardan korkulu bır macera yaşamadan geçmelerını ümit etmeye pek cesaret edemiyordu. Zaten geçemediler de. Bir yıldırım fırtınasıyla – yıldırım fırtınasından da beter bir yıldırım savaşıyla – karşılaşana dek her şey yolundaydı. Açık havada bır nehir vadisinde gerçekten büyük bir yıldırım fırtınasının ne denli müthiş olabileceğini bilirsiniz; özellikle de ıki kocaman yıldırım fırtınasının karşılaşıp çarpıştığı zamanlarda. Daha da korkuncu Doğu ve Batıdan fırtınaların gelip savaştığı sırada

DAĞ YOLU

gece dağlardaki gökgürültüsü ve şimşeklerdir. Şimşekler zırvelerde dallanır ve kayalar parçalanır ve büyük gümbürtüler havayı bile böler ve yuvarlanıp her mağaraya her oyuğa gırer; ve karanlık, anı bir ışık ve karşı konulamaz bir gürültüyle dolar.

Bılbo ne böyle bir şey görmüş ve ne de hayal etmişti. Bir yanlarında vadiye akan ürkütücü bir şelale, yükseklerde dar bir yerdeydiler. Orada gecelerken asılı bır kayanın altında korunuyorlardı ve Bilbo bir battaniyenin altında yatıp tepeden tırnağa titredi. Şimşek parıltılarında gizlice etrafa bakınırken vadinin obür yanında taş-devlerin ortalıkta olduğunu ve oyun olsun diye birbirlerine kayalar fırlatıp tuttuklarını ve karanlığın içlerine attıklarını, taa aşağılarda ağaçlara tosladıkları ya da gürültüyle küçük parçalara ayrıldıklarını gördü. Sonra rüzgâr çıktı ve yağmur geldi ve rüzgâr, yağmur ve doluyu her yönde kamçıladı, böylece asılı kaya koruma özelliğini yitirdi. Az sonra sırılsıklam ıslanmışlardı; midillileri başları eğik, kuyrukları ayaklarının arasında dikiliyor, bazıları da korkuyla kişniyordu. Devlerin gürültülü kahkahalarını ve bağrışlarını dağın her yanından duyabiliyorlardı.

'Bu işe yaramayacak!' dedi Thorin. 'Eğer rüzgâr bizi uçurmazsa, boğulmazsak ya da yıldırım çarpmazsa, bu seferde bir dev tarafından yakalanıp futbol topu niyetine göğe tekmeleneceğiz '

'Pekâlâ, eğer daha iyi bir yer biliyorsan, bizi oraya götür!' dedi oldukça huysuzlaşmış ve kendisi de devler hakkında mutlu olmaktan bir hayli uzak olan Gandalf.

Tartışmalarına Fili ve Kili'yi daha iyi bir korunak aramak için gönderme kararıyla son verdiler. Çok keskin gözleri vardı ve yaklaşık elli yıl yaş farkıyla cücelerin en gençleri olarak genellikle bu türden işler onlara düşerdi (üstelik Bilbo'yu göndermenin hiçbir faydası olmadığını herkes görebiliyordu) Eğer bir şey bulmak istiyorsan aramak

gıbisi yoktur (ya da Thorin genç cücelere böyle söyledi). Genellikle, eğer ararsan mutlaka bir şey bulursun, ama bu her zaman peşinde olduğun şey olmaz Böylece bu da bu olayla kanıtlanmış oldu.

Bir müddet sonra Fili ve Kili sürünerek ve rüzgârda kayalara tutunarak geldiler. 'Kuru bır mağara bulduk,' dediler, 'bir sonraki dönemeçden uzak değil ve midillileri, her şeyi içine alır '

'*Adamakıllı* araştırdınız mı?' diye sordu dağlardakı mağaraların nadiren boş olduğunu bilen büyücü.

'Evet, evet!' dediler, herkes onların uzun süre kalmadığını bildiği halde; geriye fazlasıyla çabuk dönmüşlerdi. 'O kadar büyük değıl ve çok içerilere girmiyor.'

Bu, tabii ki, mağaraların en tehlikeli kısmıdır; bazen içeriye ne kadar girdiklerini ya da arkada bir geçitin sızi nereye götüreceğini ya da, içerde sizi neyin beklediğini bilmezsiniz. Ama şimdi Fili ve Kili nin haberleri yeterınce iyi gozüküyordu. Böylece hepsı kalkıp hareket etmek için hazırlandılar. Rüzgâr uğulduyor, yıldırım halen gürluyordu ve kendilerini ve midillilerini kurtarmak zorundaydılar. Yine de çok uzağa gitmeyeceklerdi ve çok geçmeden bır patikanın ortasında duran kocaman bir kayaya geldıler. Eğer ardına geçerlerse, dağın yanında alçak bir kemerle karşılaşılıyordu. Midillilerin yüksüz ve eyersız, sıkışarak geçebileceği kadar alan ancak vardı. Kemerin altından geçtikçe, içinde olmaktansa yağmuru ve rüzgârı dışardan duymak ve devlerden ve kayalarından korunuyor olduklarını hissetmek güzeldi. Ama büyücü hiçbir riski goze almıyordu Asasını yaktı – eğer hatırlarsanız çok uzun zaman önceymiş gibi görünen o gün Bılbo nun yemek odasında yaktığı gibi – ve bunun ışığıyla cüceler mağarayı baştan sona aradılar.

Büyüklüğü oldukça iyi görünüyordu, ancak ne çok

büyüktü ne de gizemli. Kuru bir zemini ve rahat köşeleri vardı. Bir uçta midilliler için yer vardı; ve midilliler orada durarak (bu değişiklikten oldukça mutlu), buhar salıp gürültüyle yem torbalarına daldılar. Oin ve Gloin giysilerini kurutmak üzere kapıda bir ateş yakmak istediler, ama Gandalf bunu duymamazlıktan geldi. Böylece onlar da ıslak şeylerini yere yaydılar ve torbalarından kuru olanları çıkarttılar; sonra battaniyelerini rahatlaştırıp pipolarını çıkarttılar ve Gandalf'ın onları eğlendirmek üzere değişik renklere bürüyüp tavanda dans ettirdiği duman-halkalar üflediler. Konuştular, konuştular ve fırtınayı unuttular ve her birisinin hazinedeki payıyla (ele geçirdiklerinde, ki o an o denli olanaksız gözükmüyordu) ne yapacaklarını tartıştılar; böylece de birer birer uyuyakaldılar. Ve bu, beraberlerinde getirdikleri midillileri, paketleri, sandıkları, aletleri ve teçhizatı son kullanışlarıydı.

O gece, küçük Bilbo'yu her şeye rağmen beraberlerinde getirmiş olmaları sonunda iyi oldu. Çünkü, her nasılsa uzun bir süre uykuya dalamadı, daldığında da çok korkunç düşler gördü. Mağaranın arkasındaki duvarda bir çatlağın büyüdüğünü, büyüdüğünü, açıldıkça açıldığını gördü düşünde, çok korktuğu halde bağıramadı ya da öylece yatıp bakmaktan başka hiçbir şey yapamadı. Sonra mağaranın tabanının çöktüğünü ve kaydığını – aşağıya, aşağıya, Tanrı bilir nereye, düşmeye başladığını düşledi.

Ve o sırada korkunç bir irkilme ile uyandı ve düşünün bir kısmının gerçek olduğunun farkına vardı. Mağaranın arkasında bir yarık açılmıştı ve çoktan geniş bir geçit olmuştu. Midillilerin kuyruklarının sonuncusunun gözden kaybolduğunu tam zamanında gördü. Tabii çok yüksek bir çığlık, bir hobbitin büyüklüğü düşünüldüğünde şaşırtıcı olan, olabildiğince yüksek bir çığlık attı.

Kayalar ve bloklar diyemeden goblinler, büyük goblinler, çirkin görünüşlü kocaman goblinler, bir sürü

goblin fırladı ortalığa. Her cüceye en azından altı goblin düşüyordu, hatta Bilbo'ya bile iki tane, ve *kav ve çakmaktaşı* bile diyemeden hepsi yakalanıp yarıktan içeri götürüldüler. Ancak Gandalf hariç. Bilbo'nun çığlığı bu kadarcık olsun işe yaramıştı. Bir anda onu iyice uyandırmıştı ve goblinler onu yakalamaya geldiklerinde mağarada korkunç bir ışık patlaması ve barut tozuna benzer bir koku oldu ve goblinlerden birkaçı öldü.

Yarık bir çatırtıyla kapandı, Bilbo ve cüceler yanlış tarafında kaldılar. Gandalf nerelerdeydi? Bu konuda ne cücelerin ne de goblinlerin bir fikri vardı ve goblinler bulmak için beklemediler. Bilbo ve cüceleri yakalayıp hızla uzaklaştılar. Bulundukları yer ancak dağların göbeğinde yaşamaya alışık goblinlerin görebileceği denli derin; derin ve karanlıktı. Geçitler her yönde çarprazlanıp düğümleniyor, ama goblinler yollarını sizin en yakın postaneninkini bildiğiniz denli iyi biliyorlardı; ve yol aşağılara, aşağılara indi ve korkunç derecede havasızlaştı. Goblinler çok kabaydılar ve insafsızca sıkıştırıyor ve ürkütücü taş gibi sesleriyle kendi kendilerine kıkırdayıp kahkahalar atıyorlardı. Bilbo, troll onu ayakparmaklarından tutup kaldırdıktan sonra daha da mutsuzlaştı. Tekrar tekrar güzel aydınlık hobbit-kovuğunda olmayı diledi. Tabii son kez için değil.

Sonra önlerine bir kırmızı ışık parıltısı çıktı. Goblinler düz ayaklarını taşa vurup tempo tutarak ve aynı zamanda tutsaklarını sallayarak şarkı söylemeye ya da vıraklamaya başladılar.

Vur! Çarp! Kara çatlak!
Yakala, gaspet! Çimdik at, kap!
Ve aşağılara aşağılara goblin kasabasına
Hadi hadi sen git dostum!

Çarpış çarpış! Eziş büzüş!
Çekiçle maşa! Tokmakla taşa!
Yürü gum güm taa yeraltına!
Hadi hadi ho, ho dostum!

Şaak, Şlak! Şaklat kamçını çatlak!
Parçala ve kurcala! Sızlan ve mızlan!
Çalış durma çalış! Kork kaytarmaya,
Tadını çıkarırken Goblinler ve kahkaha atarlarken
Döne döne taa yeraltında
Hadi hadı aşağılara dostum!

Gerçekten korkunç bir sesti. Duvarlar *vur, çarp!* ve *eziş büzüş*! ve *ho ho! dostum*'lu çirkin kahkalarıyla inledi. Şarkının genel anlamı fazlasıyla yalındı. Çünkü artık goblinler kırbaçları çıkartmış ve onları *şaak şaak* sesleriyle kırbaçlıyorlardı; ve önlerinde olabildiğince koşturuyorlardı; duşe kalka büyük bir mağaraya geldiklerinde cücelerden birisi çoktan olanca gücüyle şikayet edip sızlanmaya başlamıştı bile.

Mağara goblinlerle doluydu ve ortasındaki büyük kırmızı bir ateşle ve duvarlardaki meşalelerle aydınlatılmıştı. Goblin sürücülerin arkalarından bağırıp çağırıp kamçı şaklattığı cüceler (zavallı Bilbo en arkada ve kırbaçlara en yakın olarak) içeriye koşarak girdiklerinde, hepsi güldüler, tepindiler ve ellerini çırptılar. Midilliler çoktan oradaydılar ve bir köşede birbirlerine sokulmuşlardı ve tüm torbalar ve sandıklar goblinlerce iyice altüst edilmiş ve goblinlerce koklanmış ve goblinlerce iyice kurcalanmış ve goblinlerce üzerlerinde tepinilmiş olarak orada burada dağınık duruyorlardı

Korkarım ki bu, atı dağ yolları için uygun olmadığından dolayı Elrond'un Gandalf'a ödünç verdiği, sevimli olduğu kadar dayanıklı da olan küçük beyaz dahil olmak üzere o

mükemmel midillileri son görüşleri oldu. Çünkü goblinler, atları ve midillileri ve sıpaları ve daha da berbat diğer şeyleri yerler ve her zaman açtırlar. Bununla birlikte tutsaklar şu anda yalnızca kendilerini düşünüyorlardı. Goblinler ellerini arkalarında zincirlemiş, hepsini tek bir sıra oluşturacak şekilde birbirlerine bağlamış ve kuçuk Bilbo sıranın en sonunda sürüklenmek üzere çekerek mağaranın en uzak köşesine götürmüşlerdi.

Orada, gölgede, büyük düz bir taşın üzerinde kocaman kafalı, çok çok iri bir goblin oturuyordu ve etrafında da kullanageldikleri baltalar ve kıvrık kılıçlar taşıyan silahlı goblinler duruyordu. Şimdi, goblınler hain, tehlıkeli ve kötü kalplidirler Hiç güzel şeyler yapmadıkları halde pek çok akıllıca şey yaparlar. Genellikle dağınık ve pis olmalarına rağmen bir belayla karşılaştıklarında en yetenekli cüceler kadar iyi tünel kazabılır ve maden çıkartabilirler. Çekiçler, baltalar, kılıçlar, hançerler, kazmalar, maşalar ve işkence aletlerını çok ıyi yaparlar ya da kendi tasarımlarına göre başkalarına yaptırırlar ve tutsaklar ve köleler, hava ve ışık bulamadıklarından olene dek çalışmak zorunda kalırlardı O zamandan beri dünyayı belaya boğan aletlerın çoğunu özellikle de tekerlekler, motorlar ve patlamalar ve bir de ellerinden geldiğince kendi elleriyle çalışmamak onlara her zaman keyif verdiğinden, çok sayıda insanı bir çırpıda öldüren marifetlı aygıtları onların bulmuş olması olanaksız değildir. Ama bu günlerde ve bu vahşı yerlerde çok ileri (böyle deniliyor ya) gitmemişlerdi. Özellikle cücelerden, herkesten ve her şeyden, özellikle düzenli ve varlıklılardan nefret ettiklerinden daha çok nefret etmezlerdi; hatta bazı yerlerde kötü cüceler onlarla işbirliği bile yapmışlardı. Ancak bu öyküye girmeyen, ama bahsını duyduğunuz savaş yüzünden Thorin'in adamlarına karşı özel bir kin beslerlerdı; her neyse, goblınler akıllıca ve gızlice yapıldığı

ve tutsaklar kendilerini savunamadıkları sürece kimi yakaladıklarına aldırmazlardı.

'Bu sefil kişiler kim?' dedi Koca Goblin.

'Cüceler ve bir de bu!' dedi sürücülerden biri Bilbo'nun zincirini çekerek, böylece o da dizlerinin üzerinde öne düştü. 'Onları Ön Sundurmamıza sığınmış bulduk.'

'Ne demek bu?' dedi Koca Goblin, Thorin'e dönerek. 'Kalıbımı basarım ki iyi bir halt için değildir! Sanırım halkımın özel işlerine casusluk ediyorlardı! Hırsızlar! Duyduklarıma hiç şaşırmamalıyım! Büyük bir olasılıkla Elflerin dostları, katiller! Gel! Ne söyleyeceksin?'

'Cüce Thorin, hizmetinizdeyim' diye yanıtladı – bu yalnızca nazik bir hiçti. 'Kuşkulanıp kurduğunuz şeylere dair hiçbir fikrimiz yok. Biz fırtınadan kaçarken uygun ve kullanılmayan görünen bir mağaraya sığındık; goblinleri rahatsız etmek aklımızın ucundan bile geçmedi.' Bu yeterince doğruydu.

'Hımm!' dedi Koca Goblin. 'Böyle söylüyorsunuz! Peki size dağlarda ne yaptığınızı, nereden geldiğinizi ve nereye gittiğinizi sorabilir miyim? Daha doğrusu hakkınızdaki her şeyi bilmek isterim. Bu sizin işinize pek yarayacağından değil Thorin Meşekalkan, halkınız hakkında zaten çok fazla şey biliyorum; ama şimdi doğruyu söyleyelim yoksa sizin için özellikle rahatsız edici bir şeyler hazırlarım!'

'Bizler, gerçekten misafirperver bu dağların Doğu yüzünde yaşayan akrabalarımızı, yeğenlerimizi, birinci, ikinci ve üçüncü dereceden kuzenlerimizi ve büyükbabalarımızın diğer torunlarını ziyaret etmek üzere bir yolculuktaydık,' dedi salt gerçeğin bir işe yaramayacağının açıkça görüldüğü sırada tam olarak ne söyleyeceğini hiç bilemeyen Thorin.

'O bir yalancı, hem de gerçekten müthiş bir yalancı!' dedi sürücülerden biri. 'Mağarada bu yaratıkları aşağıya gelmeye davet ettiğimizde halkımızdan birkaçı bir

şimşekle karşılaştı ve şimdi bir taş kadar ölüler. Hem bunu henüz açıklamadı!' Thorin'in kuşandığı kılıcı, troll'lerin ininden gelen kılıcı uzattı.

Koca Goblin kılıcı gordüğünde gerçekten korkunç bir öfke çığlığı attı ve askerleri dişlerini gıcırdatıp kalkanlarını birbirlerine çarptılar, ayaklarını yerlere vurdular. Kılıcı hemen tanıdılar. Zamanında, Gondolin'in iyi elfleri, onları tepelerde avladıklarında ya da surlarının önünde çarpıştıklarında yüzlerce goblin öldürmüştü bu kılıç. Onlar buna Goblin-uçurucu anlamına gelen Orcrist, goblinler ise basitçe Parçalayıcı derlerdi. Kılıçtan nefret ederlerdi, ama kılıcı taşıyandan daha da nefret ederlerdi.

'Katiller ve elf-dostları!' diye bağırdı Koca Goblin. 'Kamçılayın onları! Dövün! Parçalayın! Dişlerinizle çiğneyin! Alıp yılanlarla dolu karanlık çukurlara götürün onları ve bir daha ışığı görmelerine izin vermeyin!' Öyle bir öfke içindeydi ki oturduğu yerden fırlayıp ağzı açık bakakalan Thorin'e saldırdı.

Tam o sırada mağaradaki tüm ışıklar ve büyük ateş puff diye sönüverdi ve tavana dek uzayan ve yakıcı beyaz kıvılcımlarını goblinlere fırlatan mavi pırıltılı bir duman kulesine dönüştü.

Bunu izleyen feryatlar ve sızlanmalar, vıraklamalar, vızıldamalar, dırıldamalar, inlemeler, homurtular ve küfürler, çığlıklar ve naralar sözle anlatılamazdı. Birkaç yüz canlı yaban kedisi ve kurdun yavaş yavaş kızartılıyor olması bununla karşılaştırılamazdı. Kıvılcımlar goblinleri yakıp delikler açıyor ve şimdi tavandan aşağı inen duman, havayı onların gozlerinin bile göremeyeceği kadar kalınlaştırıyordu. Az sonra birbirleri üzerine düşüyor ve yerde kümeler halinde yuvarlanıyor ve adeta hepsi çıldırmış gibi ısırıyor, tekmeliyor, dövüşüyorlardı.

Birdenbire bir kılıç kendi ışığında parıldadı. Bilbo kılıcın Koca Goblin'in tam ortasından geçtiğini gördü ve

çığlığının ortasında hayretle bakakaldı. Koca Goblin düşüp öldü ve goblin askerler kılıcın önünde karanlığa kaçıştılar.

Kılıç kınına geri döndü. 'Çabuk beni takip edin!' dedi keskin ve pes bir ses; ve Bilbo ne olduğunu anlayamadan, sıranın sonunda, koşuşturabileceği denli hızlı, goblin salonundan gelen çığlıklar arkasında gittikçe duyulmaz olurken daha karanlık geçitlerden aşağı koşuşturmaya başladı. Soluk bir ışık onlara yol gösteriyordu.

'Daha hızlı, daha hızlı!' dedi ses. 'Meşaleler yakında yeniden yanmış olacak.'

'Yarım dakika!' dedi Bilbo'nun hemen önündeki nazik dost Dori. Bağlı elleriyle yapabileceği denli iyi hobbitin omzuna tırmanmasını sağladı ve zincirlerin klink klink sesleri arasında ve elleri kendilerini dengeleyecek durumda olmadığından çoğu kez sendeleyerek bir koşu tutturdular. Uzun bir süre durmadılar, çünkü bu sırada dağın tam ortasında olmalıydılar.

Sonra Gandalf asasını yaktı. Tabii ki Gandalf'dı. Ama o sırada oraya nasıl geldiğini soramayacak denli meşguldüler. Tekrar kılıcını çıkarttı ve kılıç tekrar karanlıkta kendi kendine parıldadı. Adeta goblinler ortalıktalarmışçasına parıldamasını sağlayan bir öfkeyle yandı; şimdi mağaranın yüce efendisini öldürme hazzının mavi alevi kadar parlaktı. Goblin-zincirlerini kırmada ve tüm tutsakları olabildiğince çabuk serbest bırakmada hiçbir sorun çıkartmadı. Eğer hatırlarsanız bu kılıcın adı Düşman-topuzu Glamdring'di. Goblinler ona yalnızca Vurucu derler, ve böyle bir şey mümkünse, Kesici'den ettiklerinden daha fazla nefret ederlerdi. Orcıst de kurtarılmıştı. Gandalf çok korkmuş muhafızlardan birinin elinden kapıp yanlarında getirmişti. Gandalf çok şeyi düşünmüştü ve her şeyi yapamadıysa da, güç durumdaki dostları için birçok şey yapmıştı.

'Hepimiz burada mıyız?' dedi kılıcını başını eğerek selamladığı Thorin'e verirken. 'Bir bakalım: Bir — bu

Thorin; iki, üç, dort, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, onbir; Fili ve Kili nerede? Tamam buradalar! oniki, onüç – ve işte Bay Baggins. ondört! Pekâlâ, pekâlâ! Daha kötü olabilir ve sonra tekrar daha iyi olabilir. Midilliler yok, yiyecek yok ve nerede olduğumuzu bilmek yok ve tam arkamızda da öfkeli goblin sürüleri! Devam edelim!'

Devam ettiler. Gandalf çok haklıydı: Geldikleri geçitlerin ötelerinde goblin gürültüleri ve korkunç çığlıklar duymaya başladılar. Bu onları eskisinden hızlı yaptı ve zavallı Bilbo onların yarısı hızda bile gidemediğinden – cücelere gelince şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki mecbur olduklarında müthiş bir hızda yuvarlanabilirler – Bilbo'yu sırtlarında taşımayı sıraya koydular.

Yine de goblinler cücelerden daha hızlı giderler ve bu goblinler yolu daha iyi biliyorlardı (ne de olsa yolları kendileri yapmışlardı) ve çılgınca öfkeliydiler; böylece cüceler yapabileceklerini yapsalar da, bağrış çağrışların gittikçe yaklaştığını işittiler. Yakında goblin ayaklarının, bir sürü ayağın, hemen bir önceki dönemecin arkasında yere vurduğunu bile duyabilirlerdi. Takip ettikleri tünelde, kırmızı meşalelerin titrek ışıkları tam arkalarından görülebiliyordu; ve adamakıllı yorulmuşlardı.

'Neden, neden sanki hobbit kovuğumdan ayrıldımki!' dedi Bombur'un sırtında hoplayıp duran zavallı Bay Baggins.

'Neden, neden sefil küçük bir hobbiti hazine avına getirdimki!' dedi kızgınlık ve dehşetten burnundan damlayan terle sersemlemiş zavallı şişman Bombur.

Bu noktada Gandalf geride kaldı ve Thorin de onunla birlikte. Keskin bir köşeyi döndüler 'Sıra sende!' diye bağırdı. 'Kılıcını çek Thorin!'

Yapılabilecek başka bir şey yoktu; ve goblinler bundan hoşlanmadılar. Çığlıklarla köşeyi dönerek aceleyle geldiklerinde Goblin-uçurucu ve Düşman-topuzu'nu tam şaşkın

gözlerinin önünde buz gibi ve parlarken buldular. Önde olanlar meşalelerini düşürdüler ve öldürülmeden önce bir çığlık attılar. Arkadakiler daha da bağırdılar ve geriye doğru fırlayarak hemen peşlerinden koşanlara çarptılar. 'Parçalayıcı ve Vurucu!' diye yırtındılar; ve az sonra hepsi karmakarışık olmuştu ve çoğu geldikleri yoldan aceleyle geriye kaçıştı.

İçlerinden birinin o köşeyi dönmesi epeyce zaman aldı. Bu arada cüceler tekrar goblin diyarının karanlık tünellerindeki uzun, çok uzun yollarına koyulmuşlardı bile. Goblinler bunu fark ettiklerinde meşalelerini söndürdüler, ayaklarına yumuşak ayakkabılar geçirdiler ve en keskin gözlü ve kulaklı, en hızlı koşucularını seçtiler. Bunlar karanlıktaki gelincikler kadar hızlı ve yarasalardan belki birazcık daha fazla gürültüyle ileri koştular.

İşte bu yüzden ne Bilbo, ne cüceler, ne de Gandalf geldiklerini duydu. Ne de gördüler. Ancak Gandalf, cücelerin ilerleyişine yardımcı olsun diye asasının soluk bir ışık salmasına izin verdiği için, arkalarında sessizce koşan goblinler tarafından görülüyorlardı.

Bilbo'yu tekrar taşımaya başlayan Dori, birden bire karanlıkta arkadan yakalandı. Bağırdı ve düştu; ve omuzlarındaki hobbit karanlığa yuvarlandı, başını sert bir kayaya çarptı ve başka hiçbir şey hatırlamadı.

BÖLÜM 5

KARANLIKTAKİ BİLMECELER

Bilbo gözlerini açtığında gerçekten açıp açmadığını merak etti; çünkü gözleri kapalıykenki kadar karanlıktı. Yakınlarında bir yerlerde hiç kimse yoktu. Korkusunu bir düşünün! Hiçbir şey duyamıyor, hiçbir şey göremiyor, yerdeki taşlar dışında hiçbir şey hissedemiyordu.

Yavaşça kalktı ve el yordamıyla tünelin duvarına değene dek dört ayak üzerinde emekledı; ama ne yukarda ne aşağıda bir şey bulabildi: Hiçbir şey, ne goblinlerden bir iz ne de cücelerden. Başı dönüyordu ve düştüğünde gittikleri yönden emin değildi. Yapabileceği en iyi tahmini yapıp sürünerek oldukça uzun bir süre ilerledi, ta eli birden tünelin zeminindeki soğuk metalden ince bir yüzüğe değene dek. Bu mesleğinde bir dönüm noktasıydı, ama o bunu bilmiyordu. Nerdeyse düşünmeden yüzüğü cebine attı; o anda hiçbir özel işe yarar gözükmüyordu. Daha öteye gitmedi, ama soğuk zemine oturup uzun bir süre kendini tam bir biçareliğe bıraktı. Kendisini evde, mutfağında jambonlu yumurta yaparken düşündü – çünkü içinde, şu ya da bu yemek vaktini çoktan geçirdiğini hissediyordu; ancak bu onu yalnızca daha da biçare yaptı.

Ne yapması gerektiğini düşünemedi, neler olduğunu da düşünemedi; ya da neden geride bırakıldığını; ya da eğer geride bırakıldıysa, goblinlerin onu neden yakalamadığını ya da neden başının bu denli acıdığını bile. Gerçek olan, gözlerden ve gönüllerden uzak, çok karanlık bir köşede

uzun bir süredir sessizce yatıyor olduğuydu.

Bir süre sonra piposuna rastladı. Piposu kırılmamıştı ve bu iyiydi. Sonra kesesini arandı, kesesinde biraz tütün vardı ve bu daha da iyiydi. Sonra kibrit arandı, ama bir tane bile bulamadı ve bu da hayallerini tümüyle yıktı. Ama aklı başına geldiğinde o da bunun kendisi için hayırlı olduğu fikrine katıldı. Bu korkunç yerde kibritlerin çakışı ve tütün kokusunun karanlık çukurlardan üzerine ne getireceğini Tanrı bilirdi Şu anda hâlâ çok eziyet görmüş hissediyordu kendisini. Ama kibrit için .tüm ceplerini boşaltıp her tarafını ararken eli küçük kılıcının – troll'lerden aldığı ve nerdeyse unuttuğu küçük hançerin – kabzasına değdi; neyseki pantolonunun içine sakladığı için goblinler hançeri fark etmemişti

Hemen çekip dışarı çıkardı. Gözlerinin önünde soluk ve loş parıldadı. 'Demek ki bu bir elf kılıcı,' diye düşündü; 've goblinler çok yakında değiller, ama yeterince uzak da değiller.'

Ama nedense rahatladı. Hakkında bir sürü şarkı söylenen goblin savaşları için Gondolin'de yapılmış bir kılıç taşıyor olmak fazlasıyla muhteşemdi. Üstelik aniden üstlerine gidildiğinde bu tür silahların goblinler üzerinde büyük bir etki yarattığını fark etmişti.

'Geri mi gitmeli?' diye düşündü. 'Hiç iyi bir fikir değil! Yanlara git! Olanaksız! Öne mi gitmeli? Yapılacak tek şey! Devam edelim!' Böylece ayağa kalktı ve küçük kılıcını önünde tutarak, bir eliyle duvarı yokluyor ve kalbi pıt pıt atıyorken hızla ilerledi.

Şimdi Bilbo kelimenin tam anlamıyla iç daraltıcı bir yerdeydi. Ama bu köşenin onun için, benim ya da sizin için olabileceğinden daha iç daraltıcı olmadığını unutmayın. Hobbitler pek de sıradan insanlar gibi değillerdir; her şeyden öte kovukları iyi havalandırılmış neşeli, hoş ve

goblin tünellerinden oldukça farklı olsa da, tünellere bizim alışık olduğumuzdan daha alışıktırlar ve yeraltında yön duygularını öyle kolay kolay kaybetmezler – ancak başlarına vurulduktan hemen sonra değil. Hem çok sessizce hareket edebilir ve kolaylıkla gizlenebilirler; yara bereleri harika bir biçimde iyileşir ve insanların ya hiç duymadıkları ya da uzun zaman önce unuttukları bilgece deyiş dağarcıkları vardır.

Her şeye rağmen Bay Baggins'in yerinde olmak istemezdim. Tünelin sonu yokmuş gibi gözüküyordu. Tek bildiği doğruca aşağıya yöneldiği ve bir iki dönüş ve kıvrılmanın dışında aynı yöne gittiğiydi. Arada bir yanlara açılan geçitler olduğunu kılıcının parıltısında görebiliyor ya da duvardaki elinden hissedebiliyordu. Goblinlerin ya da yarı hayali karanlık şeylerin çıkabileceği korkusuyla orayı hızlıca geçme dışında bunlara hiç aldırmadı. Gittikçe aşağılara, aşağılara gitti; yine de ilk başta kendisini şaşırtan, sonra da canını sıkacak denli sıklaşan, arada sırada bir yarasanın kulağının dibinde vınlaması dışında hiçbir ses duymadı. Böyle, devam etmekten nefret ederek, durmaya cesaret edemeyerek, yorgundan da yorgun hale gelene dek daha ne kadar devam ettiğini bilmiyorum. Sanki yarın ve hatta ötesindeki günlerde de devam edeceğe benziyordu.

Aniden hiçbir uyarı olmaksızın şap diye suya daldı ayağı! Uf! Su buz gibiydi. Bu onu zınk diye durdurdu. Bunun yalnızca yolda bir su birikintisi mi, geçidi geçen bir yeraltı akıntısı mı olduğunu bilmiyordu. Kılıç zorlukla pırıldıyordu. Durdu ve kendisini zorladığında, damlacıkların görünmeyen bir tavandan altındaki suya şıp şıp damladığını duyabiliyordu, ama başka hiçbir ses yokmuş gibi gözüküyordu.

'Demek ki bu bir su birikintisi ya da göl, bir yeraltı nehri değil,' diye düşündü. Yine de karanlığın içine dalmaya cesaret edemedi. Yüzemezdi ve fırlak, görmeyen

gözleriyle suda kıvrıla kıvrıla giden ince yapışkan şeyleri düşündü. Dağların içlerindeki su birikintisi ve göllerde yaşayan tuhaf şeyler; Tanrıbilir kaç yıl önce ataları buralara yüzerek gelen ve bir daha hiç dışarı çıkmayan ve bu arada karanlıkta görmeye çalışmaktan gittikçe büyüyen, büyüyen ve büyüyen gözleriyle balıklar; ayrıca balıktan daha da kaygan olan şeyler de vardır. Goblinlerin kendileri için yaptıkları bu tünel ve mağaralarda bile, karanlıkta olmak için dışardan içeri sızan ve onlar tarafından bilinmeyen şeyler vardır. Bu mağaralardan bazıları da, başlangıçta onları yalnızca genişleten ve geçitlerle birbirine bağlayan goblinlerden yüzyıllarca öncesine gidiyordu ve gerçek sahipleri hâlâ tuhaf köşelerde sinsice dolaşıp orayı burayı kolaçan ediyorlardır.

Burada, karanlık suyun kıyısındaki derin karanlıkta, küçük, kaygan bir yaratık olan yaşlı Gollum yaşardı. Nereden geldiğini ya da kim ve ne olduğunu bilmiyorum. O Gollum'du – ince yüzündeki iki koca yuvarlak solgun göz dışında karanlık kadar karanlık olan Gollum. Küçük bir kayığı vardı ve gölde – çünkü bu bir göldü; geniş, derin ve öldürücü soğuk – nerdeyse sessizce kurek çekerdi. Kayığı yandan sarkıttığı geniş ayaklarıyla yönlendirir, ama tek bir şıpırtı bile çıkartmazdı. Asla. Lamba gibi solgun gözleriyle, uzun parmaklarıyla bir düşünce hızıyla yakaladığı kör balıklardan arıyordu. Et de severdi. Bulabildiği zamanlarda goblin de iyi giderdi; ama onların kendisini hiç görmemesine dikkat ederdi. Etrafı kolaçan ettiği sıralarda, eğer su kıyısında bir yerlere yalnız gelecek olurlarsa arkalarından yakalayıp boğazlarını sıkardı. Onlarsa orada, aşağıda, dağın diplerinde, hoş olmayan bir şeyin pusuda beklediğine dair bir sezgileri olduğundan nadiren gelirlerdi. Çok uzun zaman önce buraya tünel açarlarken göle rastladılar ve daha öteye gidemediklerini fark ettiler. Böylece yolları bu yönde bitti ve – Koca Goblin onları bu

yone gondermediği sürece buraya gelmeleri için hiçbir neden yoktu. Bazen Koca Goblin in canı gölden balık isterdi ve bazen, ne balık ne de goblin geri gelirdi.

Aslında Gollum golün ortasında kaygan, kayalık bir adada yaşardı Şimdi solgun teleskop gibi gözleriyle uzaktan Bilbo'yu gözlüyordu. Bilbo onu göremiyordu, ancak Gollum onun bir goblin olmadığını görebildiği için Bilbo'yu çok merak ediyordu.

Bilbo yolunun ve sabrının sonuna geldiğinde şaşkın bir halde kıyıya oturmuşken, Gollum kayığına binip hızla adasından uzaklaştı. Birden çıkageldi ve fısıldadı ve tısladı.

'Kutsa bissi ve ıslat bissi assissim! Sanırım bu mükemmel bir ssiyafet; en assından bissi kendimisse getirecek lessetli bır parça, gollum!' Ve *gollum* dediği anda gırtlağından korkunç bir yutkunma sesi çıkarttı. Kendisine her zaman 'azizim' dediğı halde bu ses yüzünden bu ismi almıştı

Tıslama sesi hobbitin kulaklarına geldiğinde hobbit nerdeyse derisini bırakıp kaçacaktı ve aniden üzerine dikilmiş solgun gözleri gördü.

'Kimsin sen?' dedi hançerini ona doğru uzatarak

'Bu da ne, assissim?' diye fısıldadı Gollum (konuşacak kimse olmadığı için hep kendi kendine konuşurdu). Bunun ne olduğunu anlamaya gelmişti, doğrusu şu an pek aç değildi, yalnızca meraklanmıştı; yoksa önce yakalar sonra fısıldardı.

'Ben Bay Bilbo Baggins. Cüceleri kaybettim ve büyücüyü kaybettim ve nerede olduğumu bilmiyorum ve eğer gidebıleceksem bilmek de istemıyorum.'

'Ellerinissde ne var?' dedi Gollum pek de hoşlanmadığı kılıca bakarak.

'Bir kılıç, Gondolin'den gelen bir kama!'

'Ssss,' dedi Gollum oldukça nazikleşerek, 'Belki sıss burada otururrsslarss ve bir küçücükssle ssohbet, ederlerss,

assisssim. Bilmece ssever, belki ssever mi?' Şu anda ne olursa olsun, hobbit ve kılıç hakkında bir şeyler öğrenene, gerçekten yalnız olup olmadığını, yenip yenmeyeceğini ve kendisinin gerçekten aç olup olmadığını anlayana dek dostça gözükmeye istekliydi. Bilmeceler tek düşünebildiği şeydi. Çok çok önce, tüm arkadaşlarını kaybetmeden ve tek başına buraya sürülmeden ve aşağılara, taa aşağılara dağların altındaki bu karanlığa sığınmadan once, bu bılmeceleri sormak ve bazen de tahmin etmek, kovuklarında oturan diğer komik yaratıklarla oynadığı tek oyundu.

'Çok âlâ,' dedi yaratığı daha fazla tanımak, gerçekten yalnız, vahşi ya da aç ya da goblinlenn dostu olup olmadığını anlayana dek kabul etmekte hevesli olan Bilbo.

'Önce sen sor,' dedi. Çünkü bilmece düşünecek zamanı olmamıştı.

Böylece Gollum tısladı

Nedir kökleri var kımse görmez,
Uzundur ağaçlardan bile boyu
Uzar gider yukarı doğru,
Ama ne var ki hıç mi hıç büyümez?

'Basit!' dedi Bilbo. 'Dağ bu, sanırım.'

'Kolay mı tahmin ediyor? Aramıssda bir yarıss yapmalı, assissim Eğer assiss sorarssa ve o yanıtlamasssa, biss yerler onu assıssim. Eğer o bisse sorarssa ve biss yanıtlamassak o ssaman biss, o ne istersse yaparlarss, hı? Bıss çıkışss yolunu gössterirs, evets!'

'Pekâlâ!' dedi Bilbo karşı çıkmaya cesaret edemeyerek ve kendisini yenmekten kurtaracak bilmeceler düşünmek için kafa patlattı.

Bır kızıl tepede otuz beyaz at,

İlkin getirirler geviş yemle,
Sonra vururlar ayaklarını yere,
Sonra dururlar hiçbiri kıpırdamaz.

Bu sormak için düşünebildiği tek şeydi. Aklı daha çok yeme fikrine takılmıştı. Bu da oldukça eski bir bilmeceydi ve Gollum da sizin gibi cevabı bildi.

'Bayats hikâye, bayats hikâye,' diye tısladı. 'Dişler! dişler! assissim; ama bissim ssadece altı ssahipler!' Sonra ikinci bilmecesini sordu.

Sessizdir bağırır,
Kanatsızdır çırpınır,
Dişsizdir, ısırır,
Dudaksızdır mırıldanır

'Bir saniye!' diye bağırdı yeme konusunda huzursuz huzursuz düşünen Bilbo. Neyseki buna benzer bir şey daha önce duymuştu ve aklını başına toplayıp cevabı düşündü 'Ruzgâr, rüzgâr tabii ki,' dedi ve hemencik bir tane uydurduğu için de sevindi. 'Bu, küçük iğrenç yeraltı yaratığını şaşırtacak,' diye düşündü:

Bir göz mavi bir yüzde
Gördü bir göz yeşil bir yüzde
'Benziyor bu goze o goz'
Dedi birinci göz,
'Ama ki alçak bir yerde'
'Değil yükseklerde bir yerde '

'Ss, ss, ss' dedi Gollum. Çok çok uzun zamandır yeraltındaydı ve bu tür şeyleri unutuyordu. Bilbo kötü yaratığın yanıt veremeyeceğini ümit etmeye başlıyordu ki, Gollum yüzyıllar, yüzyıllar, yüzyıllar önce, büyükannesiyle

bir nehir kıyısındaki bir çukurda yaşadığı zamanların anılarını canlandırdı! 'Sss, sss, assissim,' dedi, 'Papatyalardaki güneş demek, oyle demek.'

Ancak bu sıradan yerüstü günlük bilmeceleri onun için yorucuydu Üstelik ona daha az yalnız, sinsi ve iğrenç olduğu günleri hatırlatıyordu ve bu da onu çileden çıkartıyordu. Dahası onu acıktırıyordu: Bu yüzden bu sefer birazcık daha zor ve daha sevimsiz bir şey denedi:

O mu görülemez ve hissedilemez,
Bir de duyulamaz ve koklanamaz,
Yatar yıldızlardan öte tepelerden içe,
Doldurur boş kovukları ve de.
İlk gelir öncekini takip eder
Yaşama son verir, kahkahayı ölüme mahkûm eder.

Gollum adına büyuk şanssızlık, ama Bilbo bu turden bir şeyi daha önce duymuştu ve yanıt nasılsa tümüyle çevresindeydi. 'Karanlık!' dedi başını bile kaşımadan ya da düşünme şapkasını takmadan.

Menteşesiz, anahtarsız, kapaksız bir kutudur,
Ama altın hazine içinde gizlidir,

diye, gerçekten zor bir tane düşünene dek zaman kazanmak için sordu. Bunun, her zamanki kelimelerle sormadığı halde, müthiş kolay bir 'bayat hikâye' olduğunu düşünüyordu. Ama Gollum için iğrenç bir numara oldu. Kendi kendine tıssladı, ama yine de cevabı bulamadı; fısıldadı ve kendi kendine söylendi.

Bir süre sonra Bilbo sabırsızlanmaya başladı. 'Evet, nedir bakalım?' dedi. 'Çıkarttığın seslere bakarsak, düşündüğün gibi yanıt kaynayan bir çaydanlık değil.'

'Bir şans versssin; bisse bir şans versin assissim-ss-ss.'

'Pekâlâ,' dedi Bilbo uzun bir zaman verdikten sonra, 'Sence nedir?'

Ama Gollum birden, uzun zaman önce kuş yuvalarından yaptığı hırsızlıkları ve nehir kıyısında oturup büyükannesine emmeyi öğrettiği şeyleri hatırladı – 'Yumurtalarlar!' diye tısladı. 'Yanıt yumurtalarlar!' Sonra o sordu:

Canlıdır ama yoktur soluk,
Ölüm kadar soğuk;
Hep içer, hiç susamaz,
Zırhı var, hiç şıngırdamaz.

O da bunun müthiş kolay olduğunu düşündü, çünkü yanıt hep aklındaydı. Ama yumurta sorusuyla aklı öyle başından gitmişti ki o anda daha iyisini düşünemedi. Yine de bu, elinde olsa suyla hiç ilgisi olmayacak Bilbo için iyi bir soru oldu. Evinizde rahat rahat oturduğunuz ve düşünmenizi engelleyecek bir yenilme tehlikesi olmadığı için cevabı göz kırpana dek bulacağınızı tahmin edebiliyorum. Bilbo oturdu ve bir iki kez boğazını temizledi, ama yanıt gelmedi.

Bir süre sonra Gollum kendi kendine zevkle tısslamaya başladı. 'Acaba nefiss mi, assissim? Acaba sulu sulu mu? Acaba enfesçe çıtırdar mı?' Karanlıkta dikkatle Bilbo'yu süzmeye başladı.

'Bir saniye,' dedi hobbit korkudan titreyerek 'Daha şimdi sana uzun güzel bir şans verdim.'

'Acele etmeliss, acele!' dedi Gollum, Bilbo'yu ele geçirmek için kayığından kıyıya çıkmaya başlıyorken. Ancak uzun, örümcek ağımsı ayağını suya sokunca, bir balık korkuyla sudan fırlayıp Bilbo'nun ayakparmakları üzerine düştü.

'Uff!' dedi, 'soğuk ve yapışkan!' ve sonra aklına geldi.

'Balık! Balık!' diye bağırdı. 'Yanıt balık!'

Gollum korkunç derecede hayal kırıklığına uğramıştı, ama Bilbo, onu kayığına geri dönmek ve düşünmek zorunda bırakmak için sorabileceği kadar çabuk bir bilmece sordu

Hiç-ayak tek-ayak ustünde yatar, çift-ayak üç-ayak yanında oturur, dört-ayak da bir şeyler kapmıştır.

Bu bilmece için pek de doğru zaman değildi, ama Bilbo acele ediyordu. Eğer başka bir zaman sormuş olsaydı Gollum bunu tahmin etmekte zorlanabilirdi. Ama balıktan bahsettiği için 'hiç-ayak' pek öyle zor değildi ve ondan sonra gerisi de kolaydı. 'Küçük bir masada balık, masanın başında taburede oturan bir adam ve kedinin de kemikleri var. Tabii ki yanıt buydu ve Gollum da az sonra yanıtı söyledi. Sonra zor ve korkunç bir şey sormanın vakti geldiğini düşündü. Şunu söyledi:

Bu şey yalayıp yutar her şeyi:
Kuşları, hayvanları, ağaçları, çiçekleri;
Çiğner demiri, ısırır çeliği,
Sert taşları öğütür yemek gibi,
Katleder kralı, harabeye çevirir kenti
Ve yüce dağları devirir geçer.

Zavallı Bilbo karanlıkta oturup öykülerde anlatıldığını duyduğu tüm devlerin ve canavarların isimlerini düşündü, ama hiçbiri tüm bu şeyleri yapmamıştı. Cevabın biraz daha değişik olduğuna ve bilmesi gerektiğine dair içinde bir his vardı, ama aklına gelmiyordu. Korkmaya başladı, ki bu düşünmek için kötüdür. Gollum kayığından çıkmaya başladı. Suya atladı ve kıyıya doğru yürüdü Bilbo kendisine doğru gelen gözleri göremiyordu. Dili adeta damağına yapışmıştı. 'Bana biraz daha zaman ver! Bana zaman ver!' diye bağırmak istedi, ama ağzından şu çıktı birden:

'Zaman! Zaman!'

Bilbo tümüyle şans eseri kurtulmuştu. Yanıt buydu elbette.

Gollum bir kez daha hayal kırıklığına uğradı ve şimdi hem kızmaya hem de oyundan yorulmaya başlıyordu. Zaten onu iyice acıktırmıştı. Bu sefer kayığına geri dönmedi. Karanlıkta Bilbo'nun yanına oturdu. Bu hobbiti korkunç derecede huzursuz etti ve aklını başından aldı.

'Bısse bır ssoru ssormalı, assissim evets, evets, evets Tahmin etmek için bir ssoru daha evetss, evetss,' dedi Gollum.

Ama o iğrenç, ıslak, soğuk şey yanında otururken ve pençeleriyle vurur ve dürtüklerken hiçbir soru düşunemedi. Kendisini kaşıdı, çimdikledı, ama yine de aklına bir şey gelmedi.

'Ssor bisse! Ssor bisse!' dedi Gollum

Bilbo kendisini çimdikledi, tokatladı, küçük hançerini daha bir sıkı kavradı; diğer eliyle cebini bıle kurcaladı. Orada geçitte bulduğu ve unuttuğu yüzüğü buldu.

'Cebimde ne var?' dedi yüksek sesle. Kendi kendine konuşuyordu, ama Gollum bunu bir bılmece sandı ve korkuyla altüst oldu.

'Adil değil! Adil değil!' diye tısladı. 'Assissim bisse küçük ığrenç ceplerinde ne olduğunu sorması adil değil, değil mi?'

Bilbo ne olduğunu görerek ve sorucak daha iyi bir şeyi olmadığından bu soruya saplandı. 'Cebimdeki ne?' dıye sordu daha da yüksek sesle

'S-ss-s-s,' diye tıssladı Gollum. 'Bısse üç tahmın vermeli asssisssm, üç tahmın '

'Pekâlâ! Tahmin et bakalım!' dedi Bilbo.

'Ellerler!' dedi Gollum

'Yanlış,' dedi şans eseri elini tekrar dışarı çıkartmış olan Bilbo. 'Tekrar tahmin et!'

'S-ss-s-s-s,' dedi Gollum öncekinden daha allak bullak Kendi ceplerinde sakladığı her şeyı düşündü; balık kılçıkları, goblinlerin dişleri, ıslak kabuklar, bir parça yarasa kanadı, uzun sivri dişlerini bılemek .çin keskin bir taş ve diğer iğrenç şeyler Diğer insanların ceplerinde ne taşıdıklarını düşünmeye, bulmaya çalıştı.

Bıçak!' dedi sonunda.

'Yanlış!' dedı kendinınkini bir süre önce kaybetmiş olan Bilbo. Son hak!'

Şimdi Gollum, Bilbo'nun yumurta sorusunu sorduğundakinden daha beter bir haldeydi. Tıssladı, söylendi ve öne arkaya sallanıp ayaklarını yere vurdu ve sağa sola sallanıp kıpır kıpır kıpırdandı, ama yine de son hakkını harcamaya cesaret edemedi.

'Hadi!' dedi Bilbo. 'Bekliyorum!' Emın ve neşelı görünmeye çalıştı, ama Gollum doğru tahmin etmese de oyunun nasıl biteceği konusunda pek emin değıldı.

'Süre doldu!' dedi

'İp ya da hiçbir şey' diye çığlık attı Gollum, pek de adil olmayarak – tek seferde ikı tahmin yaparak

'İkisi de yanlış,' diye bagırdı Bılbo oldukça rahatlayarak ve ayağa zıplayıp, arkasını en yakın duvara dayadı ve küçük kılıcını salladı. Bilmece oyununun çok eskı zamanlardan kaldığını ve kutsal olduğunu ve kotu yaratıkların bile bunu oynadıklarında hile yapmaya korktuklarını tabii ki bıliyordu Ama yine de bu kaygan şeyın herhangi bir sözü tutacağına güvenmıyordu. Kaytarmak için herhangı bir özür işini gorürdü ve her şeyden öte, şu son soru eski yasalara gore pek de zekice bir bılmece değildı.

Ama her şeye rağmen Gollum hemen saldırmadı Bılbo'nun elındekı kılıcı gorebılıyordu. Kıpırdamadan, titreyerek ve fısıldayarak oturdu. Sonunda Bilbo daha fazla bekleyemedı.

'Evet?' dedı. 'Verdiğın söze gelelim. Gitmek istiyorum.

Bana yolu göstermelisin!'

'Böyle mi dedik assissim? İğrençss küssücük Bagginss'e çıkış yolunu gostermek evets, evets. Ama ceplerinde ne var ha? İp yok assisim, ama hiçbir şey de değıl. Oh hayır! Gollum!'

'Aldırma,' dedi Bilbo. 'Söz sözdür.'

'Ters, kıssgın, sabırsıss, assissim' diye tısladı Gollum. 'Ama beklemeli, evet beklemeli. Tünellere bu denli acele gıdemeyiss. Önce gitmeli ve bir şeyler, evet, bisse yardımcı olacak bir şeyler almalıyıss.'

'Pekâlâ, acele et!' dedi Gollum'un uzaklaşmasından rahatlık duyan Bilbo. Yalnızca bahane bulduğunu ve geri gelmeyeceğini düşündü. Gollum neden bahsediyordu? Karanlık gölde yararlı ne bulundurabilirdı ki? Ama yanılıyordu Gollum geri gelmek niyetindeydi. Şimdi ofkeli ve açtı. Ve sefil kötü bir yaratıktı ve çoktan bir plan yapmıştı.

Yakında Bilbo'nun hakkında hıçbir şey bilmedıği adası vardı ve orada gizli yerinde birkaç işe yaramaz süprüntü, bir de çok güzel, çok çok guzel, çok harika bir şey saklıyordu. Bir yüzüğü, altın ve değerli bir yüzüğü vardı.

'Doğum günü hedıyem!' dıye fısıldadı kendi kendine bitmez karanlık günlerde sık sık yaptığı gibi. 'Şimdi bunu istiyoruss evets ısstiyoruss!'

Bunu istiyordu çünkü bu bir güç yüzüğüydü ve eğer bu yüzüğü parmağınıza geçırirseniz görünmez oluyordunuz, yalnızca tam gün ışığında ve yalnızca golgenizle görülebılirdiniz, o da titrek ve belli belirsiz olurdu.

'Doğum günü hediyem! Bana doğum günumde geldi assissim.' Tıpkı her zaman kendi kendisine söylediği gibi. Ancak bu yüzükler eskı günlerde, yüzyıllar once dünyada ortalıktayken Gollum'un nasıl elde ettiğini kım bılebilirki? Belki onlara hükmeden Efendi bile bunu söyleyemezdi. Gollum ilk başlarda, sıkılana dek yüzüğü takıyordu; sonra

sürtüne sürtüne yara edene dek tenine yakın bir kese içinde sakladı; şimdi genellikle adasında, bir kayadaki oyukta saklıyordu ve bakmak için her zaman oraya gidıyordu. Ama yıne de bazen ayrı kalmaya dayanamadığı zamanlarda ya da çok çok aç olduğunda ve balıktan sıkıldığında onu takıyordu. Sonra karanlık geçitler boyunca sürünür ve yolunu kaybetmiş goblinlere bakınırdı. Meşalelerin yandığı ve gözlerini kamaştırıp acıttığı yerlere bile girmeyi göze alabilirdi. Oh, evet, oldukça güvenli. O parmaklarını boğazlarına dolamadıkça kımse onu gormez, kimse onu fark etmezdi Daha yalnızca bir iki saat önce takmıştı ve afacan bir goblın çocuk yakalamıştı. Nasıl da ciyaklamıştı. Kemirilecek bir ya da iki kemiği halen duruyordu, ama Gollum daha yumuşak bir şeyler istiyordu.

'Oldukça güvenli, evets,' diye fısıldadı kendi kendisine. 'Bizı görmeyecek, görecek mi assissim? Hayır. Bissi görmeyecek ve küçük iğrenç kılıcı bir işe yaramayacak, evet oldukça

Bilbo'nun yanından aniden kayıp, kayığının yüzdüğü karanlığa daldığı sırada aklından bunlar geçiyordu Bilbo onu son kez gördüğünü sandı. Yine de bir süre bekledi, çünkü tek başına yolunu nasıl bulabileceği konusunda hiçbir fikri yoktu.

-Birden bir çığlık duydu. Bu çığlık sırtındaki tüyleri bile ürpetti. Karanlıkta sese bakılırsa Gollum pek de uzak olmayan bir yerde küfredip bağırıyordu. Adasında orayı burayı eşeliyor ve boşu boşuna aranıp taranıyordu.

'Nerssde bu? Nerssde bu?' diye ağladığını duydu Bilbo. 'Kayboldu, assissim, kayboldu, kayboldu! Beddua bisse, essin bissi assissim kayboldu.'

'Ne oldu?' diye bağırdı Bilbo. 'Ne kaybettin?'

'Bisse sormamalı,' dıye feryat etti Gollum. 'Ona ne, hayır, gollum! Kayboldsu, gollum, gollum, gollum '

'N'olmuş yani, ben de!' diye bağırdı Bilbo 'Ve

bulunmak istiyorum ve oyunu kazandım ve sen söz verdin. Bu yüzden buraya gel! Gel ve dışarıya çıkan yolu bulmama yardım et ve sonra aramana devam et!' Gollum tümüyle perişan gözükse de Bilbo yüreğinde merhamet bulamadı ve Gollum'un bu denli çok istediği bir şeyin pek de iyi bir şey olmadığına dair bir his vardı içinde. 'Gel buraya!' diye bağırdı.

'Hayır, henüss değil, assıssim! diye yanıtladı.

'Ama benim son sorumu hiç de bilemedin ve söz vermiştin,' dedi Bilbo.

'Hiç bilemedim!' dedi Gollum Sonra aniden karanlıktan keskin bır tısslama geldi. Onun ceplerınde nesi var?' 'Bunu bize ssoyle. Once bunu söylemeli '

Bilbo'nun bildiği kadarıyla, söylememesi için özel bir neden yoktu. Gollum'un aklı bir tahmine onunkından çabuk gitmişti; bu da doğaldı, çünkü Gollum yüzyıllarca bu tek şeyin üzerine düşmüş ve hep çalınmasından korkmuştu. Ama Bilbo'nun canı bu gecikmeden sıkılmıştı. Her şeye rağmen korkunç riskli bir oyunu oldukça adil bir biçimde kazanmıştı. 'Yanıtlar tahmin edilmek içindir, söylenmek için değil,' dedi.

'Ama hiç de adil bir soru değildi!' dedi Gollum. 'Bir bılmece değildi, assiss, hayır!'

'Oh, pekâlâ, eğer mesele sıradan sorularsa,' diye yanıtladı Bilbo. 'O halde önce ben bir soru sordum. Ne kaybettin? Bana bunu söyle!'

'Ceplerinde ne varss?' Ses daha yüksek ve keskin tısslayarak geldi ve şimdi Bilbo ona doğru baktığında korkutan iki küçük ışık noktacığının onu süzdüğünü görüyordu. Gollum'un beynindeki şüphe büyüdükçe, gözlerinin ışığı solgun bir alevle yanıyordu.

'Ne kaybettin?' diye üsteledi Bılbo.

Ama şimdi Gollum'un gozleri yeşil bir ateş halini almıştı ve hızla yaklaşıyordu Gollum tekrar kayığına bindi ve vahşi

bir tavırla karanlık kıyıya doğru ayak çırptı; ve yüreğini öyle bır kayıp ve şüphe öfkesi doldurdu ki artık hiçbir kılıç ona korku veremezdi.

Bilbo sefil yaratığı neyin çıldırttığını bulamadı, ama her şeyin mahvolduğunu ve Gollum'un ne pahasına olursa olsun onu öldürmek niyetinde olduğunu gördü. Tam zamanında döndü ve geldiği geçitten yukarı, duvara yakın kalarak ve sol eliyle yoklayarak körce koştu.

'Ceplerinde nessi vars?' diye yüksek bir tısslama ve Gollum'un kayığından atlama sesini, şlap, duydu arkasından. 'Neyim var benım, ben de merak ediyorum?' dedi kendi kendisine hızlı hızlı soluyup düşe kalka ilerlerken. Sol elini cebine soktu. Yüzük, aranan işaret parmağına kayıp geçerken metalin soğukluğunu hissetti.

Tıslama tam arkasındaydı. O sıra arkasına döndü ve Gollum'un gözlerini eğimi tırmanan iki küçük yeşil lamba gibi gördü. Dehşete düşüp daha hızlı koşmaya çabaladı, ama birden ayak parmaklarını yerdeki bir çıkıntıya çarptı ve kılıcı altında, iki seksen yere uzandı.

Bir saniye sonra Gollum üzerindeydi. Ama Bilbo bir şey yapamadan, soluklanamadan, kendini kaldıramadan ya da kılıcını sallayamadan, Gollum fısıldayıp küfrederek onu fark etmeden geçip gitti.

Bu da ne demekti? Gollum karanlıkta görebiliyordu. Bılbo arkadan bile gözlerinin soluk soluk parladığını görebiliyordu. Acıyla ayağa kalktı ve şimdi tekrar belli belirsiz parlayan kılıcını kınına soktu ve sonra tedbiri elden bırakmadan onu takip etti. Başka yapılacak bir şey yok gibiydı. Sürünerek Gollum'un suyuna dönmek pek akıllıca değildi. Belki takip ederse, Gollum, farkına varmadan onu bir çıkış yoluna götürebilirdi

'Kahretssin! kahretssin! kahretssin'' diye tısladı Gollum. 'Bagginss'i kahretssın! Gitti. Ceplerins de ne varss? Biliyoruss. Biliyoruss assisim. Onu buldu, evet bulmuş

olmalı. Doğum günü hediyem.'

Bilbo kulak kabarttı. Sonunda o da anlamaya başlıyordu Birazcık acele etti ve halen arkasına bakmadan çabuk çabuk ilerleyen ve Bılbo'nun duvarlardaki silik parıltıdan gördüğü kadarıyla kafasını bir o tarafa bir bu tarafa sallayan Gollum'un arkasından cesaret edebildiği denli yaklaştı.

'Doğum günü hediyem! Kahretssin! Nassıl da kaybettik onu, assissim? Evet, tamam bulduk. Buraya son gelişimissde, o küçük iğrenç viyaklayıcıyı büktüğümüssde. Tamam bulduk. Kahretssin! Tüm bu yüssyıllar ve yüssyıllardan sonra elimissden kayıp gitti. Gitti, gollum.'

Birden Gollum oturdu ve vızıldayan korkunç feryat figan, dinlenemez bir sesle ağlamaya başladı. Bilbo durdu ve kendini tünel duvarına dümdüz yapıştırdı. Bir süre sonra Gollum ağlamayı kesip konuşmaya başladı. Kendi kendisiyle tartışır gıbıydı.

'Tekrar geriye dönüp aramak iyi bir fikir değil, hayır. Ssiyaret ettiğimiss tüm yerleri hatırlamıyorlar. Bunun yararı yok. Bagginss'in ceplerinsde; iğrenç dedektifçi onu buldu. Biss bunu bilır, bunu söylerlers.

'Biss tahmin ediyoruss, assissim, yalnızca tahmin ediyoruss. O iğrenç yaratığı bulup sıkıştırmadan bilemeyiss. Ama hediyenin ne yapabildiğini bilmiyor, di mi? Onu yalnızca ceplerlerinde ssaklayacak. Bilmiyor ve ussağa gidemess. Ssaten kayboldu, iğrenç meraklı şey. Çıkış yolunu bılmiyor. Öyle söyledi.

'Öyle söyledi, evets; ama o hilekâr. Ne ima ettiğini söylemiyor. Ceplerinde ne olduğunu söylemeyecek Biliyor. Bir giriş bildiğine göre, bir çıkış da biliyor olmalı, evet. Arka kapıya gitti. Arka kapıya, evet oraya.

'O halde goblinlerler onu yakalayacak. O yoldan dışarı çıkamass assissim.

'Sss, sss, gollum!' 'Goblinlerler! Evet ancak eğer hediye, bıssim assissim hediyemiss ondaysa, goblinlerler onu ele

geçirecek, gollum! Onu bulacaklar, onun ne yapabildiğini bulacaklar. Sonra hiçbir ssaman güvenlikte olmayacağıss, asla, Gollum! Goblinlerlerden birisi onu takacak ve sonra hiç kimse onu görmeyecek. Orada olacak, ama görülmeyecek. Bissim sseki gösslerimiss bile onun farkına varmayacak ve tüyler ürperterek ve kurnassca gelip bissi yakalayacak, gollum, gollum!

'O halde konuşmayı keselim assissim ve acele edelim. Eğer Baggins o yöne gitmişse, çabucak gidip bakmalıyız. Git! Şimdi ussak değil. Acele et!'

Gollum bir sıçramayla ayağa kalktı ve dehşet bir hızla ayaklarını sürterek yürümeye başladı. Asıl korkusu bir çıkıntıya takılıp gürültüyle düşmek olsa da Bilbo da arkasından tedbiri elden bırakmayarak koşuştutdu. Aklı bir ümit ve merak girdabı içindeydi. Elinde bulunan yüzük sihirli bir yüzük gibi görünüyordu: İnsanı görünmez yapıyordu! Bu tür şeyleri duymuştu tabii eski hikâyelerde; ama kazara bir tane bulmuş olmasına inanmak güçtü. Yine de işte ortadaydı. Parlak gözleriyle Gollum, bir adım ötesinden geçip gitmişti.

Önde Gollum flip, flap diye sesler çıkartarak, tıslayarak ve küfrederek, arkada Bilbo bir hobbitin gidebileceği kadar yumuşak, devam ettiler. Az sonra Bilbo'nun aşağı gelirken fark ettiği, oraya buraya yan geçitlerin açıldığı yere geldiler. Gollum hemen onları saymaya başladı.

'Bir solda, evets. Bir sağda, evets. İki sağda evets, evets. İki solda, evets, evets.' Ve devam etti.

Sayı büyüdükçe yavaşladı ve titrek ve ağlamaklı bir hal aldı; çünkü suyu gittikçe arkalarda bırakıyordu ve korkmaya başlıyordu. Goblinler ortalıkta olabilirdi ve yüzüğünü de kaybetmişti. Sonunda yukarı çıkarlarken alçak bir deliğin önünde durdu.

'Yedi sağda, evets. Altı solda, evets,' diye fısıldadı. 'İşte bu. Bu arka kapıya giden yol, evet.' İşte geçit burada.'

İçeriyi dikkatle süzdü ve geri çekildi. 'İçeriye girmeye kalkışmamalıyıss, assissim, hayır kalkışmamalıyıss. Goblinlerler orada aşağıdalar. Bir sürü goblinler. Kokularını alıyoruss. Ssss!'

'Ne yapacağız? Kahretsin onları ve essin onları! Burada beklemeliyiss, assissim, birazcık beklemeli ve görmeli.'

Böylece tamamen durdular. Gollum her şeye rağmen Bilbo'yu çıkış yoluna getirmişti, ama Bilbo içeri giremiyordu! Gollum kamburunu çıkartmış tam deliğin önünde oturuyordu ve başını dizlerinin arasında yanlara salladıkça gözleri buz gibi soğuk parlıyorlardı.

Bilbo sürünerek bir fareden daha sessizce duvardan uzaklaştı; Ama Gollum hemen irkildi ve burnunu çekti ve gözleri yeşile döndü. Yumuşak ama tehditkâr bir tavırla tıssladı. Hobbiti göremiyordu ama şimdi pür dikkat kesilmişti ve karanlığın keskinleştirdiği başka duyuları da vardı: İşitme ve koku alma. Düz elleri yere yayılı, başı önde ve burnu nerdeyse taşa doğru yere çömelmiş duruyordu Kendi gözlerinin ışıltısında yalnızca siyah bir gölge olarak görünmesine rağmen, Bilbo onun bir yay kadar gergin ve sıçramaya hazır olduğunu görebiliyor ya da hissedebiliyordu.

Bilbo nerdeyse nefes almayı kesti ve donup kaldı. Umutsuzdu. Hazır biraz daha gücü kalmışken bu korkunç karanlıktan çıkıp gitmeliydi. Çarpışmalıydı. Bu pis yaratığı bıçaklamalı, gözlerini çıkartmalı, onu öldürmeliydi. Onu öldürmek istemişti. Yo, hayır, bu adil bir çarpışma değildi. Bilbo şimdi görünmezdi. Hem Gollum'un kılıcı yoktu. Doğrusu Gollum onu öldürmekle tehdit etmemiş ya da henüz buna kalkışmamıştı. Hem bıçare, yalnız ve kaybolmuştu. Bilbo'nun yüreğinden ani bir anlayış, dehşetle karışık bir acıma fışkırdı: Işıktan ya da daha iyi olma ümidinden yoksun, sert kaya, soğuk balık, sinsilik ve fısıltı dolu, sonsuz ve belirsiz günler. Tüm bu düşünceler

yıldırım hızıyla gözünün önünden geçti geçti. Ürperdi. Ve sonra yine yıldırım hızıyla, sanki yeni bir güç ve kararın yardımıyla sıçradı.

Bir insanı düşünürsek öyle büyük bir sıçrama değil, yalnızca karanlıkta öylesine bir sıçramaydı bu Tam Gollum'un kafasının üzerinden, üç ayak havaya ve yedi ayak ileriye; geçitin alçak bir kemerinden kafatasını kırmaktan kılpayı kurtulduğunu bilseydi ne olurdu kimbilir.

Gollum kendisini geriye attı ve hobbit üzerinden uçarken yakalamaya çalıştı, ancak çok geçti. Elleri seyrek havayı yakaladı ve Bilbo güçlü ayaklarının üzerine düşüp hızla yeni tünelden aşağı ilerledi. Gollum'un ne yaptığını görmek için arkasına dönmedi. Önceleri nerdeyse bir tısslama ve küfür farkıyla tam ayaklarının dibindeydi, ama sonra geride kaldı. Aniden kin ve umutsuzluk dolu, insanın kanını donduran bir feryat geldi. Gollum bozguna uğramıştı. Daha öteye gitmeye cesaret edemedi. Kaybetmişti, avını kaybetmişti ve aldırdığı tek şeyi, assissını de kaybetmişti. Çığlık, Bilbo'nun yüreğini ağzına getirdi, ama yine de devam etti. Şimdi ses bir yankı kadar zayıf, ama tehditkâr, arkalardan geliyordu.

'Hırsıss, hırsıss, hırsıss Baggins! Ondan nefret ediyoruss, biss ondan nefret ediyoruss, ondan sonsussa dek nefret ediyoruss.'

Sonra sesizlik çöktü. Ama bu da Bilbo'ya tehditkâr geldi. 'Eğer goblinler çok yakındaysa kokularını almış olmalı,' diye düşündü. 'O halde onun bağırtısını ve küfürlerini duymuş olmalılar. Şimdi dikkatli ol, yoksa bu yol seni daha beter şeylere götürür.'

Geçit alçaktı ve özensiz yapılmıştı. Tüm dikkatine rağmen bazı zamanlarda yerdeki iğrenç sivri uçlu taşlara zavallı ayak parmaklarını vurduğu zamanlar dışında çok zor değildi hobbit için. 'Goblinler için biraz alçak, en azından büyük olanları için,' diye düşündü Bilbo, bu dağların

goblinlerinin büyük olanlarının bile, elleri nerdeyse yere değecek kadar iyice eğilerek, inanılmaz bir hızla gittiklerini bilmeyerek

Az sonra aşağıya inen geçit tekrar aşağı inmeye başladı ve bir süre sonra da sarpca tırmanmaya. Bu Bilbo'yu yavaşlattı. Ama sonunda eğim bitti, geçit bir köşeyi döndü ve tekrar aşağı indi ve orada, küçük bir yokuşun dibinde, bir diğer köşeyi geçince bir ışık gözüne ilişti. Ateş ya da fener ışığı gibi kırmızı bir ışık değildi bu, daha çok soluk gün ışığı gibi bir ışıktı. Sonra Bilbo koşmaya başladı.

Bacaklarının taşıyabileceği denli hızla ilerleyip son dönemeci donunce aniden açık bir alana geldi ve ışık, karanlıkta bu denli uzun zamandan sonra, ışık gozkamaştırıcı denli parlak gözüktü gözüne. Aslında yalnızca büyük, taş bir kapının açık bırakıldığı bir yerde, kapı aralığındaki bir ışık sızıntısıydı.

Bilbo gözlerini kırptı ve sonra aniden goblinleri gördü: Kapının tam iç tarafında, tümüyle zırhlı ve kınından çekilmiş kılıçlarla oturmuş koca gözlerle kapıyı ve kapıya giden yolu gözlüyorlardı. Uyanık, cin gibi ve her şeye hazır haldeydiler.

Onlar onu, o onları görmeden önce gördüler. Evet, onu gördüler. Ya kazayla ya da yeni efendisini benimsemeden önceki son numarası olarak yüzük parmağında değildi. Goblinler keyif çığlıklarıyla uzerine doğru koşturdular. Korku ve yitim sancısı Gollum'un çaresizliğinin yankısı gibi Bilbo'yu sardı ve kılıcını çekmeyi bile unutarak, ellerini ceplerine soktu. Ve yüzük hâlâ orada, sol cebindeydi ve parmağına geçti. Goblinler birdenbire durdular. Ona dair hiçbir şey göremiyorlardı. Ortadan kaybolmuştu. Öncekinin iki katı kuvvetle bağırdılar, ama o denli keyifle değil.

'Nerede?' diye yırtındılar.

'Geçit, geçitten yukarı gidin!' diye bağırdı bazıları.

'Bu taraftan!' diye çığlık attı bazıları 'Şu taraftan!' diye çığlık attı diğerleri.

'Kapıyı gözetleyin!' diye kükredi şefleri.

Islıklar çalındı, zırhlar şangur şangur birbirine çarptı, kılıçlar tıngırdadı, goblinler küfrettiler, beddua ettiler birbirlerinin üzerlerine düşerek ve gittikçe daha da kızarak oraya buraya koşuşturdular. Korkunç bir bağrış çağrış ve karışıklık vardı.

Bilbo müthiş derecede korkmuştu, ama ne olduğunu anlayacak ve goblin muhafızlar için içecek dolu büyük bir fıçının arkasına sessiz ve gizlice sokulacak ve böylece ayak altından çekilip, ezilerek olmeyi ya da dokunulup yakalanmayı önleyecek kadar aklı başındaydı.

'Kapıya ulaşmalıyım. Kapıya ulaşmalıyım!' diye kendi kendine söylenip durdu, ancak denemeyi göze almadan önce epey zaman geçti. Sonra her şey bir körebe oyunundan da beter oldu. Etraf koşuşturan goblinlerle doluydu ve zavallı hobbit bir o yana bir bu yana kaçtı ve neye tosladığını bir türlü anlamayan bir goblinle karşılaştı ve tam zamanında, dört ayak üzerinde güçlükle ilerleyip goblinlerin şeflerinin bacaklarının arasından kayıverdi, kalktı ve kapıya doğru koştu.

Kapı halen yarı açıktı, ama goblinlerden biri itip nerdeyse kapattı. Bilbo çabaladı, ama oynatamadı. Aradan geçmek için iteledi kakaladı. İteledi kakaladı, iteledi kakaladı ve araya sıkıştı. Bu korkunçtu. Düğmeleri kapıyla kapının dikmesi arasına sıkışmıştı. Dışarda açık havayı görebiliyordu: Yüksek dağların arasındaki dar bir vadiden aşağı koşmaya bir iki adım kalmıştı. Güneş bir bulutun ardından çıkıp kapının dışında parıldamaya başladı, ama o dışarı çıkamadı.

Birden içerdeki goblinlerden biri bağırdı 'Kapının orada bir gölge var. Dışarda bir şey olmalı!'

Bilbonun yüreği ağzına geldi. Korkunç bir mücadele

verdi. Düğmeler kopup her yöne fırladılar. Bilbo kurtuldu ve sersemlemiş goblinler güzel pirinç düğmelerini kapı eşiğinden topluyorlarken, o yırtık bir yelek ve ceketle bir keçi gibi zıplayarak basamaklardan indi.

Tabii çok geçmeden av köpekleri gibi havlayıp baykuşlar gibi öterek ağaçlar arasında peşinden geldiler. Ama goblinler güneşi sevmezler Güneş bacaklarını titretir ve başlarını döndürür. Ağaçların gölgeleri altında kayarak, sessiz ve çabuk, koşarak ve güneşten kaçarak arandılar, ama yüzüğünü takmış olan Bilbo'yu bulamadılar. Böylece homurdanarak ve küfrederek kapıyı korumaya gittiler. Bilbo kaçmıştı.

BÖLÜM 6

YAĞMURDAN KAÇ, DOLUYA TUTUL

Bilbo goblinlerden kaçmıştı, ama nerede olduğunu bilmiyordu. Başlığı, pelerini, yiyecekleri, midilliyi, düğmelerini ve dostlarını kaybetmişti. Ta kı güneş batıya doğru – *dağların ardında* – batmaya başlayana dek dolandı durdu. Dağların gölgeleri Bilbo'nun yoluna düşüyordu ve donüp ardına baktı. Sonra ıleriye baktı ve önünde yalnızca alçakta kalan topraklara doğru düşen sırtlar, yamaçlar ve ağaçların arasından arada bir görünen düzlükler görebildi.

'Aman Tanrım!' diye bağırdı Bilbo. 'Ben Puslu Dağlar'ın tam öbur tarafına, tam Ard Ülke'nin sınırına ulaşmış görünüyorum. Gandalf ve cüceler nereye, ah, nereye vardılarki acaba? İnşallah hâlâ orada, goblinlerin elinde değildirler!'

Küçük, yuksek vadiden çıkıp, kenarında ve arkasındaki eğimlerden aşağı gezindi, ama bu arada çok rahatsız edici bir düşünce içinde büyüyordu. Şimdi sihirli yüzüğü olduğuna göre korkunç, çok korkunç tunellere geri dönüp arkadaşlarını araması gerekip gerekmediğini merak etti. Tam bunun görevi olduğuna ve geri dönmesi gerektiğine karar vermişti – ve bu konuda kendisını berbat hissetti ki sesler duydu.

Durdu ve dinledi. Goblinler değil gibiydi; böylece dikkatle ve sessizce ilerledı. Döne döne aşağı inen ve sol

kolda kayalıklı bır duvar bulunan taş bir yoldaydı; diğer tarafta zemin aşağı doğru eğimleniyordu ve yol sevıyesının altında, üzerine yüksek olmayan ağaçlar ve çalılıklar sarkan korunaklı yerler vardı. İşte bu çalılıkların altındaki korunaklı yerlerın birinde bırılerı konuşuyordu

Daha da yakına sokuldu ve birden iki büyük kayanın arasından kırmızı başlıklı bir kafanın gözüktüğünü gördü. Bu, gözcülük yapan Balin'di Sevincinden el çırpıp bağırabılırdi, ama yapmadı. Beklenilmeyen ve hoş olmayan bir şeyle karşılaşma korkusuyla yüzüğü halen takıyordu ve Balin'in de tam ona baktığını, ama onu görmediğini gördü.

'Hepsine bir sürpriz yapacağım,' diye düşündü, vadinin kenarındaki çalılıkların içine sürünürken. Gandalf cücelerle tartışıyordu. Tünellerde başlarına gelenleri konuşuyor ve şimdi ne yapmaları gerektiğini merak edip tartışıyorlardı. Cüceler söyleniyorlardı ve Gandalf, Bay Baggins'in ölü mü diri mı olduğunu öğrenip kurtarmaya çalışmadan, onu goblınlerin elinde bırakarak yolculuklarına devam edemeyeceklerini söylüyordu.

'Ne olursa olsun o benim dostum,' dedi büyücü, 've pek de kötü bir küçük arkadaş değil. Kendimi ondan sorumlu hissediyorum. Inşallah onu kaybetmemışsinizdır.'

Cüceler onu daha en baştan niye getirdiğini, nıye arkadaşlarına yetışıp onlarla gelemedıgini ve niye daha akıllı bırisini getirmediği konusunda büyücüyü sorguladılar. 'Şımdıye dek yarardan çok zarar verdi,' dedi birisi. 'Eğer şimdi onu aramak ıçin o iğrenç tünellere dönmek zorundaysak canı cehenneme derim ben!'

Gandalf öfkeyle yanıtladı: 'Onu ben getirdim ve ben işe yaramaz şeyler getirmem. Ya siz onu aramama yardım edersiniz ya da ben giderim ve bu pıslikten kendi başınıza sıyrılmanız için sizi burada bırakırım. Eğer ki onu yeniden bulabilirsek, her şey bitmeden önce bana teşekkür edeceksiniz. Hangi akla hizmet onu aldın ve düşürdün

Dori?'

'Eğer bir goblin karanlıkta senin de ayaklarını aniden arkadan yakalamış, çelme takıp düşürmüş ve arkadan tekmelemiş olsaydı,' dedi Dori, 'sen de düşürürdün.'

'Peki neden onu tekrar almadın?!'

'Aman tanrım! Bunu nasıl sorarsın! Goblinler karanlıkta vurup ısırıyor, herkes birbirinin üzerine düşüyor ve birbirine vuruyordu! Sen nerdeyse Glamdrıng'le başımı uçuruyordun ve Thorin de Orcrist'i oraya buraya, her yere savurup duruyordu. Birden o kor edici ışık patlamalarından birini yaptın ve goblinlerin bağrışarak geri koştuklarını gördük. Sen, "hepiniz beni takip edin!" diye bağırdın ve herkes takip etmek zorunda kaldı. Biz herkesin takip etmiş olduğunu düşündük. Senin de pek iyi bildiğin gibi aşağı kapının dışında, kapıdaki muhafızların arasından çarpışarak geçip, apar topar buraya gelene dek de sayım yapmak için zaman olmadı. Ve işte buradayız – hırsızsız bır halde!'

'Ve işte hırsız da burada!' dedi Bilbo tam ortalarına atlarken bir yandan da yüzüğü parmağından çıkartıyordu.

Vay canına, nasıl da sıçradılar! Sonra şaşkınlık ve keyif içinde bağrıştılar. Gandalf da en az onlar kadar şaşırmıştı, ama büyük bir olasılıkla hepsinden daha çok sevinmişti. Balin'e seslendi ve ona, bır uyarı bile yapmadan birilerinin grubun tam ortasına yürümesine izin veren bir gözcü hakkında ne düşündüğünü söyledi. Bu olaydan sonra, Bilbo'nun cüceler arasındaki itibarının arttığı bir gerçek. Gandalf'ın sözlerine rağmen halen onun birinci sınıf bir hırsız olduğuna dair kuşkuları vardıysa da, artık bundan kuşkuları kalmamıştı. Balin hepsinden daha şaşkındı, ama hepsi bunun çok akıllıca bir çalışma olduğunu söyledi.

Doğrusu övgüleri Bilbo'nun öyle hoşuna gitmişti ki içinden kıkır kıkır gülüp yüzük hakkında hiçbir şey söylemedi ve bunu nasıl yaptığını sorduklarında: Oh

bilirsiniz, yalnızca sürünerek sokuldum, çok dikkatli ve sessiz.'

'Doğrusu bu, bir farenin ilk kez çok dikkatli ve sessiz, tam burnumun dibine dek sokuluşu ve görülmeyişi. Size başlığımı çıkartıyorum,' dedi Balin ve çıkardı da.

'Balin, hizmetinizdeyim,' dedi.

'Hizmetkârınız, Bay Baggins,' dedi Bilbo.

Sonra onu kaybetmelerinden sonrakı maceralarını öğrenmek istediler ve o da oturup – yüzüğü buluşu dışında ('henüz değil,' diye düşündü) – her şeyi anlattı. Özellikle bilmece yarışması ilgilerini çekti ve en çok Gollum'u anlatışını takdır edıp, gereğince ürperdiler.

'Ve sonra o tam yanımda oturuyorken başka bir soru düşünemedim,' diye bitirdi Bilbo; 'böylece dedim ki, "cebimde ne var?" ve üç hakkında da bulamadı. Ben de "sozüne ne olacak bakalım? Bana çıkış yolunu göster!" dedım. Ama öldürmek niyetiyle üstüme geldi, ben de koştum, duştüm ve karanlıkta beni kaybetti. Sonra onun kendi kendine konuştuğunu duyduğum için onu takip ettim. Benim gerçekten de dışarı çıkan yolu bildiğimi sanıyordu ve o yöne gitti. Sonra girişte oturdu kaldı ve ben de geçemedim. Böylece üzerinden atladım ve kaçtım, kapıya doğru koştum.

'Peki ya muhafızlar?' diye sordular. 'Hiç yok muydu?'

'Oh evet! Bir sürü vardı; ama onları atlattim. Yalnızca bır parçacık açık olan kapıya sıkıştım ve bir sürü düğme kaybettim,' dedı üzülerek yırtık kıyafetlerine bakıp. 'Ama pekâlâ sıvıştım ve işte buradayım.'

Cüceler, muhafızlardan kaçıp kurtuluşunu, Gollum'un üzerinden atlayışını ve kapıdan geçişini sanki hiç zor ya da tehlikeli değilmiş gibı anlatırken ona bayağı yeni bir saygıyla baktılar.

'Sıze ne söyledım?' dedi Gandalf gülerek. 'Bay Baggins'de sizin tahmin ettiğinizden çok şey var.' Bilbo'ya

çalı gibi kaşlarının altından acayip bir bakış fırlattı bunu derken ve hobbit, hikâyenin bu kısmında atladığını tahmin edip etmediğini merak etti.

Sonra Bilbo'nun da soracak soruları vardı tabii, Gandalf cücelere çoktan her şeyi açıklamış olsa bile, Bilbo duymamıştı. Büyücünün tekrar nasıl ortaya çıktığını ve hepsinin şimdiye dek nerelerde olduğunu bilmek istedi.

Büyücü, doğruyu söylemek gerekirse, zekâsını bir defadan fazla açıklamaktan hiç hoşlanmazdı, bu yüzden Bilbo'ya, hem kendisinin hem de Elrond'un, dağların bu kısımlarında tehlikeli goblinlerin varlığından haberdar olduklarını söyledi. Ama onların ana kapıları farklı bir geçişe, seyahat etmek için daha kolay bir geçişe çıkıyordu, bu yüzden de geceyarıları kapılarının yakınlarındaki insanları yakalarlardı sık sık.. Besbelli insanlar o yoldan gitmekten vazgeçmişti ve goblinler de yeni girişlerini oldukça yakınlarda, cücelerin seçtiği geçişin tepesinde açmışlardı, çünkü bu geçiş şu ana dek oldukça güvenli bulunmuştu.

'Orayı tıkamak için az çok terbiyeli bir dev bulup bulamayacağıma bakmalıyım,' dedi Gandalf, 'yoksa çok yakında dağlardan hiç geçilmeyecek.'

Gandalf Bilbo'nun çığlığını duyar duymaz ne olduğunu anlamıştı. Onu yakalayan goblinleri öldüren ışık patlamasında hızla açılan çatlağın içine girmişti. Sonra mahkûmları ve sürücüleri tam büyük salonun kenarına kadar takip etmişti ve orada oturup, golgelerde yapabileceği en iyi büyüyü yapmıştı.

'Çok nazik bir meseleydi,' dedi. 'Vur ve kaç.

Ama, tabii Gandalf, ateş ve ışıklarla yapılan buyülerle ilgili ozel bir çalışma yapmıştı (hobbit bile, Yaşlı Took'un yaz donümu arifesi eğlencelerindeki sihirli havai fişekleri hiç unutmamıştı) Gerisini – Gandalf'ın Bilbo'nun düğmelerini kaybettiği arka ya da goblinlerin deyişiyle aşağı

kapı hakkında her şeyi bilmesi dışında – hepimiz biliyoruz. İşin doğrusu bu, dağların bu kısmından haberdar olan herkes tarafından biliniyordu. Ancak bu tünellerde soğukkanlılığını korumak ve onlara doğru yolu göstermek bir büyücü gerektiriyordu

'O kapıyı yüzyıllar önce yaptılar,' dedi. 'Kısmen, eğer ihtiyaçları olursa bir kaçış yolu, kısmen de karanlıkta çıkıp büyük zararlar verdikleri ülkelere bir çıkış yolu olsun diye. Kapıyı her zaman koruma altında bulunduruyorlar ve henüz hiç kimse kapayıp, tıkayamadı. Bundan sonra iki kat daha iyi koruyacaklardır,' diye güldü

Diğerleri de güldüler, pek çok şey kaybetseler de, Koca Goblin'i ve diğer bir sürüsünü öldürmüşlerdi. Hem hepsi kaçmıştı, bu yüzden de en iyisini elde ettikleri söylenebilirdi.

Ama büyücü akıllarını başlarına getirdi. 'Hemen devam etmeliyiz, artık biraz dinlenmiş bir haldeyiz,' dedi. 'Gece olduğunda yüzlercesi arkamızdan gelecektir; ve gölgeler çoktan uzamaya başladı. Bizim geçmemizden saatlerce sonra bile adımlarımızın kokusunu alabilirler. Karanlık basmadan millerce yol almış olmalıyız. Eğer hava düzgün giderse biraz ay ışığı olacak, bu da şansımıza. Ayı pek de dikkate aldıklarından değil, ama yolumuzu bulmak için biraz ışık verecektir bize.'

'Oh, evet!' dedi hobbitin diğer sorularına yanıt olarak. 'Goblinlerin tünellerinde zaman kavramı yitiveriyor. Bugun perşembe ve biz yakalandığımızda pazartesi gecesi ya da salı sabahıydı Millerce yol gittik ve dağın tam içinden geçtik. Ve şimdi öbür tarafındayız – oldukça kısa bir kestirme. Ama geçidimizin bizi getireceği noktada değiliz, Kuzeye oldukça uzağız, önümüzde hiç hoş olmayan bir ülke var. Ve hâlâ oldukça yükseklerdeyiz. Hadi devam edelim.'

'Ben korkunç derecede açım,' diye sızlandı en son

öncekinden de önceki geceden beri yemek yemediğini birden fark eden Bilbo. Böyle bir şeyin bir hobbit için ne demek olduğunu bir düşünün! Midesini boş ve sarkık, bacaklarını düşecekmiş gibi hissediyordu, şımdi artık heyecan bitmişti.

'Elimden bir şey gelmez,' dedi Gandalf, 'tabii geri dönüp midillini ve yükünü sana geri vermelerini goblinlerden nazikçe istemeyeceksen.'

'Hayır, teşekkür ederim!' dedi Bilbo.

'Pekâlâ o halde, yalnızca kemerlerimizi sıkıp, yorgun argın yola devam etmeliyiz – yoksa akşam yemeği yapılacağız ve bu da hiçbir şey yemememizden daha kötü.'

İlerlerlerken Bilbo yiyecek bir şeyler için bır o yana bir bu yana bakınıyordu; ama böğürtlenler yalnızca çiçek açmıştı, tabii hiç fındık da yoktu, alıç bile. Bir parça kuzukulağı attı ağzına ve yolu kesen ufak bir dağ deresinden su içti ve suyun kenarında bulduğu üç yabançileğini yedi, ama pek de iyi değildiler.

Devam ettikçe ettiler. Kötü patika gözden kayboldu. Çalılar, kayalar arasındaki uzun otlar, tavşan yeniği küçük çimenlik alanlar, kekik ve adaçayı ve mercankoşk ve sarı kayagüllerinin hepsi ortadan yok oldular ve kendilerini düşmüş taşlardan geniş sarp bir yamacın, bir toprak kaymasının kalıntılarının tepesinde buluverdiler. Buradan aşağı inmeye başladıklarında, ayaklarının altından ne olduğu belirsiz bir sürü şey ve ufak çakıllar yuvarlandı; ardından daha büyük taş parçacıkları takır tukur yuvarlandı ve altlarındaki diğer parçalar da yuvarlanmaya ve kaymaya başladı; sonra kaya yığınlarının huzuru kaçtı ve yerlerinden sıçrayıp toz ve gürültüyle aşağı düştüler. Çok geçmeden üstlerindeki ve altlarındaki tüm yamaç hareketlendi ve hepsi ıç içe geçmiş bir halde kayan, çatırdayıp çuturdayan tabaka ve taşların korku verici karmaşası içerisinde aşağı kaymaya başladılar.

Onları kurtaran aşağıdaki ağaçlar oldu. Aşağıdaki vadinin daha derin, daha karanlık ormanlarından yamaca uzanan bır çam ormanının ucuna kadar kaydılar. Bazıları ağaçların gövdelerini yakaladı ve alçak dallara asıldı, bazıları (küçük hobbit gibi) kayaların çılgınca saldırısından korunmak için bir ağacın arkasına saklandılar. Az sonra tehlike geçti, kayma durdu ve son cılız çarpışmalar, huzuru kaçan taşların en büyüklerinin tam aşağıdaki çam kökleri ve eğreltiotları arasında sıçrayıp dönmesi sırasında duyulabiliyordu.

'Pekâlâ bu ilerlememize biraz yardım etti,' dedi Gandalf, 've bizi takip eden goblinlerin bile buradan sessizce inmek için epey uğraşması gerek.'

'Tahmin ederim,' diye homurdandı Bombur. 'Ama başlarımızın üstüne sıçrayan taşlar göndermekte zorlanmayacaklardır.' Cüceler (ve Bilbo) pek mutlu değildiler ve çürük ve yara bere içindeki ayaklarını ve bacaklarını oğuşturuyorlardı.

'Saçma! Kaymanın yolundan çıkacağız. Çabuk olmalıyız. Şu ışığa baksanıza!'

Güneş çoktan dağların ardına gitmişti. Çevrelerindeki gölgeler derinleşiyordu bile, ama yine de uzaklarda, ağaçların arasından ve daha aşağılardaki henüz büyüyen ağaçların kara tepelerinin ardındaki akşam ışıklarını halen görebiliyorlardı. Doğruca güneye giden hafif eğimli bir patikadan, olabildiklerince hızlı, sendeleye sendeleye aşağı iniyorlardı. Bazen yaprakları taa hobbitin başının üzerine uzanan bir eğreltiotu denizinde zorlukla ilerliyorlar, bazen çam iğnelerinden oluşan bir zeminde yavaş yavaş ilerliyorlardı; ve ormanın karanlığı hep daha ağırlaşıyor, sessizliği daha derinleşiyordu. O akşam, ağaçların dallarına bir denizin iç çekişini getirecek kadar bile rüzgâr yoktu.

'Daha devam etmeli miyiz?' diye sordu Bilbo ortalığın Thorin'in sakalının arkasında sallandığını ancak görebildiği

denli karanlık ve cücelerin nefes alışlarını korkunç bir gürültüymüş gibi duyabildiği denli sessiz olduğu bir zaman. 'Ayakparmaklarım tümüyle yara bere içinde, bacaklarım ağrıyor ve midem boş bir torba gibi sarkıyor.'

'Birazcık daha,' dedi Gandalf.

Yüzyıllarca devam etmişlermiş gibi geldikten sonra aniden hiçbir ağacın yetişmediği bir açıklığa vardılar Ay yükselmişti ve açıklığı aydınlatıyordu. Ters bir şey görülmediği halde, nasılsa hepsine pek hoş bir yer değilmiş gibi geldi burası.

Birden tepenin aşağısından bir uluma duydular; uzun ve tüyler ürpertici bir ulumaydı. Bu, sağa doğru ve onlara oldukça yakın bir başkası tarafından yanıtlandı; sonra sola doğru pek de uzak olmayan bir başkası tarafından. Bu ayın altında uluyan kurtlardı, bir araya toplanan kurtlar!

Evde, Bay Baggins'in kovuğu yakınında yaşayan kurtlar yoktu, ama bu sesi bilirdi. Bunlar ona hikâyelerde yeterince anlatılmıştı. Harika bir gezgin olan büyük kuzenlerinden (Took tarafından) biri onu korkutmak için kurt taklidi yapardı. Bunu ormanda ay ışığı altında duymak Bilbo için çok fazlaydı. Sihirli yüzükler bile kurtlara – özellikle de goblin istilasındaki dağların gölgesinde, bilinmeyenin sınırlarındaki Yabanın Kıyısı'nda yaşayan kötü sürülere – karşı pek işe yaramazlardı. Bu türden kurtlar, goblinlerden daha keskin koku alırlardı ve sizi yakalamak için görmelerine gerek yoktu.

'Ne yapacağız, ne yapacağız!' diye bağırdı. 'Goblinlerden, kurtlara yakalanmak için kaç!' dedi ve bi zim aynı türden rahatsız edici durumlarda yağmurdan kaç doluya tutul' dememize rağmen bu bir deyim haline geldi:

'Ağaçlara çıkın, çabuk!' diye bağırdı Gandalf; ve nispeten daha alçak, ya da tırmanılabilecek denli ince dalları olanlara bakınarak ağaçsız alanın kenarındaki ağaçlara koştular. Tahmin edebileceğiniz gibi bunları

yapabilecekleri en çabuk şekilde buldular ve dallarda güvenebilecekleri denli yükseğe çıktılar. Eğer onları, belli sınırları aşıp çocuk olma oyunu oynayan yaşlı beyler gibi ağaçlarda sakalları aşağı sarkarken görmüş olsaydınız (tabii güvenli bir uzaklıktan) kahkahalar atardınız. Fili ve Kili, Noel ağacına benzeyen uzun bir karaçamın tepesindeydiler. Dori, Nori, Oin, Ori ve Gloin bir tekerleğin parmakları gibi düzenli aralıklarla uzanan dallarıyla kocaman bir çamda daha rahattılar. Bifur, Bofur, Bambur ve Thorin bir başkasındaydılar. Dwalin ve Balin birkaç dallı uzun ince bir köknara tırmanmış, en üstteki büyük dalların yeşilliğinde oturacak bir yer bulmaya çalışıyorlardı. Ötekilerden oldukça uzun olan Gandalf onların tırmanamayacağı bir ağaç, açıklığın iyice kenarında kalmış, gövdesi oldukça geniş bir çam bulmuştu. Büyük dalları arasında oldukça iyi saklanmıştı, ama halen gözlerinin gizlice bakınırkenki parıltısını ay ışığında görebiliyordunuz.

Bilbo mu? O hiçbir ağaca çıkamamış ve peşinde köpek, kovuğunu kaybetmiş bir tavşan gibi ağaçtan ağaca koşuşturuyordu.

'Hırsızı yine arkada bıraktınız,' dedi Nori aşağı bakan Dori'ye.

'Hırsızları hep sırtımda taşıyamam,' dedi Dori. 'Tünellerden aşağı, ağaçlardan yukarı! Ne olduğumu sanıyorsun? Hamal mı?'

'Eğer bir şeyler yapmazsan onu yiyecekler,' dedi Thorin, çünkü artık gittikçe daha da yakınlaşan ulumalar tümüyle sarmıştı çevrelerini. 'Dori!' diye seslendi, çünkü Dori en kolay ağaçta, en aşağıdaydı. 'Çabuk ol ve Bay Baggins'i yukarı çek.'

Dori tüm söylenmelerine rağmen gerçekten nazik birisiydi. Dori en alt dala indiği ve kolunu aşağı uzatabildiği kadar uzattığı halde zavallı Bilbo elini yakalayamadı. Bunun

üzerine Dori ağaçtan indi ve Bilbo'nun tırmanıp sırtında durmasına yardım etti.

Tam o sırada kurtlar uluyarak açıklığa daldılar. Bir anda yüzlerce göz onlara bakmaya başladı. Dori halen Bilbo'yu bırakmamıştı. Omuzlarından dallara tırmanana dek bekledi ve sonra kendisi dalları yakalamak üzere zıpladı. Hem de tam zamanında! Kurdun biri, o dala tutunmuşken pelerininin ucunu ağzıyla kaptı ve az daha ona ulaşıyordu. Bir dakika içinde koskoca bir kurt sürüsü parıldayan gözler ve dışarı sarkan dillerle ağacın etrafında toplanıp bas bas bağırmaya ve ağaca doğru atlamaya başladı.

Ancak vahşi Warglar (Yabanın Kıyısı'ndaki kötü kurtlar böyle adlandırılır) bile ağaçlara tırmanamazlar. Bir süre için güvendeydiler. Neyseki hava ılıktı ve rüzgârlı değildi. Evet, ağaçlar, üzerlerinde uzun süre oturmak için pek rahat yerler değildirler, ancak soğuk ve rüzgârda, üstelik aşağıda da sizi bekleyen kurtlar her yanı sarmışsa, abartı düzeyde sefil yerler olabilirler.

Ağaçlar arasındaki bu ağaçsız alanın kurtlar için bir buluşma yeri olduğu açıktı. Gitgide daha çok, daha da çok kurt gelip durdu. Dori ve Bilbo'nun bulunduğu ağacın altına nöbetçiler bıraktılar ve sonra üzerinde herhangi biri bulunan her ağacı bulana kadar etrafı kokladılar. Bunlara da nöbetçiler diktiler, bu arada geri kalanları da (ki yüzlerce vardı sanki) gidip ağaçsız alanda kocaman bir daire halinde oturdular ve bu dairenin ortasında kocaman gri bir kurt vardı. Bu kurt diğerleriyle Wargların o korkunç dilini kullanarak konuştu. Gandalf bu dili bilirdi. Bilbo bilmiyordu, ama ona sanki tüm konuşmaları kötü ve zalim şeyler hakkındaymışçasına korkunç geldi, ki gerçekten de öyleydi. Arada bir dairedeki tüm Warglar gri şeflerini hep bir ağızdan yanıtlıyorlardı ve korkunç patırtıları nerdeyse hobbiti çam ağacından aşağı düşürecekti.

Bilbo anlamasa bile ben size Gandalf'ın neler

duyduğunu anlatacağım. Warglar ve goblinler sık sık kötü işlerde birbirlerine yardım ederlerdi. Goblinler sürülüp de kendilerine yeni yerler aramaya ya da savaşa (ki bunun uzun süredir meydana gelmediğini söylemekten memnunluk duyuyorum) gitmedikçe dağlarından çok uzaklaşmayı genellikle göze almazlar. Ancak o günlerde, özellikle yiyecek temin etmek ya da kendileri için çalışacak köleler bulmak üzere akınlar yapıyorlardı Sonra Wargları da sık sık yardıma çağırır ve yağmayı onlarla paylaşırlardı. Bazen insanların ata binmesi gibi onlar da kurtlara binerlerdi. Öyle anlaşılıyordu ki tam o gece için büyük bir goblin akını planlanmıştı. Warglar goblinlerle buluşmak üzere gelmişlerdi, ancak goblinler geç kalmışlardı. Bunun nedeni şüphesiz Koca Goblin'in ölümü ve büyük bir olasılıkla halen arayıp durdukları cüceler, Bilbo ve büyücünün yarattığı heyecandı.

Bu uzak ülkelerdeki tüm tehlikelere rağmen cesur insanlar son zamanlarda Güneyden buralara geri geliyor ve ağaçları keserek nehrin kıyılarında ya da vadilerdeki daha hoş korular arasında kendilerine yaşayacak yerler yapıyorlardı. Sayıları oldukça fazlaydı ve cesurdular ve iyi silahlanmışlardı ve Warglar bile, eğer kalabalıklarsa ya da gün ışığı varsa onlara saldırmaya cesaret edemiyordu. Ama şu sıra goblinlerin yardımıyla bu gece, dağlara en yakın kasabalara hücum etmeyi planlamışlardı. Eğer planları yürürse sonraki güne hiçbiri kalmayacaktı; goblinlerin kurtlara vermeyip tutsak olarak mağaralarına geri götürecekleri dışında hepsi öldürülmüş olacaktı.

Bu yalnızca cesur orman insanları ve karıları ve çocukları açısından değil, aynı zamanda Gandalf ve arkadaşlarını tehdit eden tehlike yüzünden de dinlenemeyecek denli korkunç bir konuşmaydı. Warglar onları tam da kendi buluşma yerlerinde buldukları için şaşkın ve öfkeliydiler. Onların orman insanlarının dostları olduklarını ve buraya

casusluk yapmaya geldiklerini ve planlarının haberini vadilere götüreceklerini, sonra da goblinlerle kurtların, tutsak yakalamak ve uykularından aniden uyandırılmış insanları yalayıp yutmak yerine korkunç bir çarpışmada savaşmak zorunda kalacaklarını düşünüyorlardı Bu yüzden de Wargların gitmeye ve ağaçlardaki insanların kaçmasına, en azından yarın sabaha dek, izin vermeye hiç niyetleri yoktu. Zaten bundan çok önce, goblin askerler dağlardan aşağı geleceklerdi; ve goblinler ağaçlara tırmanabilir ya da ağaçları kesip devirebilirler.

Şimdi siz de, Gandalf'ın, onların hırlama ve bağırış çağırışlarını dinlemesi üzerine, bir büyücü olduğu halde neden deliler gibi korktuğunu ve çok kötü bir yerde bulunduklarını ve henüz hiç de kurtulmadıklarını hissettiğini anlamışsınızdır. Çevresi kurtlarla sarılı bir ağaçta kapana kısılmış olarak çok fazla şey yapamayacak olsa da, her şeyin onların istediği gibi gitmesine izin vermeyecekti. Üzerinde durduğu ağacının dallarından kocaman kozalakları toparladı. Sonra birini parlak mavi bir ateşle yaktı ve kurtların çemberinin tam ortasına vınlayarak fırlattı. Kozalak gidip birinin sırtına çarptı ve kabarık postu ateş aldı ve korkunç feryatlar atarak bir oraya bir buraya zıplamaya başladı. Sonra bir diğer kozalak geldi ve bir diğeri, bir tanesi mavi alevler içinde, bir tanesi kırmızı ve bir diğeri de yeşil. Çemberin tam ortasında toprağa çarpıp patladılar ve renkli kıvılcımlar ve dumanlar saçıp durdular. Özellikle kocaman bir tanesi şef-kurdu burnundan vurdu ve kurt da iki üç metre havaya zıplayıp öfke ve korkusundan çemberin etrafında dolana dolana koşuşturup diğer kurtları bile ısırarak saldırdı.

Cüceler ve Bilbo bağırıp keyiflendiler. Kurtların öfkesi doğrusu görülecek gibi değildi ve çıkardıkları patırtı tüm ormanı kapladı. Kurtlar her zaman ateşten korkarlar, üstelik bu ateş en korkunç ve esrarengiz bir ateşti. Eğer bir

kıvılcım postlarına ulaşırsa saplanıp yakıyordu ve eğer çabucak yerde yuvarlanmazlarsa çok geçmeden alevler içinde kalıyorlardı. Çok kısa bir süre sonra ağaçsız alanın hemen her tarafında kurtlar sırtlarındaki ateşi söndürmek üzere yerde yuvarlanıyor, bu arada iyice yananlar oraya buraya koşturup, uzaklaştırılana dek arkadaşlarına ateş bulaştırıyor, sonra da su arayarak yamaçlardan aşağı bağıra çağıra koşuşturuyorlardı

'Bu gece ormandaki bu şamata da ne?' dedi Kartalların Efendisi. Dağların doğu kıyısındaki bir kayanın yalnız doruğunun en ucunda, ay ışığında kapkara oturuyordu. 'Kurtların seslerini duyuyorum! Goblinler ormanda yine bir kötülük peşindeler mi?'

Hızla havalandı ve muhafızlarından ikisi de iki yanındaki kayalardan onu takip etmek üzere hemen peşinden havalandılar. Havada bir daire çizdiler ve aşağılarda, taa aşağılarda, ufacık bir nokta gibi görünen Wargların oluşturduğu daireye baktılar tepeden Ancak kartalların keskin gözleri vardır ve çok uzaklardan küçücük şeyleri bile görürler. Puslu Dağlar'ın kartallarının efendisinin güneşe bile kırpıştırmadan bakabileceği gözleri vardı ve bir mil aşağıdaki toprakta hareket eden bir tavşanı ay ışığında bile görebilirlerdi. İşte ağaçlardaki cüceleri göremese bile kurtlar arasında süregiden karmaşayı fark edebiliyor, küçük ateş patlamalarını görebiliyor ve taa aşağılardan belli belirsiz gelen uluma ve bağırışları duyabiliyordu. Ayrıca kötü halk, uzun sıralar halinde kapılarından çıkıp yamaçlara suzulmüş ve ormana yayılmış olduklarından goblin mızrak ve miğferleri üzerinde parıldayan ay ışığı pırıltılarını da gorebiliyordu.

Kartallar sevecen kuşlar değildir. Bazıları alçak ve zalimdir. Ancak kuzeydeki dağların eski soyu, kuşların en muhteşemiydi; gururlu ve güçlü ve yüce kalpliydiler.

Goblinleri ne sever ne de korkarlardı. Herhangi bir şekilde farkına varacak olduklarında (ki bu tür yaratıkları yemediklerinden bu çok nadir olurdu), üzerlerine çullanır ve yaptıkları her ne tür bir kötülükse durdurur ve feryat figan mağaralarına geri sürerlerdi. Goblinler kartallardan nefret eder ve korkarlar, ancak onların ya yüce yerlerine ulaşamazlar ya da onları dağlardan süremezlerdi.

Bu gece Kartalların Efendisi'nin içi neler döndüğünü bulabilmek için merakla doluvermişti; böylece pek çok başka kartalı yanına çağırdı ve dağlardan uçup, daireler çize çize, aşağılara, taa aşağılara, iyice aşağılara kurtların çemberine ve goblinlerin buluşma yerine doğru yavaşça uçtular.

Başka iyi şeyler de vardı! Aşağıda korkunç şeyler olageliyordu. Tutuşmuş olan kurtlar ormana dalmış ve ormanı birkaç yerinden aleve boğmuşlardı. Şiddetli geçen bir yazdı ve dağların bu doğu yüzünde bir süredir çok az yağmur yağıyordu. Sararan eğreltiotları, yere düşmüş dal parçacıkları, yerlerde kalın bir tabaka oluşturmuş çam iğneleri ve çevredeki ölü ağaçları çok geçmeden alevler sarıverdi. Ateş Wargların açıklığından çevreye sıçrayıverdi. Ancak muhafız-kurtlar bulundukları ağaçların diplerinden ayrılmadılar. Çıldırmış ve öfkeli, dilleri dışarı sarkık ve gözleri alev kadar kırmızı ve yakıcı parıldarken ağaç gövdelerinin etrafında sıçrayıp uluyor, o korkunç dillerinde cücelere lanetler yağdırıyorlardı.

Sonra aniden goblinler bağrışarak koşa koşa geldiler. Orman insanlarıyla bir çarpışma yaşandığını sanıyorlardı, ama çok geçmeden olanları öğrendiler. Hatta bazıları oturup kahkahalar attılar. Diğerleri mızraklarını sallayıp saplarını kalkanlarına vurdular Goblinler ateşten korkmazlardı, bu yüzden çok geçmeden kendilerine çok eğlenceli gelen bir plan yaptılar.

Bazıları tüm kurtları bir sürü haline toparladı. Diğerleri

eğreltiotları ve çalılıkları ağaç gövdelerinin etrafına yığdılar. Diğerleri vura ve tepine ve tepine ve vura, tüm alevler söndürülene dek sağa sola koşuşturdular – ancak cücelerin bulunduğu ağaçlara yakın alevleri söndürmediler. Buralardaki ateşi yapraklar ve ölü dallar ve eğreltiotlarıyla beslediler. Çok geçmeden tüm cücelerin etrafında bir alev ve duman-halkası oluşturdular ve coşan ateş ağaçların altındaki yakacakları yalayana dek bu halkanın dışa doğru genişlemesini engellediler. Duman Bilbo'nun gozlerine kaçtı, tüm alevlerin ısısını hissedebiliyordu; ve tüten dumanların arasından, goblinlerin, yazdönümü ateşi etrafında bir halka oluşturup insanların yaptığı gibi döne döne dans edişlerini görebiliyordu. Mızraklar ve baltalarıyla dans eden savaşçılar halkasının dışında kurtlar, saygı belirten bir uzaklıktan seyredip bekliyorlardı.

Ayrıca goblinlerin korkunç bir şarkıya başladıklarını da duyabiliyordu:

Onbeş kuş beş köknar ağacında
tüyleri savruldu ateşli bir rüzgârla!
Ama, küçük komik kuşlar, bunların kanatları yokcağız!
Hey, bu küçük komik şeylerle biz ne yapacağız?
Canlı canlı kavurmalı mı, yoksa tencerede mi kaynatmalı;
Kızartmalı mı, haşlamalı mı ve yemeli mi sıcak sıcak?

Sonra durdular ve bağırdılar: 'Uçun gidin küçük kuşlar! Uçun, uçabilirseniz! Aşağı gelin küçük kuşlar, yoksa kavruluvereceksiniz yuvalarınızda siz! Şakıyın şakıyın küçük kuşlar! Niye şakımıyorsunuz?'

'Gidin buradan! Küçük haylazlar!' diye bağırdı Gandalf yanıt olarak. 'Şimdi kuş yumurtası çalacak zaman değil. Hem ateşle oynayan yaramaz küçük haylazlar cezalarını bulurlar,' dedi onları öfkelendirmek ve onlardan korkmadığını – ki aslında bir büyücü de olsa korkuyordu

eğreltiotları ve çalılıkları ağaç gövdelerinin etrafına yığdılar. Diğerleri vura ve tepine ve tepine ve vura, tüm alevler söndürülene dek sağa sola koşuşturdular – ancak cücelerin bulunduğu ağaçlara yakın alevleri söndürmediler. Buralardaki ateşi yapraklar ve ölü dallar ve eğreltiotlarıyla beslediler. Çok geçmeden tüm cücelerin etrafında bir alev ve duman-halkası oluşturdular ve coşan ateş ağaçların altındaki yakacakları yalayana dek bu halkanın dışa doğru genişlemesini engellediler. Duman Bilbo'nun gozlerine kaçtı, tüm alevlerin ısısını hissedebiliyordu; ve tüten dumanların arasından, goblinlerin, yazdönümü ateşi etrafında bir halka oluşturup insanların yaptığı gibi döne döne dans edişlerini görebiliyordu. Mızraklar ve baltalarıyla dans eden savaşçılar halkasının dışında kurtlar, saygı belirten bir uzaklıktan seyredip bekliyorlardı.

Ayrıca goblinlerin korkunç bir şarkıya başladıklarını da duyabiliyordu:

Onbeş kuş beş köknar ağacında
tüyleri savruldu ateşlı bir rüzgârla!
Ama, küçük komik kuşlar, bunların kanatları yokcağız!
Hey, bu küçük komık şeylerle biz ne yapacağız?
Canlı canlı kavurmalı mı, yoksa tencerede mi kaynatmalı;
Kızartmalı mı, haşlamalı mı ve yemeli mi sıcak sıcak?

Sonra durdular ve bağırdılar: 'Uçun gidin küçük kuşlar! Uçun, uçabilirseniz! Aşağı gelin küçük kuşlar, yoksa kavruluvereceksinız yuvalarınızda siz! Şakıyın şakıyın küçük kuşlar! Niye şakımıyorsunuz?'

'Gidin buradan! Küçük haylazlar!' diye bağırdı Gandalf yanıt olarak. 'Şimdi kuş yumurtası çalacak zaman değil. Hem ateşle oynayan yaramaz küçük haylazlar cezalarını bulurlar,' dedi onları öfkelendirmek ve onlardan korkmadığını – ki aslında bir büyücü de olsa korkuyordu

tabii – göstermek için. Ama onlar hiç aldırmadılar ve şarkı söylemeye devam ettiler.

Yan ağaç ve eğreltiotu yan!
Kupkuru ol ve alazlan! Bir meşale ki çıtırdayan
Bizim keyfimiz için aydınlatan geceyi,
Ya hey!
Fırında pişirin ve kızartın ızgarada onları, kızartın
tavada ve kebap yapın
sakallar tutuşana ve gözler pırıldayana dek
tüyler yanıp kokana ve derileri çatlayana dek
erir yağlar ve kararır kemikler
yatarlar korda
gökyüzünün altında!
Yani ölmeli cüceler
bizim keyfimiz için aydınlatmalılar geceyi,
Ya hey!
Ya-harri-hey!
Ya hoy!

Ve bu *Ya hoy*'la alevler Gandalf'ın ağacının altına geldi. Bir anda diğerlerine yayıldı. Ağacın kabuğu ateş aldı, aşağılarda kalan dallar çatırdadılar.

Sonra Gandalf ağacının tepesine tırmandı. Ve tam yukarıdan goblinlerin mızraklarının ortasına atlamaya hazırlandığı sırada asasından şimşek gibi bir parlaklık patladı Bir yıldırım gibi hızla aşağı indiğinde pek çoğunu öldürecek olsa da bu onun da sonu olacaktı. Ama asla atlamadı.

İşte tam bu sırada Kartalların Efendisi yukarılardan süzüldü, onu pençeleriyle yakalayıp uzaklaştı

Goblinlerden bir şaşkınlık ve öfke çığlığı geldi O sıra Gandalf'ın konuştuğu Kartalların Efendisi bas bas bağırdı.

Onunla birlikte olan kocaman kuşlar geri süzüldüler ve koca kara gölgeler gibi aşağı iniverdiler. Kurtlar sızlanıp dişlerini gıcırdattılar; goblinler bağrışıp öfkeyle ayaklarını yerlere vurdular ve mızraklarını boşu boşuna havaya fırlatıp durdular Kartallar üzerlerine çullandılar; çırpılan kanatlarının karanlık hamleleri onları yere yapıştırdı ya da uzaklara sürdü; pençeleri goblinlerin suratlarını yırttı Diğer kuşlar ağaçların tepesine uçtular ve cesaret edebildikleri kadar tepelere tırmanmış cüceleri yakaladılar.

Zavallı küçük Bilbo az kaldı yine geride bırakılıyordu! En son alınan Dori'nin bacaklarını yakalamayı tam zamanında becerebildi; ve Bilbo, kolları nerdeyse çıkmak üzere aşağı sarkarken beraberce tüm o karışıklık ve yanmayı geride bırakıp yükseldiler.

Şimdi goblinler ve kurtlar taa aşağılarda ormanın içlerinde her yere yayılıyorlardı. Birkaç kartal çarpışma alanının üzerinde daireler çizerek süzülüyordu. Alevler aniden en tepedeki dalların bile üzerine sıçradı. Çatırdayan ateşler arasında yükseldiler. Ortalığı ani bir kıvılcım ve duman rüzgârı kapladı. Bilbo tam zamanında kaçmıştı!

Çok geçmeden alevlerin ışığı gerilerde solgun, siyah zemin üzerinde yalnızca bir yanıp bir sönen kırmızı bir pırıltı halinde kaldı; ve onlar gökte çok yükseklerdeydiler ve kuvvetli süzülüşlerle daireler çizerek yükseldiler. Bilbo, Dori'nin ayak bileklerine yapıştığı bu uçuşu asla unutmadı. O, 'kollarım, kollarım!' diye inilderken, Dori de, 'zavallı bacaklarım, zavallı bacaklarım!' diye homurdanıyordu.

En iyi durumda bile yükseklik Bilbo'nun başını döndürürdü. Oldukça alçak bir uçurumun kenarından bakacak olsa tuhaf olurdu ve ağaçlar bir yana (daha önce hiç kurtlardan kaçmak zorunda kalmamış biri olarak), merdivenleri bile hiç mi hiç sevmezdi. Durum böyle olunca, sarkan ayak parmak uçları arasından, altında uzun uzadıya uzanan ve yamaçların birindeki bir kayaya ya da

ovalardaki bir dereye vuran bir ay ışığıyla aydınlananan karanlık toprakları gördüğü zaman kafasının ne denli sersemleştiğini tahmin edebilirsiniz.

Dağların soluk zirveleri yaklaşıyor, ay ışığının aydınlattığı kaya çıkıntıları kara gölgeler arasından fırlıyorlardı. Yaz olsun olmasın hava çok soğuktu. Gözlerini kapadı ve daha fazla tutunup tutunamayacağını düşündü. Sonra eğer tutunmazsa neler olacağını. Kendini kötü hissetti.

Uçuş, onun için tam zamanında, kollarının bağı çözülmeden önce bitti. Nefes alıp Dori'nin ayak bileklerini bıraktı ve bir kartal yuvasının kaba sahanlığına düşüverdi. Orada ağzını açmadan öylece yattı ve düşünceleri yangından kurtulmuş olmanın şaşkınlığı ve o dar yerden iki taraftaki derin gölgelere düşebilecek olmanın korkusu arasında gidip geldi. Hemen hemen hiçbir şey yemediği son üç günün dehşet verici maceralarının ardından şimdi kafasının içi bir hayli garipti ve birden kendisini yüksek sesle şunları söylerken buldu: 'Şimdi bir çatalla aniden tavadan alınıp geri konan jambon parçasının neler hissettiğini anlayabiliyorum!' dedi.

'Hayır efendim!' dedi Dori yanıt olarak, 'çünkü jambon eninde sonunda tavaya geri döneceğini bilir; ve umarım ki biz dönmeyiz. Ayrıca kartallar da çatal falan değildir!'

'Yo, hayır! Masallar gibi değil – çatallarla demek istedim,' dedi Bilbo oturup yakınlarına tüneyen kartala sinirli sinirli bakarken. Daha başka neler saçmalayıp durduğunu ve kartalın bunları kaba bulup bulmadığını merak etti. Eğer yalnızca bir hobbit cüssesindeyseniz ve gece vakti bir kartalın yuvasındaysanız ona karşı kaba olmamalısınız.

Kartal yalnızca gagasını bir kayada biledi ve tüylerini temizledi ve ona dikkat bile etmedi.

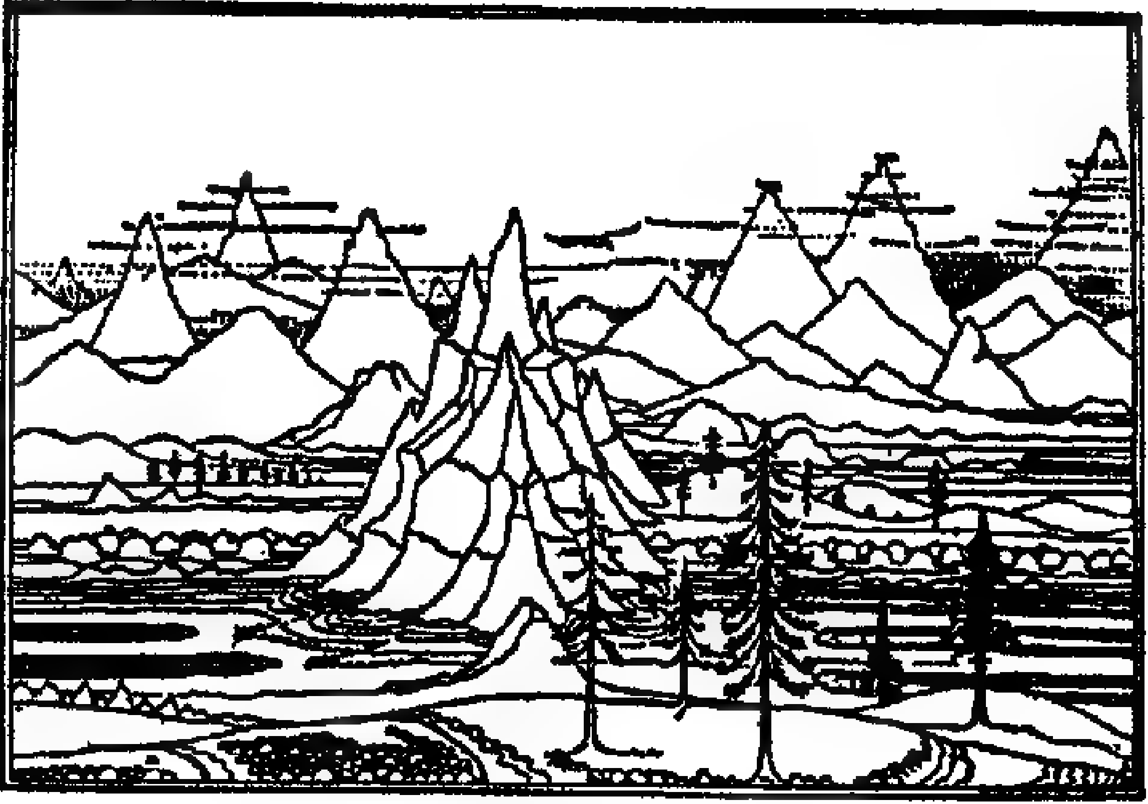
Çok geçmeden başka bir kartal uçageldi. 'Kartalların Efendisi tutsaklarınızı Büyük Düzlük'e getirmenizi buyuruyor,' diye bağırdı ve uçtu gitti. Diğeri, Dori'yi

pençeleriyle kavrayıp, Bilbo'yu tek başına bırakarak gecenin karanlığına karıştı. Bilbo'nun, habercinin 'tutsaklar'la ne kastettiğini merak edecek ve tabii sıra ona geldiğinde bir tavşan gibi akşam yemeği için yolunacağını duşünmeye başlayacak gücü ancak kalmıştı.

Kartal geri döndü ve onu ceketinin arkasından pençeleriyle yakalayıp süzüldü. Bu sefer uçuş kısa sürdü. Az sonra Bilbo korkudan tir tir titrer bir halde, dağın yamacındaki geniş bir kaya düzlüğüne bırakılmıştı. Uçmak dışında buraya ulaşılabilecek bir yol yoktu ve tabii uçurumdan aşağı atlamak dışında aşağı inen bir yol da. Tüm ötekileri, orada, sırtlarını dağın duvarına yaslamış otururken buldu. Kartalların Efendisi de oradaydı ve Gandalf'la konuşuyordu.

Her neyse, Bilbo pek de yemek olacakmış gibi gözükmüyordu. Büyücü ve Kartalefendı birbirlerini az da olsa tanır gibiydiler, hatta arkadaştılar bile denebilirdi. Işin gerçeği sık sık dağlarda dolaşan Gandalf'ın bir keresinde kartallara yararı dokunmuş, efendilerinin bir ok yarasını iyileştirmişti. Yani sizin de anlayacağınız gibi 'tutsaklar' yalnızca 'goblinlerden kurtarılan tutsaklar' anlamına geliyor, kartalların tutsakları anlamına gelmiyordu. Bilbo, Gandalf'ın konuşmasını dinledikçe, sonunda dehşet verici dağlardan gerçekten ve gerektiği gibi kurtulacaklarını fark etti. Gandalf, Koca Kartal'la, kendisini, cüceleri ve Bilbo'yu uzaklara taşımak ve yolculuklarının devam edeceği aşağılardaki ovalarında yere indirmelerine dair planlar üzerine tartışıyorlardı.

Kartalların Efendisi onları insanların yaşadığı yerlerin yakınında hiçbir yere götürmeyecekti. 'Bizi, porsuk ağacından yapılma yay ve oklarıyla vururlar,' dedi, 'çünkü bizim koyunlarının peşinde olduğumuzu sanacaklar. Ve haklı oldukları zamanlar yok değil. Hayır! Goblinlerin eğlencelerini ellerinden aldığımız ve size teşekkürlerimizi

KARTALLAR ÜLKESİNDEN GOBLİN KAPISI'NA DOĞRU PUSLU DAĞLAR'IN BATIDAN GÖRÜNÜŞÜ

geri ödeyebildiğimiz için memnunuz, ancak cüceler için kendimizi güneydeki ovalarda tehlikeye atamayız.'

'Pekâlâ,' dedi Gandalf. 'Bizi götürebileceğiniz yere ve götürebileceğiniz kadar uzağa götürün! Size zaten fazlasıyla minnettarız. Ancak bu arada açlıktan ölüyoruz.'

'Ben nerdeyse öldüm,' dedi Bilbo hiç kimsenin duymadığı zayıf, alçak bir sesle.

'Sanırım bu halledilebilir,' dedi Kartalların Efendisi.

Daha sonraları, düz kayalıkta parlak bir ateş ve etrafında yemek pişiren ve nefis bir kızartma kokusu yayan cüceleri görebilirdiniz. Kartallar yakmak için kuru çalı çırpı getirmişlerdi ve tavşanlar, yabani tavşanlar ve küçük bir koyun. Cüceler tüm hazırlıkların üstesinden geldiler. Bilbo yardım etmek için fazlasıyla zayıftı, hem zaten kasap tarafından pişmeye hazır halde eve kadar servis yapılmasına alıştığından, tavşanları yüzme ya da et kesme

konusunda pek iyi sayılmazdı. Oin ve Gloin kav kutularını kaybettiğinden, Gandalf da ateşin yanmasını sağlayarak üzerine düşeni yapmış ve uzanmıştı (Cüceler kibritlere hiç alışamamışlardı henüz).

İşte böylece Puslu Dağlar maceraları sona erdi. Çok geçmeden Bilbo'nun midesi yeniden dolu ve rahattı; aslında çöp kebabı parçacıkları yerine bir somun ekmek ve tereyağından daha çok hoşlanacak olmasına rağmen artık halinden memnun uyuyabilirdi O sert kaya üzerinde kıvrılıp, yuvasında, küçük kovuğundaki kuştüyü yatağında olduğundan bile daha derin uyudu. Ama bütün gece kendi evini gördü rüyasında ve neye benzediğini bulamadığı ya da hatırlayamadığı bir şeyi ararken değişik odalarının hepsinde gezindi durdu uykusunda.

BÖLÜM 7

TUHAF PANSİYON

Ertesi sabah Bilbo gözlerine giren günün ilk ışıklarıyla uyandı. Saate bakmak ve gidip çaydanlığı ateşe koymak için fırladı – ancak hiç de evde olmadığının farkına vardı. Bunun üzerine oturdu ve boşu boşuna bir banyo ve fırça diledi durdu. Hiçbirisine kavuşamadı, tıpkı kahvaltı için çay, kızarmış ekmek ya da jambona kavuşamadığı gibi; yalnızca soğuk koyun ve tavşan eti vardı. Üstelik bundan sonra canlı bir başlangıç için hazırlanması gerekiyordu.

Bu sefer bir kartalın sırtına tırmanmasına ve kanatları arasına sıkıca yapışmasına izin vermişlerdi Hava üzerinden akıp giderken o gözlerini kapadı. Onbeş koca kuş dağın yamacından havalanırken cüceler hoşça kalmalarını bağırıyorlar ve eğer becerebilirlerse Kartalların Efendisi'ne borçlarını ödeyeceklerine söz veriyorlardı. Güneş her şeyin doğu kıyısına daha yakındı. Sabah serindi. Vadilere ve oyuklara sis çökmüş ve tepelerin doruk ve zirvelerinde oraya buraya sarılmıştı. Bilbo şöyle bir göz atmak için gözünün tekini araladı ve kuşların çoktan iyice yükseldiğini, dünyanın çook uzaklarda kaldığını ve dağların arkalarındaki uzaklıklara karıştığını gördü. Gözlerini yumdu ve daha bir sıkı tutundu.

'Çimdikleyip durma!' dedi kartal. 'Bir tavşan gibi görünsen de bir tavşan gibi korkmana gerek yok Hafif rüzgârlı, güzel bir sabah. Uçmaktan daha güzel ne olabilir ki?'

Bilbo şöyle demek isterdi. 'Sıcak bir banyo, ardından da çimenler üzerinde geç yapılan bir kahvaltı;' ama hiçbir şey söylememenin ve azıcık daha gevşek tutmanın daha iyi olacağını düşündü.

Epeyce bir zaman sonra, o kadar yüksekte olmalarına rağmen kartallar yöneldikleri noktayı görmüş olmalıydılar ki, kocaman helezonlar çizerek döne döne alçalmaya başladılar. Bunu uzun süre sürdürdüler ve hobbit sonunda gözlerini tekrar açtı. Yeryüzü çok daha yakınlaşmıştı ve altlarındaki ağaçlar meşe ve karaağaça benziyordu ve geniş çayırlıklarla tüm bunları bölerek geçen bir nehir vardı Ancak akıntının tam yolunun ortasında, çepeçevre dolandığı koskoca bir kaya, hatta nerdeyse bir taştan tepe, sanki uzak dağların son uzantısı ya da devlerden bir dev tarafından ovaya doğru millerce fırlatılmış devasa bir parça gibi duruyordu.

Kartallar çabucak birer birer bu kayanın tepesine süzüldüler ve yolcularını indirdiler.

'Yolunuz açık olsun!' diye bağırdılar, 'nereye yollanırsanız yolların yolunuz açık olsun, taa kartal yuvalarınız yolculuğunuzun sonunda size kavuşana dek!' Bu kartallar arasında söylenen nazik bir sözdü.

'Kanatlarınızın altındaki rüzgâr sizi güneşin yelken açtığı ve ayın gezindiği yerlere taşısın,' diye yanıtladı doğru cevâbı bilen Gandalf.

Ve böylece ayrıldılar. Ve Kartalların Efendisi ileriki günlerde Tüm Kuşların Kralı olmasına, altın bir taç ve onbeş kabile şefinin de onunla birlikte altın yakalar (cücelerin onlara verdiği altından yapılma) takmasına rağmen, Bilbo onları bir daha hiç görmedi – Beş Ordular Çarpışması'nda taa yükseklerde görmesi hâriç. Ama bu konu öykünün sonunda anlatılacağından şimdi daha fazla söz etmeyeceğiz.

Taş tepesinin en yukarısında düz bir alan ve pek çok

basamakla nehre inen iyice aşınmış bir yol vardı; orada da öte kıyıdaki çimen ülkesine uzanan koca düz taşların oluşturduğu sığ bir bölge vardı. Basamakların dibinde, taş geçidin ucuna doğru küçük bir mağara (çakıllı zeminiyle gayet havadar bir mağara) vardı. Kafile burada toparlanıp ne yapılması gerektiğini tartıştı.

'Dağlarda hep hepinizin güvende olduğunu (tabii mümkün olduğunca) görmek istedim dedi büyücü, 've şu ana dek iyi yönetim *ve* iyi şansla bunu hallettim. Doğrusu şimdi sizlerle gelmeyi planladığımdan da çok daha doğudayız, üstelik her şeye rağmen bu benim maceram değil. Her şey sonuca ulaşmadan kısa bır süre içın bır daha gelebilirim, ama bu arada ilgilenmem gereken çok önemli bir ış daha var.'

Cüceler homurdandılar ve en üzgün hallerini aldılar ve Bılbo ağladı. Gandalf'ın yol boyunca geleceğını ve güçlüklerden kurtulmalarına yardım etmek için hep orada bır yerde olacağını düşünmeye başlamışlardı. 'Hemen şu dakika ortadan kaybolmayacağım,' dedi Gandalf. 'Size bir iki gün daha ayırabilirim. Büyük bir olasılıkla şu anki sıkıntılı durumdan kurtulmanıza yardım edebilirim ve benim de biraz yardıma ihtiyacım var. Yiyeceğimiz, yolluğumuz ve binebileceğimiz midillerimiz yok ve nerede olduğunuzu bılmiyorsunuz. Şimdi size şunu söyleyebilirim Eğer dağ geçıdini aceleyle terk etmeseydik takip ediyor olmamız gereken patikanın birkaç mil kuzeyindeyiz. Buralara son gelişiminden beri, ki bu yıllar önceydi, yeni gelmedilerse buralarda çok az kişi yaşar Ama bildiğim *birisi* var ve çok da uzakta yaşamıyor. Büyük kayadaki – ki sanırım o buraya Taşıtkaya diyor – basamakları yapan işte o birisi. Buraya pek sık gelmez, hatta gündüzleri hiç gelmez ve onu beklemek bir işe yaramaz. Doğrusu çok da tehlikeli olacaktır. Biz gidip onu bulmalıyız, eğer buluşmamızda her şey yolunda giderse, sanırım ayrılacağım ve size kartalların

dilediklerini dileyeceğim. "Nereye yollanırsanız yollanın yolunuz açık olsun!" '

Cüceler kendilerini bırakmaması için Gandalf'a yalvardılar. Ona ejderha altını, gümüş ve mücevher önerdiler, ama o fikrini değiştiremeyecekti. 'Bakarız, bakarız!' dedi, 've sanırım, sizin ejderha altınınızın – elde ettiğinizde tabii – birazını zaten kâzandım.'

Bundan sonra yalvarmayı kestiler. Sonra giysilerini çıkartıp nehrin fazla derin olmayan dibi taş dolu berrak, sığlık yerinde yıkandılar. Yakıcı ve sıcak olan güneşte kuruduklarında yorgun ve azıcık aç olmalarını saymazsak adeta yeniden doğmuş gibiydiler. Az sonra geçiti geçtiler (tabii hobbiti kucakta taşıyarak) ve uzun yeşil çimlerin arasından, geniş kollu meşe ve uzun karaağaç sıralarından aşağı yürümeye başladılar.

'Peki niye Taşıtkaya deniliyor?' diye sordu büyücünün yanında giden Bilbo.

'Taşıtkaya diyor, çünkü Taşıtkaya ona verdiği isim. Bunun gibi şeylere taşıtkaya diyor, ve *bu* da Taşıtkaya, çünkü evinin yakınında bir tek bu var ve o da bunu iyi bilir.'

'Kim biliyor? Kim diyor?'

'Şu bahsettiğim birisi – çok çok büyük bir insan. Sizleri tanıştırdığımda hepiniz çok nazik olmalısınız. Sizleri yavaş yavaş, ikişer ikişer tanıştıracağım sanırım ve siz de onun canını sıkmamaya dikkat *etmelisiniz* Yoksa neler olacağını Tanrı bilir. Neşeli olduğunda yeterince nazik olmasına rağmen ofkeli olduğunda dehşet verici olabilir. Yine de sizi uyarıyorum, çok çabuk öfkelenir.'

Cüceler büyücünün Bilbo'yla bu şekilde konuştuğunu duyunca etrafına toplandılar. 'Bu, şimdi bizi götürdüğün kişi mi?' diye sordular. 'Daha aklı başında birisini bulamadın mı? Biraz daha açık anlatsan daha iyi olmaz mıydı?' diye

devam ettiler.

'Evet, sizi götürdüğüm kişi o! Hayır bulamazdım! Ve de gayet dikkatli açıklıyordum,' diye yanıtladı büyücü ters ters. 'Eğer dahasını bilmeniz gerekiyorsa adı Beorn. Çok güçlüdür ve bir deri-değiştiricidır.'

'Ne! Bir kürkçü ha, yani postlarını sincaplara çevirmedikçe tavşanlara 'tavşan demeyen birisi mi?' diye sordu Bilbo.

'Aman güzel Tanrım, hayır, hayır, HAYIR, HAYIR!' dedi Gandalf. 'Eğer becerebilirseniz aptalca davranmayın Bay Baggins; ve tüm mucizeler adına, evinin birkaç yüz mil civarında olduğunuz sürece sakın bir daha kürkçü sözcüğünu ağzınıza almayın, ve tabii post, pelerin, manşon, kalpak gibi yersiz sözleri de! O bir deri-değiştiricisi. Kendi derisini değiştiriyor, bazen koca kara bir ayı, bazen de kaslı kolları ve koca sakalıyla iri yarı, güçlü kara saçlı bir adam olur. Size daha fazlasını söyleyemem, zaten bu da size yetmeli. Bazıları devler gelmeden önce dağlarda yaşamış olan büyük ve eski ayı soyundan bir ayı olduğunu soylerler. Bazıları ise Smaug ya da dünyanın bu bolgesine gelmiş diğer ejderhalardan ve kuzeyin tepelerine goblinlerin gelmesinden önce yaşamış ilk insandan türemiş bir insan olduğunu Ben bir şey söyleyemem, yine de sonuncunun asıl hikâye olması hoşuma gider. Pek soru sorulacak birisi değil.

'Ne olursa olsun kendi büyüsünden başka bir büyü altında değil. Bir meşe ormanında yaşıyor ve büyük ahşap bir evi var; ve bir insan olarak, en az kendisi kadar mükemmel sığırlar ve atlar besler. Bunlar onun için çalışır ve onunla konuşurlar. O da onları yemiyor; yaban hayvanlarını da avlamadığı ve yemediği gibi. Kovan kovan yaban arısı yetiştiriyor ve daha çok bal kaymak yiyerek yaşıyor. Bir ayı olarak epey uzaklara gidiyor. Bir keresinde onu Taşıtkaya'nın tepesinde geceleyin yapayalnız oturup

ayın Puslu Dağlar'dan kayboluşunu izlerken gördüm ve ayıların dilinde şöyle gürlediğini duydum: "Bir gün gelecek soyları tükenecek ve ben geri döneceğim!" İşte bu nedenle ben onun bir zamanlar dağdan geldiğine inanıyorum.'

Bilbo ve cücelerin artık düşünecek çok şeyleri vardı ve daha fazla soru sormadılar. Önlerinde yürümeleri gereken uzun bir yol vardı. Tepelerden yukarı ve vadilerden aşağı ağır ağır ilerlediler. Hava iyice ısındı. Bazen ağaçların altında dinlendiler ve Bilbo kendisini öyle aç hissetti ki, eğer yere düşecek kadar olgunlaşmış olsalar meşe palamutlarını bile yiyecekti.

Sanki özellikle dikilmişçesine aynı türlerin bir arada yetiştiği büyük çiçek tarlalarının tomurcuklanmaya başladıklarını fark ettiklerinde öğleden sonrayı yarılamışlardı. Özellikle yonca vardı, dalgalanan horozibiği ve mor yonca, ve gepgeniş uzanan kısa, beyaz, tatlı bal-kokan yonca tarlaları. Havada bir uğultu, vızlama ve vınlama vardı. Arılar her yere dağılmış çok sıkı çalışıyorlardı. Ne arılardı ama! Bilbo onlar gibisini daha önce hiç görmemişti.

'Eğer birisi beni sokacak olursa,' diye düşündü. 'Kendim kadar şişerim herhal!'

Eşekarılarından daha büyüktüler. Erkek arılar başparmağınızdan daha büyüktüler, hem de çok daha büyük ve kapkara vücutlarındaki sarı bantlar kor altın gibi parıldıyordu.

'Yaklaşıyoruz,' dedi Gandalf 'Arılıkların tam kenarındayız.'

Bir süre sonra uzun ve yaşlı meşelerden bir kemere ve bunun ardındaki, ne arasından bakabileceğiniz ne de içinden geçebileceğiniz dikenlerin oluşturduğu bir çite geldiler.

'En iyisi siz burada bekleyin,' dedi buyucu cücelere; 've ben seslendiğimde ya da ıslık çaldığımda arkamdan gelmeye başlayın gittiğim yolu göreceksiniz – ama dikkat edin yalnızca çifter çifter ve her çıftin arasında da beşer dakika olacak şekilde. Bombur en şişmanınız ve iki kişı sayılacak, o en iyisi en son ve yalnız gelsin. Hadi Bay Baggins! Bu taraflarda bir yerde bir kapı olacak.' Ve lafını bitirir bitirmez gayet korkmuş hobbiti de alıp çit boyunca ilerledi

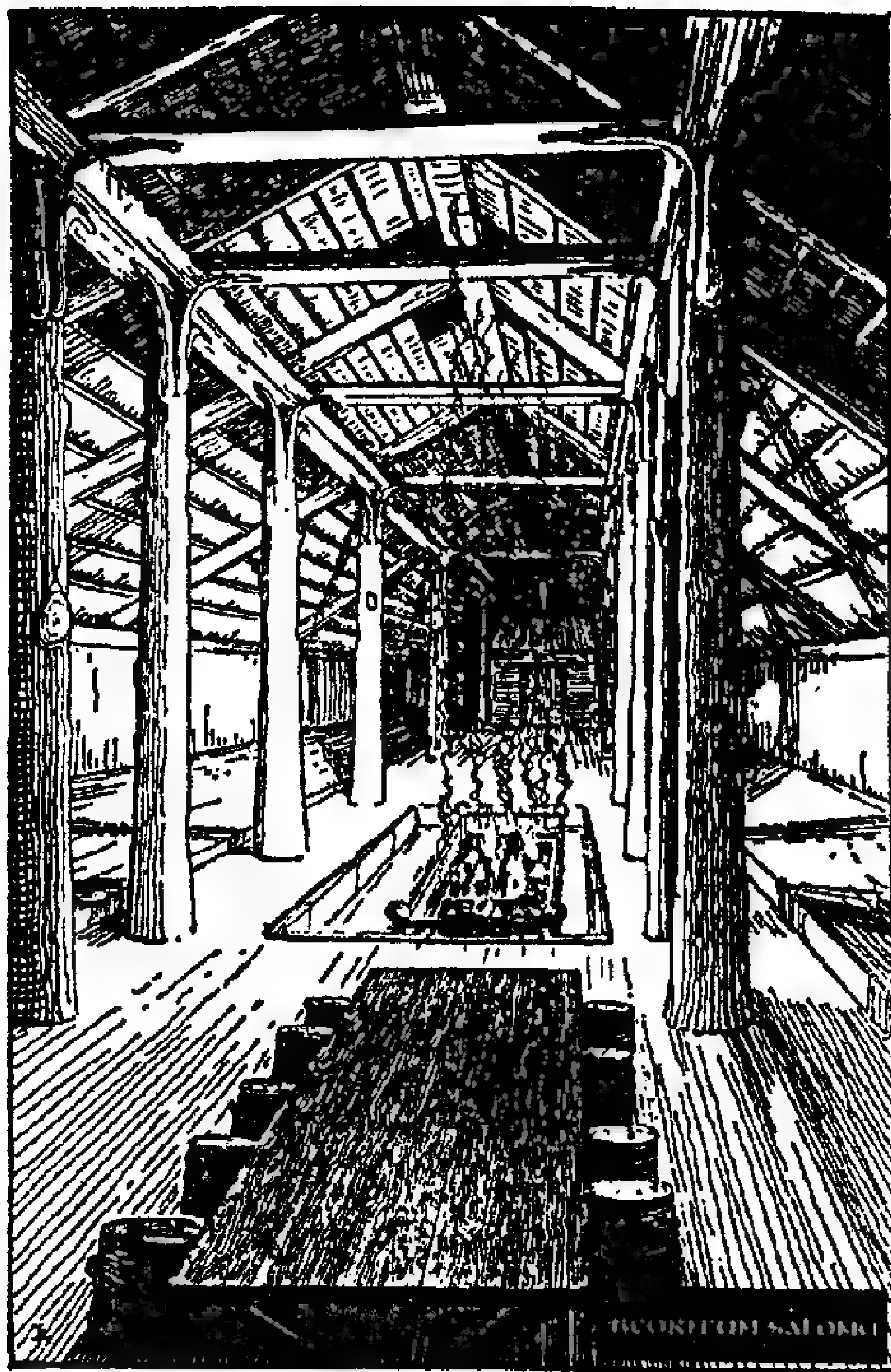
Az sonra ardında bahçeler, bazıları saman damlı düzeltilmemiş kütüklerden yapılmış bir küme alçak ahşap yapı; tahıl ambarları, ahırlar, ağıllar ve uzun alçak ahşap bir evi görebildikleri geniş ve yüksek ahşap bir kapıya geldiler. İçerde, koca çitin güneyinde samandan, çan şekli verilerek yapılmış tepeleriyle sıra sıra kovan vardı. Bir oraya bir buraya gidıp gelerek uçuşan, kovanlara bir girip bir çıkan dev arıların sesleri her tarafa yayılmıştı.

Büyücü ve hobbit kulak tırmalarcasına gıcırdayan kapıyı iterek açtılar ve eve doğru giden geniş bir yoldan aşağı indiler. Çok semiz ve iyi tımarlanmış birkaç at çimenliğin öte tarafında dizilmişler ve çok akıllı yüzlerle imalı imalı onlara bakıyorlardı: Sonra dört nala yapılara doğru koştular.

'Yabancıların geldiğini haber vermeye gittiler,' dedi Gandalf.

Az sonra üç duvarını ahşap ev ve iki uzun kapı kanadının oluşturduğu bir avluya vardılar. Ortada, yanında budanmış dallarıyla koca bir meşe kütüğü duruyordu. Bunun yanındaysa siyah gür sakal ve saçlı, düğüm düğüm kaslı çıplak koca kolları ve bacakları olan iri biri duruyordu. Dizlerine dek inen yün bir gömlek giymişti ve geniş ağızlı bir baltaya dayanıyordu. Atlar burunları onun omzuna dayalı, yanında duruyorlardı.

'Hah! İşte geldiler!' dedi atlara. 'Tehlikeli

gözükmüyorlar Siz gidebilirsiniz!' Gürüldeyen bir kahkaha atıp, baltasını yere bıraktı ve yaklaştı.

Ters ters, 'Kimsiniz ve ne istiyorsunuz?' diye sordu önlerinde durup Gandalf'a tepeden bakarken. Bilbo'ya gelince, adamın kahverengi gömleğinin püsküllü ucuna değmemek için başını eğmesine gerek kalmadan bacaklarının arasından kolayca geçebilirdi.

'Ben Gandalf'ım,' dedi büyücü.

'Adını hiç duymadım,' diye kükredi adam, 'Peki bu küçük şey de ne?' dedi çalı gibi kaşlarıyla hobbiti süzmek üzere eğilirken.

'O, Bay Baggins, iyi bir aileden ve en ufak bir kötü ünü olmayan bir hobbit,' dedi Gandalf. Bilbo başını eğerek selam verdi. Çıkartabileceği bir şapkası yoktu ve kaybolan düğmelerinin yokluğunu utançla hissediyordu. 'Ben bir büyücüyüm,' diye, devam etti Gandalf. 'Siz beni duymamış olsanız da ben sizi duydum; ama belki Kasvetormanı'nın Güney sınırlarında yaşayan iyi kuzenim Radagast'ı işitmişsinizdir?'

'Evet; büyücüler kadar kötü biri değil, sanırım. Eskiden onu arada bir görürdüm,' dedi Beorn. 'Pekâlâ şimdi kim olduğunuzu ya da kim olduğunuzu iddia ettiğinizi biliyorum. Ne istiyorsun?'

'Doğruyu söylemek gerekirse, tüm yolluğumuzu ve büyük bir olasılıkla yolumuzu kaybettik ve fazlasıyla yardıma ya da en azından öğüde ihtiyacımız var. Dağlardaki goblinlerle korkunç vakitler geçirdiğimizi söyleyebilirim.'

'Goblinler mi?' dedi koca adam daha az ters bir tavırla. 'Oh, yani, *onlarla* başınız derde girdi, öyle mi? Ne diye yakınlarına gittiniz ki?'

'Aslında biz de istemedik. Geçmemiz gereken bir geçitte bizi baskına uğrattılar. Batıdan, Topraklar üzerinden, bu ülkelere geliyorduk – neyse bu uzun bir hikâye.'

'O halde içeri gelip eğer tüm günümü almayacaksa birazını anlatsanız iyi olur,' dedi adam avludan eve açılan karanlık bir kapıdan yolu gösterirken.

Onu takıp ettiler ve kendilerini ortasında bir ocak bulunan geniş bir salonda buldular Yaz olmasına rağmen odun ateşi yanıyordu ve duman, damdakı bir açıklıktan dışarı çıkabilmek için siyahlaşmış çatı kirişlerine dek yükseliyordu. Yalnızca ateş ve tepesindeki delikle aydınlatılmış bu loş salondan ve daha küçük bir başka kapıdan daha geçip tek tek kutüklerden yapılmış ahşap desteklere oturtulmuş bir verandaya geldiler. Veranda güneye bakıyordu onun seviyesine meyillenmiş batan güneşin basamaklardan hemen sonra başlayan çiçek dolu bahçenin üzerine düşen altın pırıltıları ve içeriyi dolduran ışığıyla hale sıcacıktı.

Burada ahşap banklara otururlarken Gandalf hikâyesini anlatmaya ve Bilbo'da ayaklarını sarkıtıp sallamaya ve belki yarısını daha önce hiç görmediği için isimlerinin ne olabileceklerini merak ederek bahçedeki çiçeklere bakmaya başladı.

'Dağlardan bir iki arkadaşla geliyordum ki...' dedi büyücü.

'Bir iki mi? Ben haliyle yalnız bir kişi bir de şu küçük şeyi goruyorum,' dedi Beorn.

'Şey, doğruyu söylemek gerekirse, meşgul olup olmadığınızı anlayana dek canınızı bir çoğumuzla sıkmak istemedim. Ama izin verirseniz çağıracağım.'

'Devam et, çağır bakalım!'

Bunun üzerine Gandalf keskin bir ıslık çaldı ve birazdan Thorin ve Dori evin çevresinden bahçe yoluyla çıkageldiler ve yerlere kadar eğilip selam verdikten sonra orada dikildiler.

Bir üç, demek istedin sanırım!' dedi Beorn. 'Ama bunlar hobbit değilki, bunlar cüce!'

'Thorın Meşekalkan, hizmetinizdeyim' Dori, hızmetinizdeyim!' dediler ikı cüce tekrar yerlere dek eğılırken.

'Hizmetinize ihtiyacım yok, teşekkür ederim,' dedi Beorn. 'Ama, sizin benimkine ihtiyacınız var galiba Cücelerden fazla hoşlanmam; ama eğer Thorin (yani Thror'un oğlu Thrain'in oğlu) olduğun doğruysa ve yol arkadaşınız da saygıdeğer olduğundan ve goblinler düşmanlarınız olduğuna ve topraklarımda bir fesatlık için bulunmadığınıza göre – konu açılmışken ne peşindesiniz sahi?'

'Onlar Kasvetormanı'nın ötelerinde, epeyce doğuda olan babalarının topraklarını ziyaret etmeye gidiyorlar,' diye araya girdi Gandalf, 've sizin topraklarınızda olmamız tamamıyla kaza eseri. Bizi sizin ülkenizin güneyine düşen yola götürmesi gereken Yüksek Geçit'ten geçıyorduk kı goblınler tarafından saldırıya uğrayınca, size anlatmak üzere olduğum gıbı–'

'Anlatmaya devam et o halde!' dedi hıçbir zaman çok nazik olmayan Beorn.

'Korkunç bir fırtına vardı; taş devler öfkeyle söylenen kayalardan dışarı fırlamışlardı ve biz de geçidin başındaki bir mağaraya sığındık, yanı hobbit ve ben ve bazı yol arkadaşlarım.

'İkiye bazı mı diyorsunuz?'

'Şey, hayır. İşin aslı ikiden daha fazlaydılar.'

'Onlar neredeler? Öldürüldüler mi, yendiler mi, eve mi döndüler?'

'Şey, hayır. Islık çaldığımda hepsi gelmemiş olmalılar. Utangaçlar sanırım. Görüyorsunuz ya sizin hoşlanacağınızdan daha fazla olmamızdan çok korkuyoruz.'

'Hadi, yeniden ıslık çal! Anlaşılan bir parti için buradayız ve bir ya da iki fazlası pek fark etmeyecek,' dıye

homurdandı Beorn.

Gandalf yeniden ıslık çaldı; ama Nori ve Ori, o daha ıslığını bitirmeden ortaya çıktılar, çünkü eğer hatırlarsanız, Gandalf onlara çiftler halinde beşer dakikada bir gelmelerini söylemişti.

'Merhaba!' dedi Beorn 'Oldukça çabuk geldiniz – nerelerde saklanıyordunuz? Gelin bakalım benim kutudan fırlayan kuklalar gibi ortalığa çıkan misafirlerim!'

'Nori, hizmetinizdeyim, Ori hız...' diye başladılar, ama Beorn sözlerini kesti.

'Teşekkür ederim. Yardımınıza ihtiyacım olursa isterim. Oturun ve şu hikâyeye devam edelim, daha bitemeden akşam yemeği vakti gelecek.'

'Uyur uyumaz,' diye devam etti Gandalf, 'mağaranın arkasında bir çatlak açıldı ve goblinler gelip hobbit ve cüceleri ve midilli sürümüzü kaptılar–'

'Midilli sürüsü mü? Neydiniz siz yahu gezgin sirk mi? Ya da taşıdığınız yük mü fazlaydı? Ya da genellikle altıya sürü mü dersiniz?'

'Yo, yo, hayır! İşin aslı altıdan daha fazla midilli vardı, çunku biz altıdan daha fazlaydık ah, işte iki kişi daha!' dedi ve tam o sırada Balin ve Dwalin ortaya çıktılar ve selam verirken öyle çok eğildiler ki sakalları taa yerleri süpürdü Büyük adam önce kaşlarını çatıyordu, ama onlar müthiş derecede nazik olmak için ellerinden geleni yapıp, o kaşlarını çatmayı bırakıp gürleyen bir kahkaha atana dek eğildiler ve başlıklarını dizlerinin önünde sallanıp durdular (ki bu yerinde bir cüce geleneğiydi): Çok komik görünüyorlardı.

'Sürü, doğruymuş,' dedi. 'Hem de oldukça komik bir sürü. Gelin neşe verici adamlarım, *sizin* isimleriniz neler? Şimdilik hizmetinizi istemiyorum, yalnızca isimleriniz, sonra da oturun ve şaklabanlığı kesin!'

'Balin ve Dwalin,' deyip gücenmeye cesaret

edemeyerek şaşırmış bir halde pat dıye çoküverdiler.

'Şimdi tekrar devam et bakalım!' dedi Beorn büyücüye.

'Nerede kalmıştım? Hah, tamam – ben *yakalanmamıştım*. Bir iki goblini bir ışık patlamasıyla öldurdüm—'

'Güzel!' diye homurdandı Beorn. 'Büyücü olmak biraz iyıymiş o halde.'

'—ve kapanmadan önce çatlaktan içeri kaydım. Goblinlerle dolu ana salona doğru onları takip ettim. Koca Goblin, otuz kırk silahlı muhafızla birlikte oradaydı. Kendi kendime, 'hepsi birbirine zıncırlenmiş olmasaydı bıle bir düzine kişi bu kadar çok kişiye karşı ne yapabilirdi ki?' diye düşündüm.'

'Bir düzine mi? İlk kez sekize bir düzine dendiğini duyuyorum. Yoksa kutudan fırlamamış başka kuklalarında mı var?'

'Evet, evet, bir, çift daha burada olmalı – Fılı ve Kılı, sanırım,' dedi Gandalf bu ikisi ortaya çıkıp dıkilip güler ve eğilerek selam verirken.

'Bu kadar yeter!' dedi Beorn. 'Oturun ve sessiz olun! Şimdi devam et Gandalf!'

Bunun üzerine Gandalf hikâyeyi anlatmaya devam etti ta ki karanlıktaki kavgaya, aşağı kapının bulunuşuna ve Bay Baggins'in kaybolduğunu fark ettiklerinde duydukları korkuya dek. 'Kendimizi saydık ve hobbıtin olmadığını gordük yalnız ondördümüz kalmıştı!

'Ondört mü? İlk defa ondan bir çıkınca ondort kaldığını duyuyorum, dokuz demek istiyorsunuz ya da grubunuzun tüm isimlerini henüz bana söylemediniz.'

'Şey, tabii, henüz Oin ve Gloin'i görmediniz Ve vay canına! İşte geldiler. Umarım canınızı sıktıkları için onları affedersiniz '

'Tamam bırak hepsi gelsin! Çabuk olun, buraya gelin siz ikiniz ve oturun Ama buraya bak Gandalf, şimdi bile yalnızca sen, on cüce ve kaybolan bir hobbit var. Hepsı

yalnızca onbir yapıyor (artı bir de kayıp), ondört değil, tabii büyücüler diğer kişilerden farklı saymıyorlarsa. Ama şimdi lütfen hikâyeye devam et.' Beorn elinden geldiğince göstermiyordu, ama gerçekten çok ilgilenmeye başlamıştı. Görüyorsunuz ya, eski günlerde, Gandalf'ın anlattığı dağların büyük bir kısmını biliyordu. Hobbitin yeniden ortaya çıkışını ve taşkaymasıyla aşağı inişlerini ve ormandaki kurt halkasını duyunca başını sallaya sallaya homurdandı.

Gandalf tüm kurtlar aşağıdayken ağaçlara tırmanışlarına gelince, ayaklandı ve uzun adımlarla dolandı ve mırıldandı: 'Keşke orada olsaydım! Onlara havai fişeklerden fazlasını yuttururdum!'

'Şey,' dedi Gandalf hikâyesinin iyi bir izlenim bıraktığını görünce mutlulukla, 'Elimden geleni yaptım. Orada öylece kalmıştık, kurtlar aşağıda çıldırmak üzerelerdi ve orman da yer yer parıldıyordu. Goblinler tepelerden aşağı geldiler ve bizi buldular. Keyifle bağrıştılar ve bizimle eğlenen şarkılar söylediler '*Onbeş kuş beş köknar ağacında* . . .'

'Aman tanrım! diye homurdandı Beorn. 'Sakın goblinlerin sayamadığını iddia etmeyin. Sayabilirler. Oniki onbeş değildir ve onlar da bunu bal gibi bilirler.'

'Ben de biliyorum. Ama Bifur ve Bofur da oradaydılar. Daha önce tanıştırmaya cesaret edemedim, ama işte geldiler.'

Bifur ve Bofur içeri geldiler. 'Ve bir de ben!' dedi Bombur nefes nefese arkadan oflayıp puflayarak. Şişmandı ve sona bırakıldığı için de öfkeliydi. Beş dakika beklemeyi reddetmiş ve hemen diğer ikisinin ardından gelmişti.

'Pekâlâ, şimdi onbeşiniz de *burada;* ve goblinler de saymayı bildiğine göre sanırım ağaçlarda yalnızca bu kadarı vardı. Şimdi belki daha fazla kesilme olmadan bu hikâyeyi bitirebiliriz.' Bay Baggins işte o zaman Gandalf'ın ne kadar zekice davrandığını anladı. Bölünmeler Beorn'un hikâyeyle

daha çok ilgilenmesine neden olmuştu ve hikâye onu cüceleri şüpheli dilenciler gibi birden göndermekten alıkoymuştu Evine mümkün olduğunca kimseyi davet etmezdi. Çok az arkadaşı vardı ve onlar da oldukça uzakta yaşarlardı; ve o da evine bunlardan her seferinde bir çiftten fazlasını hiç davet etmezdi. Şimdiyse avlusunda onbeş yabancı oturuyordu.

Büyücü hikâyesini bitirdiğinde ve onları kurtarışını ve Taşıtkaya'ya getirilişlerini anlattığında güneş, Puslu Dağlar'ın zirvelerinin ardına çekilmiş ve Beorn'un bahçesindeki gölgeler uzamıştı.

'Çok güzel bir hikâye!' dedi 'Uzun zamandır duyduklarımın en iyisi. Eğer bütün dilenciler bu kadar güzel bir tane anlatabilecekse, beni bulsalar iyi olur Hepsini siz uyduruyor olabilirsiniz tabii, ama öyle bile olsa hikâye için bir akşam yemeğini hak ediyorsunuz. Hadi bir şeyler yiyelim '

'Evet lütfen!' dediler hepsi bir ağızdan. 'Çok teşekkür ederiz!'

Şimdi salonun içi oldukça karanlıktı. Beorn ellerini çırptı ve dört güzel beyaz midilli ve birkaç geniş uzun vucutlu gri köpek içeri geliverdi. Beorn, onlara, sanki hayvan seslerinin konuşmaya döndüğü garip bir dilde bir şeyler söyledi. Onlar da tekrar dışarı çıktılar ve çok geçmeden ağızlarında meşalelerle geldiler ve meşaleleri ateşten yakıp salonun ortadaki ocağa yakın sütunlarındaki alçak dirseklere taktılar. Köpekler istediklerinde arka ayakları üzerinde durabiliyor ve ön ayaklarıyla bir şeyler taşıyabiliyorlardı. Çabucak yan duvarlardan sehpa-masaları ve ayaklarını çıkarttılar ve ateşin yanına kurdular.

Sonra mee-mee-mee! duyuldu ve içeri kömür karası kocaman bir koçun önderliğinde kar beyazı koyunlar girdi. Bir tanesi kenarlarına hayvan figürleri işlenmiş beyaz

bir kıyafet giymişti; diğerleri geniş sırtlarında çanaklar, kocaman düz tabaklar ve bıçaklar ve tahta kaşıklarla dolu tepsiler taşıyorlardı, köpekler bunları alıp çabucak sehpa-masalara yaydılar. Bunlar çok, Bilbo'nun bile rahat edemeyeceği denli alçaktı. Onların arkasından bir midilli, Gandalf ve Thorin için geniş hasır oturaklı, ayakları kısa ve kalın iki alçak tabureyi, masanın diğer ucundan da Beorn'un aynı tarzdaki büyük siyah sandalyesini itti (Beorn burada otururken kocaman ayaklarını masanın altından taa ileriye uzatmıştı). Bunlar salondaki tek sandalyelerdi ve alçak olmalarının nedeni büyük bir olasılıkla ona hizmet eden bu harika hayvanların rahat etmesi içindi. Diğerleri ne üzerine mi oturdular? Unutulmamışlardı Diğer midilliler Bilbo için bile yeteri kadar alçak, pürüzsüzleştirilmiş ve cilalanmış, yuvarlak, davul şeklindeki kütük parçalarını yuvarlayarak getirdiler; böylece çok geçmeden hepsi Beorn'un masasına oturtulmuştu ve salon uzun yıllardır böyle bir toplantıya tanık olmamıştı.

Batıdaki Son Evcil Ev'de yedikleri ve sonrasında Elrond'a hoşça kal dedikleri yemekten bu yana yemedikleri bir ikindi ya da akşam yemeği yediler. Meşalelerin ve ateşin titreyen ışığı üzerlerine vuruyordu ve masada iki uzun balmumu mum vardı. Yedikleri sürece Beorn, derin gürleyen sesiyle dağların bu tarafında bulunan vahşi yerlerle, özellikle de Kuzeye ve Güneye bir günlük at yolculuğu yayılmış, Doğuya giden yollarını engelleyen karanlık ve tehlikeli ormana, yani Kasvetormanı'na dair hikâyeler anlattı

Cüceler çok yakında o ormana girme tehlikesine atılacaklarını ve bunun, dağlardan sonra ejderhanın kalesine gelmeden önce geçmeleri gereken tehlikelerin en kötüsü olduğunu bildiklerinden dinleyip sakallarını salladılar. Yemek bittiğinde kendi hikâyelerinden anlatmaya başladılar, ama Beorn'un uykusu gelmişti ve onlara çok az

aldırış etti. En çok altın ve gümüş ve mücevherler ve de demircilik hileleriyle yapılabilen şeylerden bahsediyorlardı ve Beorn pek de böyle şeylere aldırır gözükmüyordu: Salonunda altın ya da gümüşten yapılma şeyler yoktu ve bıçak dışındaki bir iki şey de tümüyle metalden yapılmıştı.

Masada, tahta kadeh-çanaklar bal likörüyle dolu, uzun uzun oturdular. Dışarıya karanlık gece çökmüştü. Salonun ortasındaki ateş taze kütüklerle hazırlanmıştı ve meşaleler söndürülmüştü; başlarının üstleri ormandaki ağaçlar gibi karanlık arkalarındaki upuzun sütunlarla dans eden alevlerin ışığında oturdular. Sihir ya da değil, Bilbo çatı kirişleri arasında, dallarda esen rüzgâr gibi dolanan baykuş ötüşüne benzer sesler duyduğunu sandı. Çok geçmeden başı uykuyla düşmeye, sesler sanki çok uzaklardan gelmeye başladı, ta ki bir irkilmeyle uyanıncaya dek.

Koca kapı gıcırdamış ve gürültüyle kapanmıştı. Beorn gitmişti. Cüceler ateşin etrafında bağdaş kurup oturmuşlardı ve o an şarkı söylemeye başladılar. Bazı dizeler şöyleydi, ancak bir sürü dize vardı ve şarkı söylemeleri uzun bir süre devam etti:

Ocağa vurdu rüzgâr uğuldayan,
ama kıpırdamadı tek bir yaprak ormandan:
orada gölgeler gece gündüz büyürler,
ve sessiz sürünür karanlık şeyler altlardan.

Rüzgâr soğuk dağlardan aşağı indi,
bir dalga gibi gürledi ve kükredi;
dallar homurdandı, orman inildedi,
ve yapraklar topraklara düşüverdi.

Rüzgâr Batıdan Doğuya ilerledi;
ormandaki tüm hareket sona erdi
bet ve tiz iniltiler bataklığı izledi

Islık çalan sesleriyse uçup gitmişlerdi.

Çimenler hışırdadı, püskülleri kıvrıldı,
kamışlar takırdadı ve bu ses yayıldı
kıpırtılı gölcüklerden, serin semalardan
bulutlar yarışıp dağıldı ve parçalandı

Çıplak yalnız Dağ'ı geçerek geldi rüzgâr
ve ejderhanın ininin tepesini yalar;
orada karanlık ve karanlıkta yatar kayalar sıra sıra
ve uçuşan duman havayı sarar da sarar.

Terk etti dünyayı ve başladı uçuşa
gecenin engin denizleri ardına
Ayın yelkenleri fora, karşı boralara,
ve yıldızlar atılan geceye savrula

Bilbo tekrar uyuklamaya başladı. Gandalf da aniden ayaklandı

'Uyku saatimiz geldi,' dedi, '–bizimkisi tabii, bunun Beorn için gerekli olduğunu sanmıyorum Bu salonda sağ salim dinlenebiliriz, ama sizi Beorn'un bizden ayrılmadan önce söylediklerini unutmamanız konusunda uyarıyorum: Gün doğmadan dışarı çıkmamalısınız, kendi iyiliğiniz için.'

Bilbo, yatakların çoktan salonun kenarına, sütunlarla dış duvar arasında bir tür yükseltilmiş platform üzerine hazırlandığının farkına vardı. Onun için sazdan yapılmış bir yaygı ve yün battaniyeler vardı. Yaz olmasına rağmen gayet mutlu, battaniyelere sarılıp yattı. Ateş yavaş yavaş yanıyorken uyuyakaldı. Yine de gece bir ara uyandı. Ateş o sıra bir iki köze dönüşmüştü; nefes alış verişlerinden anlaşıldığına göre Gandalf ve cücelerin hepsi uykudaydılar; çatıdaki duman deliğinden içeriye şöyle bir göz atan yükseklerdeki ayın beyaz bir lekesi zemine düşüyordu.

Dışarda bir hırlama sesi ve sanki büyük bir hayvan kapıyı tırmalıyormuşçasına bir gürültü vardı. Bilbo bunun ne olduğunu ve büyülü şekliyle Beorn olup olamayacağını ve bir ayı olarak içeri gelip onları öldürüp öldürmeyeceğini merak etti. Battaniyelerin iyice altına dalıp başını sakladı ve sonunda korkularına rağmen uyuyakaldı.

Uyandığında tam sabahtı. Cücelerden biri gölgelerin arasında yattığı yerden üzerine düşmüş ve bam diye platformdan yere yuvarlanmıştı. Düşen Bofur'du ve Bilbo gözlerini açtığında homurdanıyordu.

'Kalkın tembeller,' dedi, 'yoksa size hiç kahvaltı kalmayacak.'

Bilbo ayağa fırladı. 'Kahvaltı!' diye bağırdı. 'Nerede kahvaltı?'

'Çoğu midemizde,' diye yanıtladı salonda dolanan diğer cüceler; 'ama arta kalanlar verandada. Güneş doğduğundan beri Beorn'u arıyoruz, ama dışarı çıktığımızda kahvaltıyı hazır bulduğumuz halde hiçbir yerde ondan iz yok.'

'Gandalf nerede?' diye sordu Bilbo, elinden geldiğince çabuk yiyecek bir şeyler bulmak için dışarı çıkarken.

'Ooo! Dışarlarda bir yerlerde,' dediler ona. Ama akşama dek gün boyunca büyücüden hiçbir iz görmedi. Ancak tam güneş batmadan önce, bütün gün olduğu gibi Beorn'un harika hayvanlarının servis yaptığı hobbit ve diğer cücelerin yemek yediği salona girdi. Önceki geceden beri Beorn'dan hiçbir haber alamamışlardı ve şaşırmaya başlamışlardı.

'Ev sahibimiz nerede? Ve gün boyunca siz *zatialleriniz* neredeydiniz?' diye bağırdılar tümü.

'Birer birer sorun – ve de yemekten sonra! Kahvaltıdan beri bir lokma yemedim.'

Sonunda Gandalf tabağını ve kupasını itti iki bütün somun (tereyağı ve bal ve kaymak yığınlarıyla birlikte)

yemiş, en az çeyrek litre bal likörü içmişti – ve piposunu çıkarttı. 'Önce ikinci soruyu yanıtlayacağım,' dedi, '–ama olur şey değil! Burası duman-halkaları için mükemmel bir yer!' Zaten uzun bir süre ondan hiçbir şey öğrenemediler, çünkü duman-halkaları yapmak, salonun sütunlarının etrafında kaydırmak, onları her türden değişik renk ve şekle bürümek ve sonunda da birbirlerini izleyerek çatıdaki delikten çıkartmakla meşguldü. Birbiri ardına çıkan yeşil, mavi, kırmızı, gümüşi, sarı, beyaz; büyük ya da küçük halkalar; büyük olanların içinden geçen küçükler; birleşip sekiz oluşturanlar ve bir kuş sürüleri gibi geçip gidenler dışardan çok acayip gözüküyor olmalıydılar.

'Ayı izlerine bakıyordum,' dedi sonunda. 'Dün gece burada, dışarda, olağan ayı toplantılarından biri olmuş olmalı. Çünkü hepsini Beorn'un yapmış olamayacağını fark ettim: Çok fazla iz vardı, hem de değişik boydaydılar. Küçük ayıların, iri ayıların, normal ayıların, dev gibi kocaman ayıların olduğunu ve hepsinin dışarıda karanlıktan nerdeyse şafağa kadar dans ettiğini söyleyebilirim. Dağlardan, nehrin üzerinden batı dışında, hemen her yönden gelmişler. O yönde yalnızca bir dizi ayak izi var – onların da hiçbiri gelen değil hepsi giden ayak izleri. Bu ayak izlerini Taşıtkaya'ya dek izledim. Orada nehre girip kayboldular, ama su, kayanın ötesine geçmem için fazlasıyla derin ve coşmuştu. Hatırlarsanız bu kıyıdan Taşıtkaya'ya geçit yoluyla geçmek yeterince kolay, ama kayanın diğer tarafı girdaplanan bir kanaldan yükselen bir yar halinde. Nehrin içinden yürüyerek ve yüzerek geçebileceğim kadar geniş ve sığ bir yerini bulabilmem için millerce ve sonra da izleri bulabilmek için tekrar millerce geriye yürümem gerekti. O zamanda uzaklaşana dek izleri takip etmem için çok geçti. Doğruca önceki gece Warglarla küçük partimizi yaptığımız yere, Puslu Dağların doğusundaki çam ormanları yönüne gittiler. Ve

şimdi sanırım ilk soruna da yanıt vermiş oldum,' diye bitirdi Gandalf ve uzun bir süre sessizce oturdu.

Bilbo büyücünün ne demek istediğini bildiğini sandı. 'Ne yapacağız,' diye bağırdı, 'Ya tüm Wargları ve goblinleri buraya getirirse? Hepimizi yakalayacaklar ve öldürecekler! Onların arkadaşı olmadığını söylediğini sanmıştım.'

'Söyledim. Hem aptal olma! En iyisi gidip yat, aklın uyuyor senin.'

Hobbit oldukça ezilmiş hissetti kendini ve yapacak pek bir şey olmadığından gidip yattı; ve cüceler şarkı söylüyorlarken küçük kafası halen Beorn'la meşgul uykuya daldı; ta ki yüzlerce kara ayının ay ışığı altında avluda döne döne yavaş ağır danslar yaptıklarına dair bir rüya görene dek. Sonra herkes uyuyorken uyandı ve aynı ayak sürtme parçalama, burun çekme ve homurdanma seslerini duydu.

Ertesi sabah hepsi Beorn'un kendisi tarafından uyandırıldılar. 'Yani hepiniz halen buradasınız! dedi. Hobbiti havaya kaldırdı ve güldü· 'Gördüğüm kadarıyla henüz Warglar ya da goblinler ya da tehlikeli ayılar tarafından yenmemişsiniz,' ve en saygısız haliyle Bay Baggins in yeleğini dürtükledi. 'Küçük tavşancık ekmek ve bal yiye yiye yine güzelleşip şişmanlıyor,' diye kıkır kıkır güldü. 'Gelin ve biraz daha alın bakalım!'

Böylece hepsi onunla birlikte kahvaltıya gittiler. Ama bir değişiklik olarak Beorn en neşelileriydi, daha doğrusu mükemmel bir ruh halinde gibiydi ve komik hikâyeleriyle hepsini kahkahaya boğuyordu. Tüm gün nerede olduğunu ve neden kendilerine bu denli nazik davrandığını uzun süre merak etmelerine gerek kalmadı, çünkü kendisi anlattı. Nehri geçmişti ve tam dağlara – her halde ayı şeklinde çabucak seyahat edebileceğini tahmin edersiniz – gelmişti. Az sonra yanmış kurt açıklığından, onların hikâyelerinin bir kısmının doğru olduğunu gördü, ama bundan fazlasını da gördü. Ormanda dolanan bir Warg ve bir goblin

yakaladı. Bunlardan şu haberi aldı; goblin devriyeleri Warglarla birlikte halen cüceleri arıyorlardı ve Koca Goblin'ın ölümünden ve bir de kurtların şefinin burnunun yanması ve büyücünün ateşiyle pek çok başhizmetkârının ölmesinden dolayı dehşet kızgındılar. Zorlayınca daha pek çok şey anlattılar, ama o bu ufak tefek hareketlerden çok daha kötülerinin bulunduğunu, bütün bir goblin ordusunun kurt müttefikleriyle, cüceleri bulmak ya da orada onları sakladıklarını düşündükleri insan ve yaratıklardan öç almak için dağlarla golgelenen topraklara bir akın düzenleyeceğini tahmin ediyordu.

'Şu sizinki, güzel bir hikâyeydi,' dedi Beorn, 'ama doğru olduğundan emin olduğum için şimdi daha da çok seviyorum. Sözünüze güvenmediğim için beni bağışlamalısınız. Ama eğer siz de Kasvetormanı'nın kıyısında yaşasaydınız, kardeşiniz ya da daha öte tanıdığınız biri olmadıkça sözüne güvenmezdiniz. Aslında yalnızca güvende olduğunuzu gormek ve yapabileceğim kadarıyla size yardım etmek için eve elimden geldiğince hızlı döndüğümü soyleyebilirim. Bundan sonra cüceler hakkında daha iyi düşüneceğim. Koca Goblin öldü, Koca Goblin öldü!' diye dehşetlice kendi kendine kıkır kıkır güldü.

'Goblin ve Warga ne yaptın? diye sordu Bilbo aniden.

'Gelip bakın!' dedi Beorn ve onlar da onu evin etrafında izlediler. Bir goblin kafası kapının dışına saplanmıştı ve bir Warg postu da hemen arkasında bir ağaca çivilenmişti. Beorn dehşet bir düşmandı. Ama şimdi onların dostu olmuştu ve Gandalf ona hikâyenin tümünü ve yolculuklarının nedenini anlatmakla iyi yapmıştı, çünkü artık onun önerebileceği yardımın çoğundan yararlanabilirlerdi.

Yapmaya söz verdiği şeyler şöyleydi. Ormana yolculuklarında her birisi için birer midilli ve Gandalf'a da

bir at bulacak ve bunları haftalarca yetecek, taşınması en kolay olacak şekilde paketlenmiş yiyeceklerle – fındıklar, un, kapaklı kavanozlar içinde kurutulmuş meyveler ve kırmızı toprak çanaklarla bal ve uzun süre taze kalacak ve bir lokması bile uzun süre tok tutabilecek iki kere pişirilmiş kekler – dikkatlice yükleyecekti. Iki kere pişirme onun sırlarından biriydi; ama pek çok yemeğinde olduğu gibi bunda da bal vardı ve biraz susatmalarına rağmen çok güzel yıyeceklerdi. Dediğine göre, ormanın bu tarafında yol boyunca dereler ve kaynaklar olduğundan su taşımalarına gerek yoktu. 'Ama, Kasvetormanı'ndaki yolunuz karanlık, tehlikeli ve zor,' dedi. 'Orada su kolay bulunmaz, yiyecek de. Henüz fındık zamanı gelmedi (ki siz diğer tarafa gidene dek gelip de geçebilir bile) ve fındık orada yiyecek adına yetişen tek şey. Orada yabani şeyler karanlık, şüpheli ve vahşidir. Size, su taşımak için tulumlar ve biraz ok ve yay vereceğim. Ama Kasvetormanı'nda bulabileceğiniz bir şeyin yemek ya da içmek için sağlıklı olacağından çok şüpheliyim. Orada bir dere var, biliyorum, yolu kesen kapkara ve coşkun bir dere. Bunun suyunu ne içmeli ne de bunun suyuyla yıkanmalısınız, çünkü duyduğuma göre büyü ve büyük bir uyuşukluk ve unutkanlık taşıyor. Ve oranın loş gölgelerinde, sağlıklı ya da sağlıksız hiçbir şey vurabileceğinizi sanmıyorum, tabii eğer yoldan ayrılamazsınız Her ne olursa olsun YOLDAN AYRILMAMALISINIZ.

'Size verebileceğim tüm öğüt bu. Ormanın kıyısının ötesinde size pek yardım edemem ve her şey şansınıza, cesaretinize ve size verdiğim yiyeceğe bağlı Sizden ormanın sınırında atımı ve midillilerimi geri göndermenizi istemek zorundayım. Ama hepinizin hızlı olmasını diliyorum ve eğer bu yoldan geri dönecek olursanız evimin kapısı sizlere her zaman açıktır.'

Teşekkur ettıler, tabıı pek çok reverans ve başlık sallamaları ve pek çok, 'Hizmetinizdeyiz, ey geniş ahşap salonların efendisi!' sozleriyle. Ama ruhları onun ağır sözlerinin altında ezildı ve hepsi de maceranın düşündüklerinden çok daha tehlikelı olduğunu sezdı, çünkü yoldaki tüm tehlikeleri aşsalar bile sonunda ejderha bekliyordu.

Tüm o sabah hazırlıklarla meşguldüler. Oğleden az sonra Beorn'la son kez yemek yedıler, yemekten sonra onun ödünç verdiği atçıkları yüklediler ve onu hoşça kallara boğup rahvan bir hızla kapısından çıkıp gittiler.

Onun çitle çevrilı topraklarının doğusundaki yüksek çıtlerden ayrılır ayrılmaz kuzeye döndüler ve sonra da kuzeybatıya saptılar Öğütlerinin ışığında topraklarının güneyinde kalan ana orman yoluna doğru gitmiyorlardı artık. Geçiti takip etselerdi yolları onları dağlardan gelen ve Taşıtkaya'nın millerce güneyindeki büyük nehre kavuşan bir dereye götürecekti. O noktada eğer halen midillileri varsa geçebilecekleri derin bir sığlık vardı ve bunun ötesinde de ormanın eteklerine ve eski orman yolunun girişine giden bir patika. Ama Beorn, onları, bu yolun artık goblinler tarafından çok sık kullanıldığı ve bu arada duyduğu kadarıyla, orman yolunu otların bürüdüğünü ve doğudakı ucunun kullanılmadığı ve patikaların uzun zamandan be.i kayıp olduğu, geçit vermez bataklıklara vardığı konusunda uyarmıştı. Doğu çıkışı ise her zaman Yalnız Dağ'ın güneyine uzak düşmüştü ve diğer tarafa vardıklarında, onları kuzeye doğru uzun ve zor bir yürüyüş bekliyor olacaktı. Taşıtkaya'nın kuzeyinde Kasvetormanı'nın sınırı Büyük Nehir'in kıyılarına daha yakınlaşıyordu ve burada Dağlar da iyice aşağılara inip yakınlaştığından Beorn bu yoldan gitmelerini öğütlemişti; çünkü Taşıtkaya'nın kuzeyine düşen bir iki günlük at yolculuğuyla ulaşılan bir yerde Kasvetormanı'nı geçip

nerdeyse doğruca Yalnız Dağ'a çıkan az bilinen bir patika girişi vardı.

'Goblinler,' dedi Beorn, 'Büyük Nehri Taşıtkaya'nın yüz mil kuzeyine geçmeye ya da evimin civarına gelmeye – geceleri çok iyi korunur! – cesaret edemezler, ama ben olsam çok hızlı sürerdim atımı; eğer yağmalarında ellerini çabuk tutuyorlarsa, önünüzü kesebilmek için nehri güneyden geçip ormanın tüm sınırlarını karış karış tararlar, üstelik Warglar midillilerden daha süratli koşarlar Yine de kuzeye giderseniz kalelerine doğru gidiyormuş gözükmenize rağmen daha güvence de olursunuz, çünkü bu onların bekleyeceği en son şeydir ve sizi yakalamak için daha uzun bir yol katetmeleri gerekir. Şimdi olabildiğince çabuk gidin!'

İşte bu nedenle şimdi, sol yanlarında dağların karanlığı ve uzaklarda ağaçlarıyla nehrin çizgisi gitgide yakınlaşırken, yerin otlu ve düzgün olduğu yerlerde dörtnala, sessizce sürüyorlardı atlarını. Yola çıktıklarında güneş daha yeni batıya dönmüştü ve akşama dek önlerindeki topraklar da altın gibi parıldadı. Artlarında kovalayan goblinleri düşünmek çok zordu ve Beorn'un evi ile aralarını millerce açınca konuşmaya, tekrar şarkı söylemeye ve önlerinde uzanan karanlık orman yolunu unutmaya başladılar. Ama akşam alacakaranlık çökünce ve dağların zirveleri batan güneşte tehditkâr bakışlar fırlatmaya başladığında kamp yapıp, gözcü koydular ve çoğu avlanan kurtların ulumaları ve goblinlerin çığlıklarıyla dolu düşler arasında zorlukla uyudular.

Her şeye rağmen ertesi sabah şafak parlak ve güzel doğdu Toprakta sonbaharvarı bir pus vardı ve hava serindi, ama güneş az sonra Doğudan kıpkırmızı doğunca pus kayboluverdi ve gölgeler uzunken onlar yola koyulmuşlardı bile. Böylece iki gün daha sürdüler atlarını ve tüm bu süre boyunca çimenler ve çiçekler ve kuşlar ve

dağınık ağaçlar, arada sırada öğlen güneşinde gölgede oturan ya da otlayan kızıl geyik sürüleri dışında hiçbir şey görmediler. Bazen Bilbo erkek geyıklerın uzun otların arasında hiç hareket etmeyen boynuzlarını gördü ve başlarda bunları kurumuş ağaç dalları sandı. Beorn, ormanın girişine dördüncü gün erkenden ulaşmaları gerektiğini söylediğinden üçüncü günün akşamı yola devam etmeye pek istekliydiler; akşam karanlığından sonra ve ay ışığının altında da atlarını geceye sürüp durdular. Işık azaldıkça Bilbo solda ya da sağda, onlarla aynı yönde etrafı kolaçan eden buyuk bır ayıyı hayal meyal gördüğünü sandı. Ama Gandalf'a söylemeye cesaret ettiğinde Büyücü yalnızca, 'Şışşt! Aldırma!' dedi.

Ertesi gün geceleri kısa sürmüş olmasına rağmen şafaktan once yola çıktılar. Hava hafiften aydınlanır aydınlanmaz sanki onları karşılayacakmışçasına yakınlaşan, sıyah ve çatıkkaşlı bir duvar gibi onları bekleyen önlerindeki ormanı gördüler. Arazi gittikçe dikleşmeye başladı ve hobbite sanki üzerlerine bir sessizlik çökmüş gibi geldi. Kuşların şarkıları azalmaya başladı. Artık geyikler yoktu, tavşanlar bile görülmüyordu. Öğlen Kasvetormanı'nın eteklerine ulaşmışlardı ve ilk ağaçların nerdeyse yerlere dek sarkan koca dalları altında dinleniyorlardı. Ağaçların gövdeleri iri ve budaklı, dalları kıvrım kıvrım, yapraklarıysa koyu ve uzundu. Üzerlerini sarmaşık bürümüş, toprağı bile sarmıştı.

'Pekâlâ, işte Kasvetormanı! dedi Gandalf. 'Dünyanın kuzeyindeki ormanların en büyüğü. Umarım görünüşünü sevmişsinizdir. Şimdi ödünç aldığınız bu harika midillileri geri göndermelisiniz.'

Cüceler buna homurdanmaya gayet eğilimliydiler, ama büyücü onlara aptal olduklarını söyledi. 'Beorn düşündüğünüz kadar uzakta değil ve her şeye rağmen sözünüzde dursanız iyi olur, çünkü kötü bir düşmandır.

Eğer her gece karanlıktan sonra bizimle birlikte giden ya da uzaklarda oturup ayın altında kampımızı seyreden koca bir ayı görmediyseniz, Bay Baggins'in gözleri sizinkilerden daha keskin. Yalnızca sizi korumak ve yol göstermek için değil aynı zamanda midillilerine göz kulak olmak için peşimizde. Beorn arkadaşımız olabilir, ama hayvanlarını çocukları gibi sever. Cücelerin onları bu kadar uzaklara ve bu denli hızla sürmelerine izin vererek sizlere ne büyük bir nezaket gösterdiğini ve eğer onları ormana sokmaya çalışırsanız başınıza neler geleceğini tahmin edemezsiniz.'

'Peki ya at?' dedi Thorin. 'Hiç onu geri göndermekten bahsetmiyorsun.'

'Bahsetmiyorum, çünkü onu geri göndermiyorum.'

'Peki ya *senin* sözüne ne olacak.'

'Bunu ben halledeceğim. Atı geri göndermiyorum, çünkü onu geri ben götürüyorum!'

Gandalf'ın Kasvetormanı'nın kenarında onlardan ayrılacağını anladılar ve umutsuzluğa düştüler. Ama söyleyecekleri hiçbir şey onun fikrini değiştiremezdi.

'Şimdi, tüm bunları daha önce Taşıtkaya'ya indiğimiz zaman konuşmuştuk,' dedi. 'Tartışmanın faydası yok. Size söylediğim gibi güneyde önemli bir işim var ve sizlerle uğraşırken zaten çoktan geç kaldım. Her şey sona ermeden görüşebiliriz, ama tabii görüşemeyebiliriz de. Bu sizin şansınıza, cesaretinize ve sağduyunuza kalmış bir şey; ve Bay Baggins'i sizlerle birlikte gönderiyorum. Size daha önce onun sizin tahmin ettiğinizden çok daha fazlasına sahip olduğunu söyledim. Ve siz de bunu çok geçmeden göreceksiniz. Evet hadi neşelen bakalım Bilbo ve suratını asma. Neşelenin Thorin ve Arkadaşları! Ne de olsa bu sizin zorlu yolculuğunuz. Sonundaki hazineyi düşünün ve orman ve ejderhayı unutun, en azından yarın sabaha dek!'

Sabah olduğunda yine aynı şeyleri söyledi. Böylece artık ormanın girişinin yakınlarında buldukları bir kaynaktan su

tulumlarını doldurmak ve midillilerin yüklerini indirmekten başka yapılacak bir şey kalmamıştı. Torbaları yapabildikleri kadar adil dağıttılar, ama yine de Bilbo kendi payının yorucu bir ağırlıkta olduğunu düşündü ve sırtında onca şeyle millerce yorgun argın yürüme fikrinden hiç hoşlanmadı.

'Sakın endişelenme!' dedi Thorin. 'Çok yakında hafifleyecek. Çok geçmeden, yiyecek azalmaya başladığı zaman hepimiz çantalarımızın daha ağır olmasını dileyeceğiz sanırım.'

En sonunda midillilerine hoşça kal deyip başlarını eve doğru çevirdiler. Midilliler kuyruklarını Kasvetormanı'nın gölgesine çevirmekten çok mutlu, neşeyle uzaklaştılar. Bilbo, onlar giderken ayıya benzer bir şeyin ağaçların gölgesinden çıkıp hızla yuvarlana yuvarlana arkalarından gittiğine yemin edebilirdi.

O sıra Gandalf da vedalaştı. Bilbo gayet mutsuz, toprağa çöktü ve büyücünün yanında, uzun atının üzerinde olmayı diledi. Kahvaltıdan (ki çok eften püften bir kahvaltıydı) sonra Bilbo ormana şöyle bir girmişti ve sabahleyin de geceki kadar karanlık görünüyordu, ve tabii esrarlı. 'Bir tür izlenme ve bekleme hissi,' dedi kendi kendine.

'Hoşça kal!' dedi Gandalf Thorin'e. 'Ve hepiniz hoşça kalın, hoşça kalın! Yolunuz doğruca ormanın içine gidiyor şimdi. Yoldan sakın ola sapmayın! Eğer saparsanız büyük bir olasılıkla bir daha asla bulamaz ve Kasvetormanı'ndan asla çıkamazsınız; ve sonra sanırım ne ben ne de başka birisi bir daha sizi göremez.'

'Gerçekten de içinden geçmeli miyiz?' diye homurdandı hobbit.

'Evet geçmelisiniz!' dedi büyücü. 'Eğer diğer tarafa gitmek istiyorsanız tabii. Ya içinden geçmeli ya da isteğinizden vazgeçmelisiniz. Ve sizin şu an geri dönmenize izin vermeyeceğim Bay Baggins. Bunu

düşündüğünüz için sizden utanıyorum. Benim için tüm bu cücelere göz kulak olmalısınız,' diye güldü.

'Hayır! hayır!' dedi Bilbo. 'Bunu demek istemedim. Demek istediğim çevresinden dolaşabileceğiniz bir yol yok mu?'

'Var, eğer yolunuzdan çıkıp ikiyüz mil ya da öyle bir şey kuzeye, bir iki katı da güneye gitmeyi göze alırsanız. Ama o durumda bile güvenli bir yolunuz olmayacak. Dünyanın bu bölümlerinde güvenli yollar yok. Unutmayın şimdi Yabanın Kıyısı'ndasınız ve nereye giderseniz gidin her türden eğlenceyle karşılaşacaksınız. Daha kuzeyde, Kasvetormanı'nı dolanmadan önce, Gri Dağlar'ın yamaçlarında olacaksınız ve oralar tamamen goblinler, hobgoblinler ve en berbat türden orklarla doludur. Güneyi dolanmadan önce de Ölümbüyücüsü'nün topraklarına gireceksiniz, ve senin bile Bilbo, bu kara büyücünün hikâyelerini anlatmama ihtiyacın yok. Karanlık kulesi tarafından gözlenebilen hiçbir yerin yakınına gitmenizi öğütlemem! Orman yoluna yapışıp kalın, içinizi ferah tutun, en iyiyi umut edin ve bir gün harikulade bir şans dilimiyle *çıkabilir* ve önünüzde uzanan Uzun Bataklıklar'a ve onların ardında da, Doğuda, yükseklerde, sevgili yaşlı Smaug'un yaşadığı Yalnız Dağ'ı görebilirsiniz. Umarım sizi beklemiyordur.'

'İçimize su serptiğine emin olabilirsin,' diye homurdandı Thorin. 'Hoşça kal! Eğer bizimle gelmeyeceksen, daha fazla konuşmadan gitsen iyi olacak!'

'Hoşça kalın o halde, evet gerçekten hoşça kalın!' dedi Gandalf ve atını döndürüp Batıya doğru sürdü. Ama son bir sözü söylemenin dayanılmaz çekiciliğine karşı koyamadı. Duyabilecekleri kadar uzaklaşmadan döndü, ellerini ağzının kenarına koyup onlara seslendi. Cüceler sesin zayıflayarak gelişini duydular: 'Hoşça kalın! İyi olun, kendinize iyi bakın ve YOLDAN AYRILMAYIN!'

Sonra dörtnala uzaklaştı ve çok geçmeden gözden kaybolmuştu. 'Hey hoşça kal ve git artık!' diye homurdandı onu kaybettikleri için dehşete kapılan ve bu yüzden daha da öfkelenen cüceler. Şimdi yolculuğun en tehlikeli kısmı başlıyordu. Her biri kendi payına düşen ağır torbaları ve su tulumlarını sırtlandı ve ormanın dışındaki topraklara düşen aydınlığa sırtlarını dönüp ormana daldılar.